

ØKONOMIPLAN (HANDLINGSPROGRAM) 2017-2020

ÅRSBUDSJETT 2017

**KOMMUNESTYRETS VEDTAK
13.12.16 PS 115/16**

FORORD

Rådmannens forslag til årsbudsjett 2017 og økonomiplan for 2017-2020 presenteres samlet i dette dokumentet. Forslaget består av en driftsdel og en investeringsdel, og søker å rette fokus mot tiltak og konsekvenser for hele 4-årsperioden.

Formannskapet behandler forslaget til budsjett og økonomiplan den 29. november, og formannskapets innstilling behandles endelig av kommunestyret den 13. desember 2017.

Rådmannens innstilling til vedtak for økonomiplanperioden ligger først i dokumentet.

Vegårshei, 08. november 2016

Ole Petter Skjævestad
Rådmann

Rådmannens merknad 14.12.16:

Kommunestyrets vedtak, som fraviker fra rådmannens forslag, er markert med rød skrift tover i dokumentet.

INNHOLDSFORTEGNELSE

FORORD	2
INNHOLDSFORTEGNELSE	3
ÅRSBUDSJETT 2017 OG ØKONOMIPLAN 2017-2020	5
Rådmannens forslag	Feil! Bokmerke er ikke definert.
1. INNLEDNING	9
2. FORSLAG – SAMMENDRAG OG HOVEDTREKK	15
3. ORGANISERING	20
3.1. Politisk struktur	20
3.2. Administrativ struktur	20
3.3. Eierstyring	22
4. MÅL- OG RESULTATSTYRING	25
4.1. Styringsmodell	25
4.2. Planlegge	26
4.3. Utføre	27
4.4. Oppfølging	27
4.4.1. Internkontroll og kvalitetssikring	27
4.4.2. Balansert målstyring.....	28
4.5. Sammenligninger	28
4.5.1. Kostra	28
4.5.2. Fylkesmannens kommunebilde.....	28
4.6. Resultater.....	29
5. HOVEDMÅL FRA KOMMUNEPLANEN 2014-2025	31
6. ÅRSHJUL OG DIALOGPROSESS	32
6.1. Årshjul og dialogprosess	32
6.2. Overordnet styringskort for 2017	33
6.2.1. Gjennomføring og prosess med vedtatte tiltak	33
6.2.2. Demografisk utvikling.....	35
6.2.3. Styrker og svakheter – muligheter og trusler	36
6.2.4. Interkommunale samarbeidsløsninger.....	37
7. RAMMEBETINGELSER	39
7.1. Regjeringens kommuneopplegg.....	39
7.2. Prognose (forutsetninger) for kommunens generelle inntekter og utgifter	40
7.2.1. Skatt på inntekt og formue (skatteanslaget) pluss rammetilskudd	40
7.2.2. Andre generelle statstilskudd	40
7.2.3. Netto finansinntekter- og utgifter.....	41
7.2.4. Avsetninger (inkl. overføring fra drift til investering).....	41
7.2.5. Netto driftsresultat og saldering	42
8. RAMMEFORUTSETNINGER FOR ENHETENE	43
8.1. Presentasjon av de ulike rammeområdene (enhetene)	43
8.1.1. Fellesutgifter til fordeling	43
8.1.2. Politisk aktivitet	44
8.1.3. Rådmannens stab	45
8.1.4. Tilskuddsordninger – rådmannens ramme.....	49
8.1.5. IKT (DDØ).....	51
8.1.6. Skole, SFO og voksenopplæring	55
8.1.7. Barnehager.....	59

8.1.8. NAV, barnevern og oppfølgingstjenester	63
8.1.9. Vegårshei bo- og omsorgssenter	67
8.1.10. Åpen omsorg og helse	72
8.1.11. Teknisk drift og forvaltning	77
9. INVESTERINGSPROGRAM 2016-2019	81
10. VEDLEGGSEDEL	87
10.1. Overordnet styringskort	87
10.2. Oversikt over konsekvenser på de største investeringsprosjektene	92
10.3. Om kostander til nytt helsesenter	93
10.4. Oversikt for beregnet kostnadsdekning i VA sektoren	94
10.5. Gebyrregulativ for forvaltningsoppgaver etter Matrikkelloven	95
10.6. Renovasjon- og slamgebyr 2017	99
10.7. Forklaring til Kostrapportering	101
10.8. Stipulerte inntekter til eiendomsskatt med ulike promillesatser og ulike bunnfradrag	102

ÅRSBUDSJETT 2017 OG ØKONOMIPLAN 2017-2020

Kommunestyrets vedtak PS 115/16

- 1) Vegårshei kommunestyre vedtar et investeringsprogram (inkl. finansiering) for planperioden lik det som fremgår av oppstillingen på side 81 i dette budsjettdokumentet fra rådmannen.

Kommunestyret fastsetter 30 år som avdragstid for låneopptak, på **kr. 19.837.000** som er lagt til grunn i finansieringsplanen for investeringsbudsjett for 2017.

- 2) Kommunestyret vedtar inntekter til fordeling i drift i samsvar med de forutsetningene og tallene som er spesifisert i rådmannens oppstilling av budsjettskjema 1A.

Rådmannen får fullmakt til å ta opp ett eller flere lån innenfor denne rammen, herunder avgjøre rentevilkårene.

Kommunestyret vedtar dessuten å ta opp inntil kr. 1,5 mill. i startlån for 2017.

	Kommunestyrets flertallsforslag skjema 1 A-B	2016	2017	2018	2019	2020
1	Skatt på inntekt og formue	-38 377	-39 346	-39 738	-40 130	-40 523
2	Ordinært rammetilskudd	-91 895	-94 068	-93 923	-93 828	-93 745
3	Skatt på eiendom	-3 200	-4 506	-6 008	-6 008	-6 008
4	Andre direkte eller indirekte skatter taksering og innf.utg.	1 050				
5	Andre generelle statstilskudd:					
	5.1 Kompensasjonstilskudd sykehjem/omsorgsboliger	-505	-456	-450	-444	-439
	5.2 Rentekompensasjon skoleanlegg	-110	-56	-49	-43	-36
	5.2.Rentekompensasjon skole - ny ordning	-125	-91	-91	-91	-91
	5.3 Investeringskompensasjon reform '97	-157	-91	0	0	0
	5.4 Tilskudd ressurskrevende tjenester	-3 536	-3 436	-3 436	-3 436	-3 436
	5.5 Integreringstilskudd flyktninger	-7 208	-12 460	-13 318	-10 066	-5 949
	5.6 Momskompensasjon fra driftsutgifter	-2 700	-2 700	-2 700	-2 700	-2 700
6	Sum frie disponible inntekter	-146 763	-157 210	-159 713	-156 746	-152 927
7	Renteinntekter og utbytte	-6 824	-6 003	-5 718	-5 714	-5 708
	7.1 Renteinnt. fra langsiktige plasseringer (utviklingsfondet)	-688	-362	-73	-73	-73
	7.2 Renteinnt. fra kortsiktig likviditet	-184	-134	-134	-134	-134
	7.3 Renteinnt. fra formidlingslån/startlån	-645	-622	-626	-622	-616
	7.4 Utbytteinntekter fra Agder Energi	-5 307	-4 885	-4 885	-4 885	-4 885
8	Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	4 254	4 416	4 547	4 632	4 807
	8.1 Renteutgifter på eksisterende gjeld (ekskl. formidl.lån)	3 050	3 668	3 432	3 212	2 992
	8.2 Renteutgifter på ny gjeld (inkl. låneramme for 15)	488	198	563	811	1 207
	8.3 Renteutg. på formidlingslån/startlån	855	742	746	742	736
	8.4 Ref.DDØ kommuner andel renter datainv.	-139	-192	-194	-133	-128
9	Avdrag på lån	8 196	7 550	7 818	8 419	8 820
	9.1 Avdrag på eksisterende gjeld	9 594	10 521	10 523	10 525	10 503
	9.2 Avdrag på ny gjeld	863	331	949	1 394	2 100
	9.3 Ref.DDØ kommuner andel avdrag datainv.	-2 261	-3 302	-3 654	-3 500	-3 783
10	Netto finansinntekter/-utgifter	5 626	5 963	6 647	7 337	7 919
11	Til dekning av tidl. års regnskapsmessige merforbruk	0	0	0	0	0
12	Til ubundne avsetninger (disp.fond)	2 384	1 575	2 345	1 912	2 064
12	Til ubundne avsetninger (disp.fond flyktninger)	0	1 000	1 500	500	0
13	Til bundne avsetninger	0	0	0	0	0
14	Bruk av tidl. års regnskapsmessige mindreforbruk	0	0	0	0	0
15	Bruk av ubundne avsetninger (disp.fond)	0	0	0	0	0
16	Bruk av bundne avsetninger	0	0	0	0	0
17	Netto avsetninger	2 384	2 575	3 845	2 412	2 064
18	Overført til investeringsbudsjettet	440	540	560	580	600
	18.1 Finansiering av egenkap.tilskudd i KLP	440	540	560	580	600
20	Til fordeling drift ("kaka")	-138 313	-148 132	-148 661	-146 417	-142 344
20	Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	138 313	148 132	148 661	146 417	142 344
21	Merforbruk (+)/mindreforbruk (-), lik 0 i budsjettsaldering	0	0	0	0	0

Kommunestyret vedtar nettorammer for de ulike enhetene (rammeområdene, inkl. ufordelte fellesutgifter) slik som følger av oppstillingen i budsjettskjema 1 B nedenfor.

		2016	2017	2018	2019	2020
19	Fellesutg. som fordeles i løpet av året	3 117	3 668	3 468	1 868	1 368
10	Politisk aktivitet	1 574	1 702	1 652	1 732	1 652
11	Rådmanns stab	11 624	12 436	12 316	12 216	12 216
12	Tilskuddsordninger	11 756	12 212	12 311	12 311	12 311
13	Enhet for IKT	2 687	2 993	3 138	3 138	3 138
21	Vegårshei skule, SFO og PPT	27 184	29 112	29 109	29 140	29 005
27	Myra og Ubergsmoen barnehager	5 746	6 359	6 134	6 109	6 109
34	NAV/sosiale tjenester	17 955	22 531	23 557	22 724	19 819
35	Bo- og omsorgsenter inkl.kjøkken-vaskeri-renhold	25 518	25 884	25 774	25 774	25 774
36	Åpen omsorg	23 032	24 231	24 428	24 378	24 328
62	Teknisk drift	8 120	7 004	6 774	7 027	6 624
	Sum fordelt til drift	138 313	148 132	148 661	146 417	142 344

Endringer i årsbudsjettet, som innebærer andre rammer mellom enhetene (rammeområdene) enn det som følger av kommunestyrets opprinnelige budsjettvedtak, kan bare godkjennes av kommunestyret. Et unntak gjelder for fordeling av midler fra rammeområde 19 Fellesutgifter. Rådmannen har her fullmakt gjennom året til å fordele midler ut på de andre rammeområdene.

Kommunestyret vedtar slik skatteutskrivning og følgende endringer i avgifts- og egenbetalings-satser som grunnlag for rammene i årsbudsjettet 2017:

- 3) Skatt på inntekt og formue for forskuddspliktige skatteyttere skrives ut på grunnlag av lovens maksimum for inntektsåret 2017.
- 4) Eiendomsskatt
 - a) Eiendomsskatt på faste eiendommer i hele kommunen, unntatt på verk og bruk og annen næringseiendom økes til 3 o/oo for 2017.
 - b) Eiendomsskatt skrives ut for bolig- og fritidseiendommer på grunnlag av formuesgrunnlag og kommunale takster.
 - c) Bunnfradrag og reduksjonsfaktor foreslås uendret, dvs.:
 - Bunnfradrag er kr. 0
 - Reduksjonsfaktor er 0 %
 - d) Eiendomsskatten for 2017 skal skrives ut sammen med kommunale avgifter i 3 terminer
- 5) Avgifts- og egenbetalingssatser blir fastsatt / endret slik:
(Kommunestyret presiserer at uendret betyr *nominelt* uendret, dvs. samme sats som i 2016 uten noen indeksregulering eller generell kompensasjon / økning for pris- og kostnadsvekst. Endringene i satser / priser gjelder med virkning f.o.m. årsskiftet 2016 / 17 hvis ikke annet er spesielt oppgitt)

a) Kommunale avgifter:

Alle beløp ekskl. mva.	2016	Økning	2017
Feiing:			
Feie avgift	500,-	0 %	500,-
Ekstra pipe/pipeløp	500,-	0 %	500,-
Vann:			
Abonnementsgebyr vann - husholdning	2 161,-	5 %	2 269,-
Abonnementsgebyr vann – næring	4 323,-	5 %	4 539,-
Forbruk vann, pr. m ³ *	6,76,-	5 %	7,10,-
Avløp:			
Abonnementsgebyr avløp - husholdning	4 719,-	0 %	4 719,-
Abonnementsgebyr avløp – næring	7 037,-	0 %	7 037,-
Forbruk avløp, pr. m ³ *	15,55,-	0 %	15,55,-
Tilkopling vann/avløp:			
Tilkoplingsavgift vann	13 200,-	0 %	13 200,-
Tilkoplingsavgift kloakk	13 200,-	0 %	13 200,-
Renovasjon:			
Renovasjon helårs	2 900,-	0 %	2 900,-
Renovasjon fritid (ny differensiering, jfr. vedlegg 10.6)	1 450,-	5,18 %	1 525,-
Slamavgift	1 080,-	0 %	1 080,-

* Uten installert vannmåler beregnes forbruket for vann og kloakk til 1,2 m³ pr. m² bruksareal.

- b) Foreldrebetalingssatsene for barnehage økes i tråd med maksimalsatsene gitt av Stortinget i statsbudsjettet 2017. (2730,- fra 1.1.17) Moderasjonssatsene for søsken holdes uendret. Foreldrebetalingssatsene for SFO-opphold holdes uendret.
- c) Elevkontingentene for undervisning ved den interkommunale kulturskolen økes med:
- Musikk og dans: 5 %
 - Korpsplasser: 7 %
 - Kunst: uendret
- d) Satsene for kjøp av måltider:
- Middagsmat holdes uendret kr. 72,- pr. måltid.
- Frokost og kveldsmat holdes uendret på kr. 35,- pr. måltid.
- Satsen for matombringing holdes uendret kr. 77 pr. porsjon.

- e) Prisen for leie av trygghetsalarm økes fra kr.310,- til kr. 320,- pr. måned.
Betalingsssats for hjemmehjelp under 2G følger statens satser
Betalingsssats for hjemmehjelp mellom 2 og 3 G økes fra kr.155,- til kr. 159,- pr. time.
Betalingsssats for hjemmehjelp mellom 3 og 4 G økes fra kr.196,- til kr. 201,- pr. time.
Betalingsssats for hjemmehjelp mellom 4 og 5 G økes fra kr.216,- til kr. 221,- pr. time.
Betalingsssats for hjemmehjelp over 5 G økes fra kr. 237,- til kr. 243,- pr. time.
 - f) Gebyrene for byggesaksbehandling holdes uendret.
 - g) Gebyr på reguleringsplaner holdes uendret.
 - h) Gebyr for utslippstillatelser holdes uendret.
 - i) Gebyr for forvaltningsoppgaver etter Matrikkelloven i Vegårshei kommune vedtas i samsvar med vedlagte "Gebyrregulativ etter Matrikkelloven i Vegårshei kommune 2017" (økning med 2 %) og med virkning fra 1.1.17.
 - j) Utleie i Vegårsheihallen for faste brukere holdes uendret.
 - k) Festeavgiften for graver på kirkegårdene Vegårshei I, II og III og Espeland kirkegård, holdes uendret på kr.300,- per år. Graver festes for 10 år av gangen. Avgiften og festetiden for graver, vurderes igjen om et år.
 - l) Gebyr for søknad om skjenking til enkeltanledninger holdes uendret på kr. 300,-
- 6) Rådmannen bes å vurdere interkommunale samarbeidsløsninger blant annet omkring sentrale støttefunksjoner der dette er hensiktsmessig for å redusere sårbarhet eller oppnå effektiviseringsgevinster.
- 7) Endringer i regjeringens statsbudsjett, som evt. får konsekvenser for budsjettet, behandles i kommunestyret ved første anledning
- 8) Kommunestyret vedtar ellers samme regelverk og prinsipper for utmåling av priser på bestemte tjenesteområder, som praktisert ved utgangen av 2016.

Forklaring:

1. Ramme for fellesutgifter reduseres med kr 100.000 som avsatt til større stillinger, ny organisering. Utgiften er ført på ansvar 35, Bo- og omsorgssenteret.
2. Ramme for rådmannens stab reduseres med kr 230.000 årlig for hele perioden. (flyttes til disp. fond) Rådmannen bes fremme egen sak til politisk behandling, som synliggjør tiltak og behov som avdekkes i rapporten fra forvaltningsrevisjonen, om økonomistyring i Vegårshei kommune.
3. Tilskudd til private veier legges inn med kr 79.000 årlig for hele perioden.
4. Tilskudd til spredt boligbygging legges inn med kr 60.000 årlig for hele perioden.
5. Tilskudd til Vegårshei Bygdetun økes til kr 80.000 årlig for hele perioden.
6. Ramme for Åpen omsorg styrkes med kr 26.000 i 2017 slik at dagsenteret kan åpnes 1.6.17. Lønnskostnader beregnes fra 1.5.17, dvs. kr 282.000, åpning innen 1.6.17 utløser tilskudd fra Helsedirektoratet på kr 256.000.
7. Ramme for Vegårshei skule, SFO og PPT styrkes med kr 200.000 årlig for hele perioden.
8. Lege og helsesenter finansieres med midler fra investeringsfondet.
9. Investering Vegårshei menighetsråd økes med 50.000 i 2017.
10. Avsetning til disp. fond økes i 2017-2020 med henholdsvis kr 221', 418' 408' og 398'

1. INNLEDNING

Kommunestyrets bestilling / oppdrag til administrasjonen for 2017 er beskrevet i form av mål og tiltak i kommunens overordnede styringskort vedtatt av kommunestyret 06.09.16 i PS 75/16, jfr. vedlegg i kapittel 11.1.

Budsjett og økonomiplandokumentet skal vise rammebetingelser og prioriteringer som ligger til grunn for å nå disse målene, og dermed løse "oppdraget". I tillegg bygger rådmannens forslag til økonomiplan (handlingsprogram) 2017-2020 og årsbudsjett for 2017 i hovedsak på vedtatt økonomiplan 2016-2019, Kommuneproposisjonen 2017 og Statsbudsjettet for 2017. I samsvar med kommunelovens bestemmelser skal kommuner og fylkeskommuner planlegge sin virksomhet på kort (4 år) og mellomlang (12 år) sikt, innenfor de økonomiske rammer som realistisk kan forventes. Kommuner og fylkeskommuner skal med dette sikre at velferdstilbudet på lang sikt ikke blir svekket.

Økonomisk handlingsrom er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til kommunens innbyggere. Kommunesektoren står overfor stadig økende utfordringer som begrenser dette handlingsrommet. Dette er særlig merkbart i form av overføring av oppgaver fra stat til kommune gjennom samhandlingsreformen, og endringer av barnevernlovgivingen. I den grad det følger penger med oppgavene oppleves dette ikke tilstrekkelig til å dekke kommunenes utgifter. I tillegg er det åpenbart at endringer regjeringen har foretatt i inntektssystemet er tilpasset behovet for å motivere små kommuner til sammenslåing i forbindelse med kommunestruktur- reformen som har pågått, og dette rammer Vegårshei hardt..

Vegårshei kommune kom uheldig ut av kampen om midlene som fordeles gjennom statsbudsjettet for 2017. Vi fikk svak uttelling med henhold til rammetilskudd, noe som innebærer en realnedgang for inntektene.

Stort investeringsbehov

Vegårshei kommune har et stort investeringsbehov for å kunne tilby nåværende og fremtidige innbyggere en god infrastruktur og tidsriktige tjenester. Vi har derfor behov for, og det er planlagt å investere tungt blant annet innen vann og avløp, helse og omsorg og skole. Investeringer lånefinansieres, og renter og avdrag for disse lånene må betales over driftsbudsjettet. Vi opplever nå at summen av de investeringene vi har gjort de siste årene, og de investeringene vi har ønske og behov for i denne økonomiplanperioden legger et stort press på de midlene vi skal ha til å drifte kommunen for. Kommunestyret vedtok i budsjettvedtaket i fjor å disponere til sammen 15 mill av utviklingsfondet i 4- årsperioden. Dette bidrar til å redusere rente- og avdragsbelastningen i driftsbudsjettet noe. Dette, sammen med andre tiltak har bidradd til at rådmannens forslag til økonomiplan (handlingsprogram) 2017-2020 og årsbudsjett for 2017 inneholder midler til både ny ungdomsskole og nytt helsesenter.

Innovasjon og nytenking

Etter mange år med krav om innsparing og små og store innsparingstiltak er vi kommet til en grense for nye og konkrete innsparingstiltak som virkelig monner innenfor dagens tjenestestruktur. Dagens driftsløsninger er i stor grad et resultat av lover og forskrifter, politiske vedtak, brukerbehov, vår praksis, kapasitet og kompetanse mm. Vi har gjennom flere år signalisert at vi har behov for å tilpasse tjenestenivået etter lommeboka, men realiteten er at vi har erfart at vi har vært nødt til å øke kvaliteten innenfor noen områder på grunn av avvik eller krav om forsvarlighet. Kvalitet og kostnader henger tett sammen. Dette må avveies i forhold til hverandre gjennom kost- nytte analyser og risikovurderinger.

Vegårshei kommune, sammen med resten av kommunesektoren må ta inn over seg at det vil være naivt å tro at vi skal kunne løse fremtidens oppgaver ved å håndtere dem slik vi har gjort i fortiden. Det vil derfor være et kontinuerlig behov for å tilpasse tjenesteproduksjonen til endrede rammebetingelser og arbeide målrettet med innovasjon, tjenesteutvikling og effektivisering. En sentral utfordring i tiden fremover blir å effektivisere og videreutvikle tjenestetilbudet gjennom kontinuerlige innovasjonsprosesser.

Behovet vil være å bli i stand til å levere bedre tjenester billigere enn i dag. Vegårshei kommune har, med forankring i overordnet styringskort iverksatt flere større grep for å bli i stand til dette. Vi er i full gang med et innovasjonsprogram som tar sikte på å implementere innovasjonstankegang og metodikk i hele organisasjonen, og sørge for at vi bruker tid og ressurser på de oppgavene som er viktigst for innbyggerne på en så smart og effektiv måte som mulig.

Det er også iverksatt et stort arbeid med å lage og gjennomføre en digitaliseringsstrategi for alle de 5 østregionkommunene i regi av DDØ. Digitalisering innebærer å utnytte tilgjengelig teknologi for å gjøre tjenester enklere, bedre og mer effektive, for ansatte og innbyggere/kunder. Digitale selvbetjeningsløsninger hvor innbyggerne kan få utført tjenester automatisk uten å måtte betjenes av personell er eksempler på digitale løsninger som nå tas i bruk i mange kommuner. Digitaliseringsstrategien vil omfatte alle tjenesteområder, og har naturlig stor sammenheng med arbeidet med å ta i bruk trygghets- og velferdsteknologi i helse- og omsorgssektoren spesielt.

Administrasjonsutvalget har gitt rådmannen i oppdrag å presentere et forslag til ny organisering av helse- og omsorgstjenestene i kommunen, hvor rammer for den nye organiseringen skal innebære

1. *større stillinger*, foreløpig mål er gjennomsnittlig stillingsstørrelse 75 % eller høyere
2. *sammenslåing av sykehjems- og hjemmetjenesten*

Det er utarbeidet en prosessplan for dette arbeidet som ble godkjent av administrasjonsutvalget i møte den 25. oktober. Arbeidet med dette er i gang, og resultater skal foreligge til sommeren.

Vi burde ikke satt i gang disse prosessene om vi ikke forventer at de skal gi gevinster i form av bedre og billigere tjenester til Vegårshei innbyggere. Som en naturlig følge av dette er det i rådmannens budsjettforslag budsjettert med besparelser fra gevinstrealisering fra disse endringsprosessene. Det knytter seg selvsagt stor usikkerhet til størrelsen på slike gevinster på et tidlig stadium i prosessen, der vi befinner oss i dag. Det er imidlertid viktig å signalisere en ambisjon, og at forventningene om gevinstrealisering legger klare føringer for endringsarbeidet.

Robusthet og usikkerhet

Rammene er stramme, og Vegårshei kommune må etablere en økonomisk situasjon som gir tilstrekkelig robusthet til å takle uforutsette hendelser. Rådmannen ønsker å gjøre dette ved gradvis å opparbeide en buffer. Målet på sikt må være et positivt netto driftsresultat minimum 1,75 %, selv om vårt overordnede styringskort for 2017 nøyer seg med et mål på 1,5 %. Rådmannens forslag legger opp til at vi nesten klarer dette målet i 2017 med et netto driftsresultat på kr. 2.849 mill. Dvs. 2,44 %.

Det eneste vi kan forutse når det gjelder uforutsette hendelser, er at de kommer...

Erfaringene vi har gjort de siste årene med hensyn til effekten av ressurskrevende brukere i pleie- og omsorgssektoren og økning av behovet for spesialpedagogisk oppfølging i skolen, synliggjør at kommunens rammer er for stramme til at vi klare å håndtere selv små endringer i tjenestebehovet. Utfordringene på begge disse områdene synes fortsatt å være økende, og vi er avhengige av å lykkes med å finne nye og bedre måter å dekke innbyggernes behov på disse områdene.

Forebygge mer - behandle mindre

Betydningen av tidlig innsats overfor barn og unge gjennom tett og kvalitativ oppfølging i barnehage og tidlig skolealder er veldokumentert som virkemiddel for å øke læringsutbytte og redusere oppfølgingsbehov senere i skoleløpet. Skolen arbeider nå, blant annet gjennom innovasjonsprogrammet med å legge om måten vi retter den spesialpedagogiske innsatsen slik at denne kan få større effekt, og samtidig komme flere til gode gjennom at innsatsen i større grad settes inn i klassesituasjonen, og at færre elever behøver å bli tatt ut av klassen for å få det pedagogiske tilbudet de har behov for. Vi har tro på at en slik omlegging vil være positivt både for den enkelte elev, og på sikt også kanskje bidra til en mer effektiv bruk av de spesialpedagogiske ressursene.

Fokus på hverdagsmestring i pleie- og omsorgstjenestene handler også i litt overført betydning om tidlig innsats. Ved å sette inn økte tverrfaglige ressurser på et tidlig stadium når hjelpebehov oppstår, og nytte disse til trening, opplæring og bruk av riktig teknologi og hjelpemidler oppnår vi at den hjelpetrengende kan utnytte sitt potensiale til å klare mest mulig selv. En slik omlegging av tjenesteytingen er innovativ, og bidrar at den enkelte kan være herre i eget liv lengre, og til en mer effektiv ressursbruk gjennom at vi forebygger mer, og behandler mindre. Vegårshei kommune har kommet langt på vei med denne omleggingen, men mye arbeid og endring av tankesett og kultur gjenstår fortsatt.

I begynnelsen av september flyttet Vegårshei bo- og omsorgssenter tilbake fra Mauråsen og inn i nye, tidsriktige lokaler som er tilrettelagt for å dekke innbyggernes behov på en bedre og mer effektiv måte gjennom å benytte hjelpemidler og ny teknologi. Det forventes også at de nye lokalene vil bidra til at tjenesten kan organiseres på en mer effektiv måte.

Styring

Styringskort ble innført som verktøy i kommunen, for bedre å kunne vurdere måloppnåelse. I overordnet styringskort for 2017 er det listet opp flere konkrete mål innenfor de ulike perspektivene. Fellesnevneren er som nevnt at det skal arbeides målrettet med å snu ressursinnsatsen til forebyggende arbeid og tidlig innsats.

Det er behov for økt samhandling på tvers av fag- og tjenesteområder, slik at brukerne i størst mulig grad opplever kommunen som en helhetlig organisasjon. I tillegg er det lagt opp til svært store investeringer i kommunens infrastruktur i den første delen av fireårsperioden. Gjennom mål- og resultatstyring skal det arbeides systematisk med å sikre effektive tjenester av riktig kvalitet. Resultatoppnåelse er gjenstand for fortløpende vurderinger i årsberetning og tertialrapporter.

Med bakgrunn i det samlede utfordringsbildet kommunen står overfor, mener rådmannen at kommunen må utnytte det inntekspotensialet vi har til rådighet for å etablere en økonomisk situasjon som er tilstrekkelig robust til at vi er i stand til å opprettholde tjenestenivå og håndtere uforutsette hendelser i årene som kommer.

Kommunestyret vedtok i fjor å innføre eiendomsskatt for å sikre at kommunen skal kunne levere et tilfredsstillende nivå på tjenestene til innbyggerne i årene fremover. Rådmannen ser at vi vil ha behov for inntekter fra eiendomsskattene i årene fremover, og foreslår også at økningen fra 2 til 3 promille som i gjeldende økonomiplan er planlagt i 2018 gjennomføres allerede nå i 2017. Dette vil være nødvendig for å kunne gjennomføre de planlagte investeringene uten at tjenestetilbudet til innbyggerne blir uforsvarlig. Eiendomsskatt blir ofte omtalt som en usosial beskatning som rammer alle som eier eiendom blindt. Alternativet vil imidlertid være kutt i tjenester, noe som rammer målrettet usosialt, da våre tjenester alltid vil være viktigst for de svakeste, og for de yngste og de eldste innbyggerne våre. Det vises til vedlagte tabell for stipulerte inntekter til eiendomsskatt med ulike promillesatser og ulike bunnfradrag i vedlegg 10.8.

Sammenlikning med andre

Vegårshei kommune er kjent for å ha god kvalitet på tjenestene. Sammenligningstall fra KOSTRA og kommunebarometeret tyder på at vi på enkelte områder har ligget over gjennomsnittet i forhold til andre sammenlignbare kommuner, mens vi ligger lavere på andre. Det er selvsagt fortsatt et mål å opprettholde god kvalitet på tjenestene, samtidig som det er et mål å være fremtidsrettet, og å tilpasse nivå og kvalitet på tjenestene til den økonomiske virkeligheten. Med begrensede rammer vil dette fortsatt kreve effektiviseringer, og innbyggerne vil kunne oppleve at tjenestene blir annerledes, og i noen tilfeller dårligere.

I økonomiworkshopen med kommunestyret i september presenterte Fylkesmannens økonomirådgiver en analyse av Vegårshei kommune basert på tall fra KOSTRA tall fra 2015. Et av de tydeligste funnene i analysen var at tallene for pleie og omsorg viser at Vegårshei tilsynelatende bruker kr 2 738,- mer pr innbygger enn landsgjennomsnittet.

Dette utgjør kr 5,5 mill. pr. år. Med slike tall er det selvsagt fristende å saldere budsjettet ved å forvente at vi skal kunne drive like billig som landsgjennomsnittet. Enhetsledere og økonomisjefen har imidlertid foretatt en grundig analyse av tallene og funnet at det er flere feil i måten kommunen har rapportert på, og at kommunen når disse feilene er korrigert driver omtrent som landsgjennomsnittet. Dette må sies å være ganske bra for en kommune av vår størrelse, og er lavere enn sammenlignbare kommuner (kommunegruppen).

Redegjørelsen fra enhetsleder og økonomisjef følger budsjettdokumentet som vedlegg 10.6

Stramme rammer

De økonomiske rammene for enhetene i 2017 er svært stramme. Tøffe kutt som ble vedtatt i budsjettet i fjor er videreført, noe som er svært krevende for enhetene når disse følges opp av nye krav til innsparing og effektivisering i 2017 og årene fremover. Samtidig opplever vi en økning i tjenestebehov og forventninger hos innbyggerne.

Det arbeides i hele organisasjonen med å tilpasse nivå og kvalitet på tjenestene til det vi har råd til. Dette vil i noen tilfeller bety reduksjoner i omfang og kvalitet på tjenestene til innbyggerne. Kommunens økonomi tilsier at vi må ha fokus på å sikre at tjenestene er "gode nok".

Kommunen skal til enhver tid tilstrebe og ha en dynamisk utvikling i tråd med de endringer som skjer i samfunnet for øvrig. Dette fordrer fleksibilitet og endringsvilje i hele organisasjonen.

Kommunen er en aktiv samfunnsaktør som legger premisser for den lokale utviklingen. Vegårshei kommune er den største arbeidsgiveren i kommunen med sine ca. 225 medarbeidere. Arbeidsgiverpolitikken skal sikre at ledere og ansatte har den nødvendige

kompetansen for å kunne realisere kommunens mål. Det er viktig å opprettholde fokus på HR- og organisasjonsutvikling for å redusere sykefravær og bidra til at kommunen til enhver tid er en fremtidsrettet, dynamisk og lærende organisasjon som er tilpasset effektiv løsning av oppgavene våre. Rådmannen har store forventninger til endringsprosessene vi har igangsatt knyttet til innovasjon, digitalisering og ny organisering av helse- og omsorgstjenestene med større stillinger og mindre deltid.

Til grunn for all aktivitet og planarbeid ligger kommunens visjon og kjerneverdier.
Vegårshei kommunes visjon:

Et levende og inkluderende lokalsamfunn

Vegårshei kommunes kjerneverdier:

- *Gjensidig tillit og respekt er utgangspunkt for all samhandling*
- *Ansvar for enkeltmennesket og et inkluderende fellesskap*
- *Dialog er grunnlaget for beslutninger*
- *Kunnskap er nøkkelen til gode løsninger*
- *Trivsel og glede er utgangspunkt for vekst og utvikling.*

Rådmannen fremmer ett forslag til budsjett for 2017 og økonomiplan for 2017-2020 i balanse. Rådmannen har gitt sine anbefalinger om driftsrammer og tjenesteutvikling for perioden 2017-2020.

Ved behandling av rådmannens forslag til årsbudsjett 2017 og økonomiplan 2017-2020 den 13. desember, er det kommunestyrets prioriteringer og vedtak som fastsetter kommunes rammebetingelser for å nå vedtatte mål, og definerer nivå og kvalitet på tjenestene i perioden.

2. FORSLAG – SAMMENDRAG OG HOVEDTREKK

Vegårshei kommunes årsbudsjett for 2017 og økonomiplan for 2017-2020 er fortsatt preget av svært stramme rammer. Kommunen gjennomførte en betydelig reduksjon av driftsnivå i begynnelsen av forrige kommunestyreperiode, og har maktet å fortsette å holde driftsnivået nede, og på mange områder svært lavt sammenliknet med sammenliknbare kommuner. Reduksjonen har hatt effekt, og vi har oppnådd resultat i regnskapsmessig balanse de siste årene, men har måttet bruke deler av avsatt buffer for å oppnå dette. For 2016 tilsier prognosene at vi vil klare å avsette en større buffer enn det som er planlagt. Dette skyldes imidlertid blant annet at skatteinngangen for landet har vært større en regjeringen forutså i statsbudsjettet for 2016. Vegårshei bør derfor se på denne uforutsette inntektsøkningen som en «engangsutbetaling» som vi ikke kan planlegge med i den videre driften.

Om enhetenes rammer

Innledningsvis i budsjettprosessen var det et “gap” på over 5 millioner mellom enhetens innmeldte behov for driftsrammer for å opprettholde tjenestenivå, og “kaka” som kan fordeles til driften. Det har dermed vært svært utfordrende å få på plass driftsrammer uten at tjenestenivået blir uforsvarlig.

Rådmannens forslag til budsjett 2017 og økonomiplan 2017- 2020 baserer seg i hovedsak på en videreføring av nivået på tjenestene fra 2016 med noen justeringer og korrigeringer. Alle tjenesteenhetene har fått reelle reduksjoner i sine rammer i forhold til innmeldte behov, noe som vil stille store krav til effektivisering og tilpasning av tjenestenivået til forutsetningene. Tilpasning til innsparingskravene vil forutsette effektivisering i de fleste enheter. Dette forutsettes løst uten oppsigelser.

Rådmannen har så langt det har vært mulig fulgt opp de politiske signalene fra økonomiworkshopen i september om å unngå kutt i oppvekstenhetene skole og barnehage i 2017.

Effektiviseringskravene som er lagt til enhetene VBO, åpen omsorg og NAV/oppfølging forutsetter betydelig effektivisering av driften ved VBO i ny bygning med dagens bemanningsnivå, større effektivitet i hjemmetjenestene og en heving av terskelen for når det tas inn vikarer i disse tjenestene. I tillegg forutsettes at utgiftene til økonomisk sosialhjelp fortsatt er lave som et resultat av Prosjekt Arbeid. Det vises til beskrivelsen av rammeforutsetninger for enhetene i kapittel 8 i budsjettdokumentet. Samtidig er det viktig å minne seg på at selv om organisasjonen i stor grad har tilpasset seg det reduserte driftsnivå i løpet av de siste årene, så er dette et resultat av svært tøffe kutt, og det understrekes at rammene må betegnes som svært stramme for alle enheter. Rådmannen mener imidlertid at det vil være mulig å opprettholde dagens tjenestenivå med de tildelte rammene

Enhetsledernes kommentarer og bekymring som fremkommer under kapittel 8 må oppfattes som reelle. Rådmannen deler enhetsledernes bekymring, og er ydmyk ovenfor den krevende oppgaven enhetslederne er pålagt med å drive innenfor de foreslåtte rammene.

For å komme i balanse planlegges blant annet reduksjon av tjenestenivå eller effektivisering av tjenestene i forhold til forrige økonomiplan på følgende områder:

- Redusert vikarbruk i helse- og omsorgstjenestene
- Videreføring av uspesifiserte kutt fra budsjett 2016, herunder kr. 400.000 i rådmannens stab
- Realisering av betydelige gevinster av satsingen på digitalisering, innovasjon og omorganisering

- Tilskudd til spredt boligbygging og private veier
- Redusert ramme kurs og konsulentkjøp for DDØ
- Reduksjon i opplæringsmidler- gode pasientforløp
- Omdisponering av 10-12 rom ved VBO til omsorgshybler og korttidsplasser – ikke økt bemanning
- Forventet leieinntekt korttidshybler
- Forventet leieinntekt helsesenter
- Økte leieinntekter kommunale boliger
- Ikke økt fysioterapiressurs
- Utsatt åpning dagsenter for demente hjemmeboende.

Det er funnet rom til nødvendig styrking på følgende områder:

- Nødvendige ressurser til byggesaksbehandling og administrasjon av eiendomsskatt
- Backup/ redusert sårbarhet kommunekassa/lønn
- Overføring til kirkelig fellesråd oppjustert etter deflator
- Økte lisenskostnader DDØ
- Nynorsk klasse, skolen
- 5 dager skoleuke 5. klasse
- Økt utgift voksenopplæring
- Styrking av svømmeundervisning
- Prosjekt minoritetsspråklige barn i barnehagen
- Prisøkning kjøp av private tjenester – psykiatri (NAV)
- Kompensert redusert refusjon prosjekt arbeid (NAV)
- 1 ny tiltaksplass ved Lisand
- Egenfinansiering prosjekt større stillinger og ny organisering
- Kompensasjon for manglende budsjettdekning ferievikarer VBO
- Hensyntatt nye brukere åpen omsorg
- Innføring av SMS varsling timeavtale legekantor
- Korrigert for tapte leieinntekter Mauråsen
- Økte driftsutgifter demensavdeling og helsesenter

Tilskudd til lag, foreninger og private

Denne typen utgifter utgjør en del av kommunens kostnader som ikke er enten strengt nødvendige eller lovpålagte, og det ligger dermed innenfor det administrative og politiske handlingsrommet å redusere disse kostnadene.

Rådmannen har også for 2017 langt på vei ønsket å ta de politiske signalene fra tidligere budsjettprosesser, hvor disse tilskuddene ble gitt en grundig behandling, til følge, og opprettholder de fleste av tilskuddene. Den frivillige innsatsen er så stor og verdifull på Vegårshei, og man ser nytten av hver krone kommunen bidrar med til dette arbeidet.

Gjeldende økonomiplan inneholder tilskudd til Vegårshei Bygdetun med kr. 60.000 pr. år. Det har det siste året vært dialog med Aust-Agder museum og arkiv IKS, AAMA, som fylkets konsoliderte museums- og arkivenhet nå heter, for å klarlegge bygdetunets anledning til å søke trygghet og kompetansestøtte gjennom å inngå samarbeidsavtale med AAMA. En slik avtale vil blant annet forutsette at bygdetunet ansetter en bestyrer i minimum 20 % stilling. Dette vil utløse faglig og kompetansestøtte i tillegg til økonomisk støtte fra AAMA. For å klare dette forutsettes at bygdetunet øker sine inntekter, det vil si økt tilskudd fra Vegårshei kommune. Rådmannen har derfor valgt å videreføre økningen i tilskuddet til bygdetunet som ble vedtatt i fjor med kr. 60.000 pr. år.

Rådmannen har videre valgt ikke å videreføre tilskudd til private veier og spredt boligbygging selv om det har vært et politisk flertall for fortsatt å prioritere dette. Rådmannen må veie hensynet til økning av andre lovpålagte tilskudd, og ikke minst hensynet til tjenester for større deler av befolkningen, foran disse tilskuddsordninger som kommer et fåtall til gode, og som etter hvert utgjør såpass små beløp at verdien av ordningene må sies å være av symbolsk art.

Avgifter og brukerbetalinger

Budsjettets inntektsside er også nøye gjennomgått, og det er kun foreslått mindre økninger av et fåtall brukerbetalinger. Rådmannen vil ikke definere disse økningene som dramatiske.

Med hensyn til nivå for kommunale avgifter gjelder selvkostprinsippet. Det betyr at avgiftsnivået skal være slik at avgiftene dekker kommunens kostnader knyttet til vann, kloakk, renovasjon og feiing. Grunnet nye investeringer på vannsektoren foreslås en økning av årsavgiften for vann på 5 %. Vi har i dag en dekningsgrad for kloakk som gjør at avgiften ikke kan økes i 2017.

Utbytte fra Agder energi

Rådmannen har valgt å budsjettere ut fra et utbytte på 746 mill. i 2017. Dette er i tråd med vedtak om å legge til grunn resultatet for 2 år tilbake. Dette utgjør kr. 4.885 mill.

Om forslaget

Forslaget har som nevnt rom for avsetning til driftsfond (buffer) med kr. 2.254 mill. Herav flyktningefond 1 mill. Ellers er det funnet rom for videreføring og styrking som nevnt over. Det bemerkes imidlertid at full finansiering av flere av styrkingstiltakene ikke har vært mulig, og at det dermed ligger inne en rekke forutsetninger om uspesifiserte kutt på andre områder i enhetene for at styrkingstiltakene kan gjennomføres.

Rådmannen vurderer at vi likevel bør kunne imøtekomme de fleste av målsettingene fra overordnet styringskort 2017 med dette forslaget, men innbyggerne vil merke fortsatt reduksjon av tjenestenivå på en rekke områder. Robusthet til å takle uforutsette utgifter mangler, og sårbarheten er svært stor.

Økonomiplanen

I rådmannens budsjettforslag legges til grunn et netto driftsresultat for 2017 på ca. kr. 2,9 mill. / 1,44 %. For år 2 (2018) i økonomiplanen anslås et netto driftsresultat på ca. kr. 4. mill. / 1,97 %. For år 3 (2019) anslås dette til kr. 2,6 mill. / 1,29 %, mens for år 4 (2020) er netto driftsresultat i underkant av kr. 2,3 mill. / 1,16 %.

Fremtidsrettede investeringsprosjekter

Vegårshei kommune har de siste årene gjennomført flere store investeringer. Det er ønskelig at kommunen er aktiv og offensiv ved å prioritere fremtidsrettede og nødvendige investeringsoppgaver. På denne måten utvikler kommunen tjenestetilbudet og tilpasser kapasiteten til kommuneplanens mål om flere innbyggere, tilrettelegging for boligbygging, satsing på barn, unge og eldre, samt fremtidig samfunnsutvikling. Ny ungdomsskole og et fremtidsrettet helsesenter er kritiske elementer for å sikre nødvendig og fremtidsrettet infrastruktur.

Rådmannens budsjettforslag i fjor pekte på at dersom vi skal kunne bygge ny ungdomsskole må inntektssituasjonen bli bedret, f. eks. gjennom innføring og opptrapping av nivået for eiendomsskatt, eller dersom man velger å benytte det oppsparte utviklingsfondet, se under. Kommunestyret vedtok i fjor å gjøre begge deler, både innføre eiendomsskatt og bruke 15

mill av utviklingsfondet. I tillegg foreslår rådmannen nå en forsiktig opptrapping av eiendomsskatten 1 år tidligere enn det økonomiplanen fra i fjor legger opp til.

En god og fremtidsrettet infrastruktur er viktig og nødvendig for et lokalsamfunn, men man kan naturligvis heller ikke investere "over evne". I fireårsplanen er det en klar forutsetning for økonomien framover, at ikke lånebehovet økes utover det som er foreslått, og at ikke nye investeringer fører til betydelig økte driftskostnader

Rådmannen legger til grunn en samlet kostnadsramme på kr. 62.010 millioner i forslaget til (real-)investeringsprogram for 2017. For årene deretter foreslås følgende kostnadsramme på investeringene: 38,36 millioner i 2018, 13,13 millioner i 2019 og 41,10 millioner i 2020.

Hovedprioriteringer / større prosjekter som ligger inne i rådmannens forslag:

- ✓ Ny ungdomsskole (2017- 2018)
- ✓ Nytt helsesenter (2017)
- ✓ Utvidelse/nytt renseanlegg (2017-2018)
- ✓ Ferdigstille investering i boligfelt Djuptjennhaugen 4 (2017)
- ✓ Datainvesteringer (2017-2020)
- ✓ Ubergsmoen Vannverk høydebasseng (2018-2019)
- ✓ Vannbehandling Myra (2017)
- ✓ Boligfelt Liheia (2020)
- ✓ Vann- avløp til Moland og molandsdalen (2020)
- ✓ Industriområde Fidalen (2020)

I tillegg er det lagt inn diverse mindre investeringsposter:

- ✓ Løpende rehabilitering bygg: VBO, skole og utleieboliger m.m. (2017-2020)
- ✓ Oppgradering SD anlegg div. bygg (2017)
- ✓ Utstyr sykehjem (2017-2020),
- ✓ Tiltak for å lukke avvik etter vernerunder og tilsyn (2017 og 2019)
- ✓ Tilrettelegging for næringsvirksomhet (2017-2020)
- ✓ Rehabilitering av vann/avløpsnett (2017-2020)
- ✓ Diverse brannsikring (2018 og 2020)
- ✓ Kart og oppmåling (2017 og 2019)
- ✓ Inventar og utstyr + utvendig bod Myra barnehage (2017 og 2019)
- ✓ Inventar og utstyr Ubergsmoen barnehage (2020)

Det vises til investeringsprogrammet i forslaget kapittel 10.

Utviklingsfond

Vegårshei kommune har siden salg av deler av aksjeporteføljen i Agder Energi for en del år tilbake, hatt et stort utviklingsfond pålydende kr. 34,4 millioner stående på "bok". Disse pengene har slik rentesituasjonen har vært tidligere, gitt god avkastning som har kunnet benyttes inn i driften. I dag er imidlertid rentesituasjonen annerledes, og renteinntektene er lavere enn prisveksten, noe som gjør at fondet i realitet taper verdi. Kommunestyret vedtok i budsjettbehandlingen i fjor å disponere 15 mill av fondet for å kunne finansiere bygging av ny ungdomsskole, slik at størrelsen på låneopptaket ble redusert, med påfølgende reduksjon i rente- og avdragsutgifter.

Rådmannen har vurdert å disponere mer av fondet for å redusere belastningen av investeringsnivået. Vi har imidlertid lagt vekt på at det i et historisk perspektiv over tid alltid har vært lønnsomt å ha oppsparte midler i reserve. Forslaget legger derfor opp til å opprettholde utviklingsfondet som etter vedtatt bruk i 2017 og 2018 vil være kr. 18.4 mill.

På denne måte skapes også et visst politisk handlingsrom i budsjettbehandlingen knyttet til eventuell disponering av hele eller deler av fondet.

Etter rådmannens syn er det likevel viktig at kommunestyret til enhver tid er kjent med disse valgene og vurderingene, og at Vegårshei kommune gjennom utviklingsfondet tross alt fortsatt har en solid og stor reserve i bakhånd, som særlig vil være nyttig ved en eventuell renteoppgang.

3. ORGANISERING

3.1. Politisk struktur

Kommunestyret (21 medlemmer) er kommunens øverste politiske organ. Kommunestyret gjør vedtak på vegne av kommunen så langt ikke annet følger av lov eller delegeringsvedtak. Kommunestyret har følgende politiske fordeling:

SP: ordfører + 4
AP: varaordfører + 5
KRF: 6
Høyre: 3
FRP: 1

Vegårsheikommune styres etter formannskapsmodellen. Dette er hovedmodell i kommuneloven og innebærer at formannskapet velges av kommunestyret etter partienes forholds vise representasjon i kommunestyret. *Formannskapet* (7 medlemmer) behandler økonomiplan, årsbudsjett og skattevedtak, og er ansvarlig for den løpende styringen av arbeidet med kommuneplanen og investeringssaker. Formannskapet behandler forøvrig saker i henhold til reglementet.

Vegårshei kommune har følgende råd og utvalg:

- Formannskap
- Planutvalg
- Administrasjonsutvalg
- Valgstyret
- Vilt nemnd
- Klageutvalg
- Ungdomsråd
- Rådgivende utvalg:
 - Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne og eldreråd
 - Beredskapsråd

I tillegg er det valgt representanter til klageutvalg, kontrollutvalg, foretak og selskaper, samt flere utvalg jfr. Kommuneloven § 10.

Myndighet og ansvar fremgår av vedtak, retningslinjer og reglementer.

3.2. Administrativ struktur

Rådmannen er kommunens øverste administrative leder. Rådmannen leder arbeidet med å forberede saker for folkevalgte organer, og er ansvarlig for at disse er forsvarlig utredet. Rådmannen har videre ansvar for å gjennomføre og iverksette politiske vedtak. Rådmannens ansvar og myndighet er nærmere beskrevet i delegeringsreglementet vedtatt av kommunestyret. Rådmannen er bindeleddet mellom kommunens politiske ledelse og kommunens ansatte.

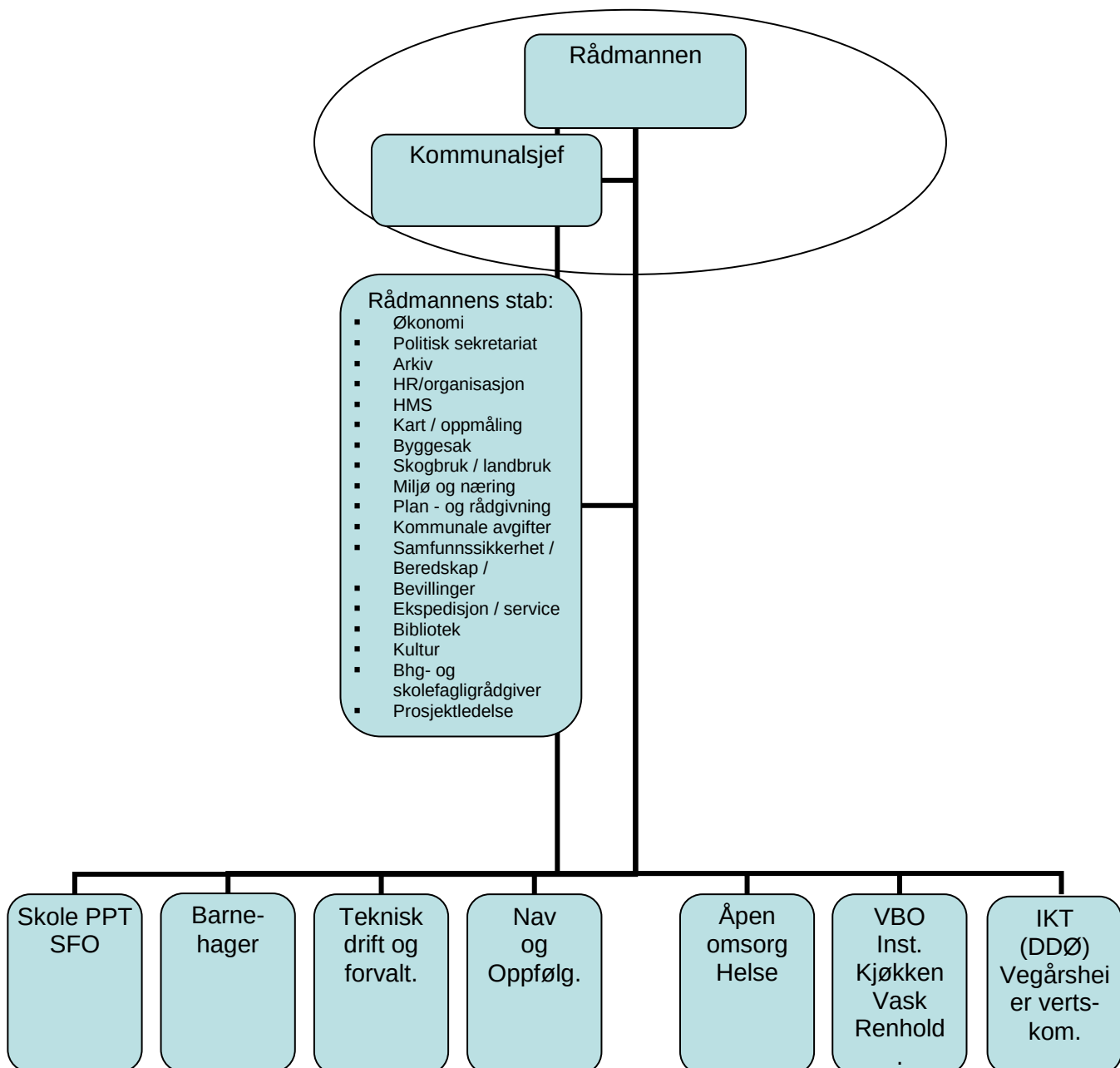
Rådmann og kommunalsjef utgjør *rådmannsteamet*. Teamet har et felles ansvar for helheten i kommunen (administrative drifts- og utviklingsoppgaver), og fordeler oppgavene seg imellom.

Rådmannens *ledergruppe* består i tillegg til rådmann og kommunalsjef, av kommunens enhetsledere, for å understreke viktigheten og nødvendigheten av helhetlig tenkning. Rådmannsteamet bidrar forøvrig med lederstøtte til enhetslederne.

Enhetslederne er *delegert totalansvar* for sine respektive enheter. Dette innebærer at enhetslederne har nødvendig myndighet for å sikre enhetenes drift, både når det gjelder faglige, økonomiske, personalmessige og organisatoriske forhold.

ADMINISTRATIVT ORGANISASJONSKART FOR VEGÅRSHEI KOMMUNE

3.3. Eierstyring

Det er ofte fokus på kommunene som eiere, og forvaltere, av samfunnets verdier. Derfor er det viktig å ha kunnskap og oversikt over kommunens eierskap og forvaltningsansvar. Samtidig samarbeider kommunene i dag om å løse et bredt spekter av oppgaver. Omfanget av ulike samarbeidsløsninger er blitt så omfattende, at det er oppstått et behov for en samlet oversikt både for både administrasjon og politikere.

Den første eierskapsmeldingen for Vegårshei kommune ble utarbeidet av et politisk utvalg og vedtatt av kommunestyret i mai 2008. Meldingen ble siden rullert i 2010.

Meldingen ble revidert i 2016, og den har skiftet navn til "Eierskap og samarbeidsløsninger i Vegårshei kommune", og framstår nå som et mer rendyrket oppslagsverk for dette temaet. Meldingen ble behandlet i kommunestyret 11.10.2016. Neste hovedrevisjon av meldingen følger den kommunale planstrategien, med årlige administrative oppdateringer om nødvendig.

Kommunens realverdier kan grovt deles inn i 3 kategorier:

1. Eierskap i bedrifter/virksomheter
2. Bygninger, eiendommer, anlegg og tomter
3. Infrastruktur innen vann og avløp

Meldingen omhandler i hovedsak første punkt, samt en oversikt over de samarbeidsarenaene kommunen deltar på. Til meldingen er det også lagt ved notater om kommuneskogen, kommunal veggrunn samt øvrig kommunal eiendom.

Det vises til meldingen i sin helhet, som blant annet ligger på kommunens hjemmeside.

Under følger en kort oppsummering på hva Vegårshei kommune er medeier og har eierinteresser i.

KOMMUNENS EIERINTERESSER I AKSJESELSKAP

- KLP – Kommunal landspensjonskasse7
- Durapart AS8
- Lisand Industrier AS9
- Aust-Agder Næringsselskap AS9
- Vegårshei ski- og aktivitetssenter AS10
- Risør- og Tvedestrandregionens avfallsselskap AS (RTA AS)
- Ubergsmoen Industribygg AS12
- Våje Industribygg AS13
- Masis eiendom AS13
- Agder Energi AS14
- USUS AS15

KOMMUNENS DELTAKELSE I INTERKOMMUNALE SELSKAP (IKS)

- Aust-Agder Revisjon IKS16
- Aust-Agder Museum og Arkiv IKS16
- Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

KOMMUNENS DELTAKELSE I STIFTELSE

- Aust-Agder Utviklings- og kompetansefond
- Vegårshei Bygdetun

KOMMUNENS DELTAKELSE I SAMVIRKEFORETAK (SA)

- AT Skog SA
- Biblioteksentralen SA

KOMMUNENS DELTAKELSE I INTERKOMMUNALT SAMARBEID (ETTER KOMMUNELOVENS § 27)

- Offentlig fellesinnkjøp på Agder (OFA)
- Interkommunal forsikringsordning
- Interkommunalt Utvalg mot Akuttforurensning (IUA)
- Driftsassistansen i Aust-Agder (DA)
- Opplæringskontoret for offentlig sektor i Agder
- Friluftsrådet Sør
- Oppreisningsordningen for barnevernsbarn
- Regionalt næringsfond for Østregionen
- Kommunesamarbeidet Østre Agder

KOMMUNENS DELTAKELSE I ORGANISASJONER/FORENINGER

- Kommunenes Sentralforbund (KS)
- Vegårshei skogeierlag
- Vegår Grunneierlag
- Vegårshei frivilligsentral

EGET FORVALTNINGSORGAN I KOMMUNEN

- Vegårshei kirkelige fellesråd

KOMMUNENS SAMARBEID MED BANK

- Vegårshei Sparebank

KOMMUNENS DELTAKELSE I ANDRE SAMARBEIDSLØSNINGER

- Reiselivssamarbeid (web-basert)
- Samarbeid om landbruksnæringen
- Sørlandsrådet
- K 14
- Overordnet strategisk samarbeidsutvalg (OSS)
- VI-samarbeidet

BYGG – EIENDOM – ANLEGG OG TOMTER

- Kommuneskogene
- Annet kommunalt eid areal, samt veier
- Kommunal bygningsmasse
- Kjøretøy/maskiner

FAGLIGE NETTVERK

Det finnes mange formelle og uformelle administrative nettverk mellom to eller flere kommuner innen alle fagfelt. Disse omtales ikke nærmere her, men nettverkene er svært viktige for utførelsen av gode faglige tjenester. Nettverkene bidrar til at ansatte i små enheter får samarbeidet om felles utfordringer i en større faglig sammenheng.

KOMMUNENS DELTAKELSE I INTERKOMMUNALT SAMARBEID –
VERTSKOMMUNEMODELLEN (ETTER KOMMUNELOVENS § 28)

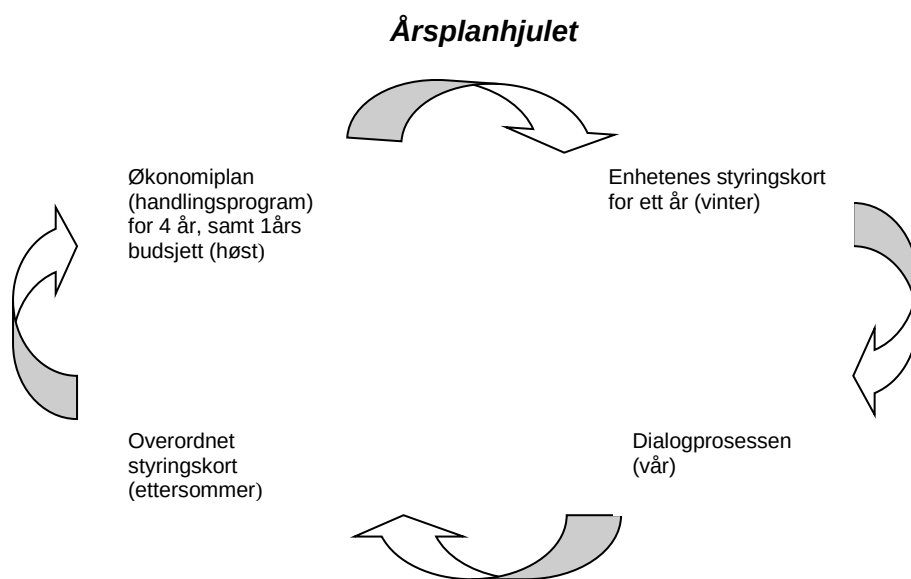
- IKT-samarbeidet i Østregionen (DDØ)
- Arendal legevakt
- Østre Agder brannvesen
- 110 Agder (alarmsentralen)
- Interkommunal arbeidsgiverkontroll i Agder (IAA)
- Pedagogisk Psykologisk Rådgivningstjeneste (PPT)
- Kulturskolen Øst i Agder
- Felles veterinærvakt
- Barnevernstjenesten Øst i Agder
- Østre Agder Krisesenter
- Felles skatteoppkreverkantor i Øst
- Jordmortjeneste
- Kommunal øyeblikkelig hjelp (KØH)
- Felles samhandlingskoordinator og felles e-helsekoordinator
- Felles veilysmedarbeider
- Alternativ til vold (ATV)

4. MÅL- OG RESULTATSTYRING

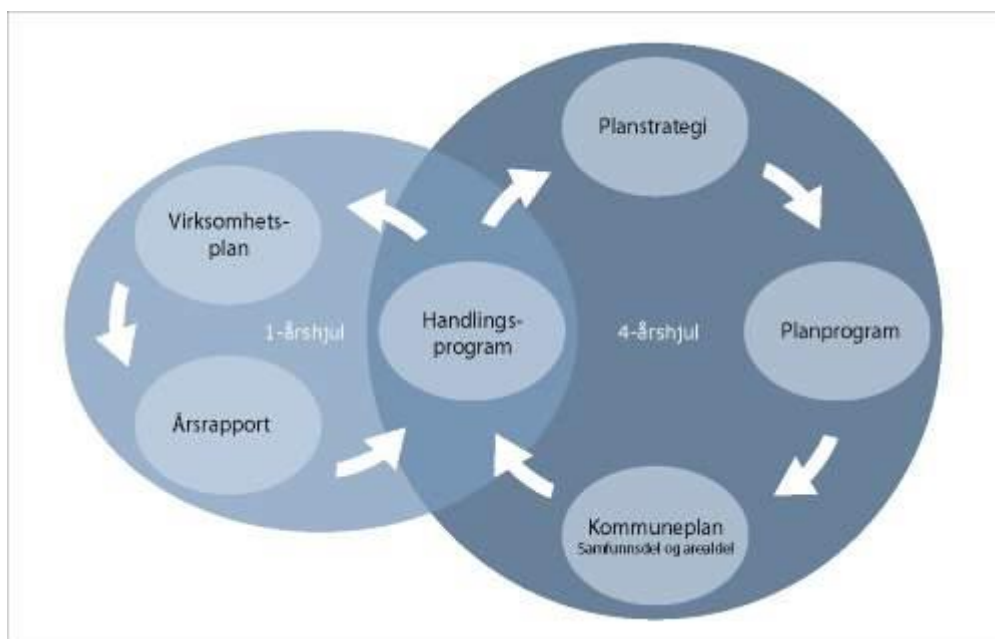
4.1. Styringsmodell

Vegårshei kommune har mål- og resultatstyring som styringsmodell. Gjennom plan- og styringsprosessene planlegges og gjennomføres aktiviteter som skal sikre kvalitet i tjenestene og forvaltningen. Resultatene fra aktivitetene følges opp i henhold til de mål og krav som er satt, og benyttes til å iverksette tiltak for kontinuerlig å forbedre tjenestene og forvaltningen. Balansert målstyring (BMS) inngår som et sentralt element i mål- og resultatstyringen.

Mål- og resultatstyring i Vegårshei kan forenklet illustreres på denne måten:

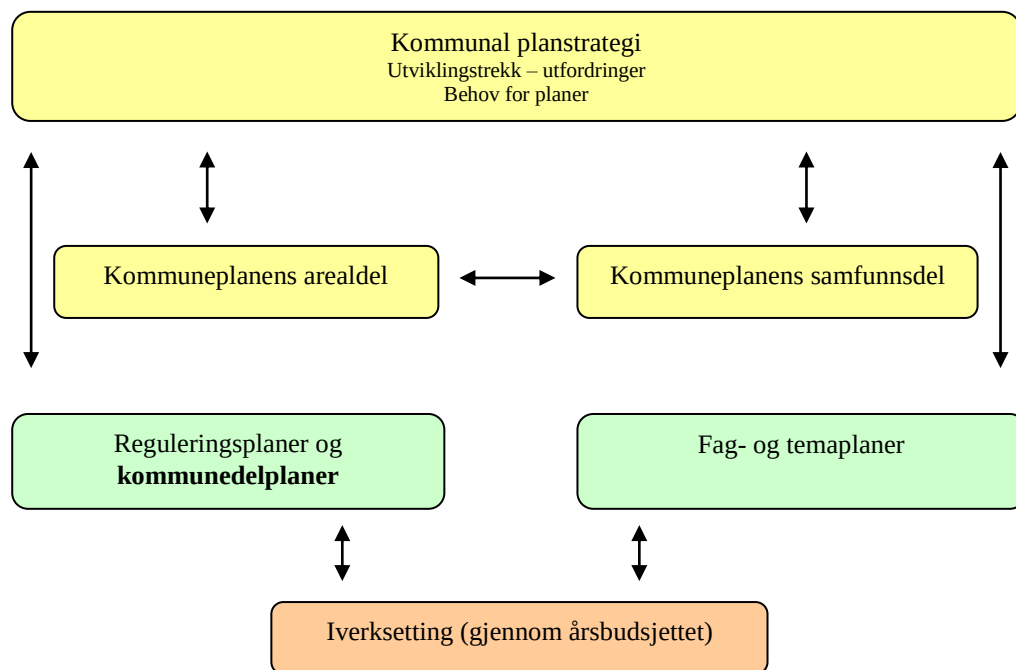

1-årshjulet i sammenheng med 4-årshjulet

4.2. Planlegge

Figuren under viser Vegårshei kommunes plansystem. Alle kommunens overordnede planer og strategidokumenter vedtas av kommunestyret.

Planstrategien

Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode (fireårsperioden), og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien er første ledd i kommunens plansystem og i kommunens langsiktige samfunnsplanlegging.

Hensikten med planstrategien er å vurdere hvilke planer som skal utarbeides og revideres i valgperioden. For å vurdere planbehovet skal planstrategien drøfte kommunens strategiske valg for samfunnsutvikling, langsiktig arealbruk, miljøutfordringer og de ulike sektorenes utfordringer. Det skal i tillegg vurderes om det er behov for å revidere hele eller deler av kommuneplanen.

Vegårshei kommune vedtok ny planstrategi for 2015-2018 08.09.15 i PS 68/15. Det nye kommunestyret kan når som helst i perioden behandle sak om planstrategi på nytt.

Vegårshei kommunestyre skal vedta ny planstrategi for 2016-2019 i møte 13.12.16

Kommuneplanen

Kommuneplanen er kommunens overordnede strategiske styringsdokument og inneholder mål og retningsvalg for kommunens utvikling. Kommuneplanen består av en samfunnsdel og en arealdel. Kommuneplanen utarbeides vanligvis for en periode på 12 år og revideres hvert fjerde år. Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål og interesser. Kommuneplanen skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp i fireårsperioden, og denne skal revideres årlig.

Før selve arbeidet med kommuneplanen igangsettes skal det utarbeides et planprogram for kommuneplanen. Planprogrammet skal beskrive hvilke temaer som planlegges revidert i kommuneplanen, utredningsbehov og medvirkningsprosesser.

Ny kommuneplan for perioden 2014-2025, både samfunnsdel og arealdel, ble vedtatt i kommunestyret 04.02.14.

4.3. Utføre

Vegårshei kommunes sentrale oppgave er å være samfunnsbygger og en attraktiv og konkurransedyktig tjenesteleverandør, forvalter og arbeidsgiver. Tjenestene og forvaltningsoppgavene skal gjennomføres i henhold til de krav og føringer som er forutsatt i styringsdokumentene. Kommuneplanen, budsjett- og økonomiplan, styringskort (overordnet og enhetsvis) og lederavtalene utgjør et viktig grunnlag for tjenesteutførelsen.

Det vises til kapittel 8 for tjenesteområdene, for nærmere beskrivelse av kommunens tjenester.

4.4. Oppfølging

4.4.1. Internkontroll og kvalitetssikring

Internkontroll inngår som en sentral del av mål- og resultatstyring. Internkontroll og virksomhetsstyring er to sider av samme sak, men internkontroll vektlegger kontrollelementet i styringen.

KS har definert "Rådmannens interkontroll – orden i eget hus" med følgende hensikt og formål for internkontroll:

- Kvalitet og effektivitet i tjenesteproduksjonen
- Helhetlig styring og riktig utvikling
- Godt omdømme og legitimitet
- Etterlevelse av lover og regler

Arbeidet med virksomhetsstyring og internkontroll i Vegårshei kommune tar utgangspunkt i sentrale prinsipper:

- Fokus på kontinuerlig forbedring
- Fokus på risikostyring
- Fokus på måloppnåelse BMS (Balansert målstyring)

Rådmannen har ansvar for at politisk vedtatte styringsdokumenter blir fulgt opp i organisasjonen, og at kommunen leverer tjenester av riktig kvalitet til brukere og innbyggere. I henhold til kommuneloven § 23 skal rådmannen sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og er gjenstand for betryggende kontroll. Rådmannens internkontroll skjer i forlengelsen av kommunestyrets tilsyn (kontrollutvalg og revisjon) og statens tilsyn med kommunene. I tillegg er det fastsatt særskilte internkontrollkrav innen en rekke områder av kommunens virksomhet. Internkontrollarbeidet i kommunen skal videreutvikles i tråd med statlige krav og føringer. Rådmannen har det overordnede ansvaret. Ledere på alle nivåer har ansvar for å etablere og følge opp den interne kontrollen i samsvar med delegerte fullmakter og styringsdialogen forøvrig.

Kommunens system for kvalitetsledelse er innrettet slik at det sikrer de generelle kravene til internkontroll, og at internkontroll er integrert i mål- og resultatstyringen. I tillegg er særskilte internkontrollkrav knyttet til enkelte tjenester eller fagområder innarbeidet i systemet. Vurderingen av hvilke områder og arbeidsprosesser som skal være gjenstand for internkontroll skjer ut fra vurdering av vesentlig risiko for fremtidige hendelser. Det er naturlig

å ha hovedfokus på hendelser som kan ha negative konsekvenser. Det gjennomføres risiko- og sårbarhetsanalyser for virksomhetene og for tjenesteovergripende områder.

Arbeidet med risikostyring og internkontrollsystemer i kommunen har kontinuerlig fokus på videreutvikling og forbedring.

4.4.2. Balansert målstyring

Balansert målstyring (BMS) er et planleggings-, styrings- og rapporteringsverktøy som skal sikre politisk styring og kontroll, samt god oppfølging av kommunens virksomheter. Gjennom å sette tydelige mål og foreta systematisk måling av resultatene, bidrar BMS til at man på en enkel og oversiktlig måte kan følge utviklingen innen de mest sentrale områdene i kommunen. BMS bidrar til økt fokus på måloppnåelse, læring og fornyelse i organisasjonen.

Det er utarbeidet felles gjennomgående mål i overordnet styringskort for alle kommunens virksomheter. I tillegg er det utarbeidet unike mål for de ulike tjenesteområdene i enhetenes styringskort. De gjennomgående målene er inndelt i følgende fokusområder:

1. Samfunn (og infrastruktur)
2. Bruker og tjenester
3. Organisasjon og medarbeidere
4. Økonomi

Målene er nærmere beskrevet i overordnet styringskort og enhetsvise styringskort.

4.5. Sammenligninger

4.5.1. Kostra

Kostratallene gir kommunen mulighet for å sammenligne hvordan tjenestenivået ligger i forhold til andre sammenlignbare kommuner. Dersom tallene brukes korrekt, kan de være et nyttig verktøy for korrigeringer og endringer.

For Vegårshei sin del, har enkelte enheter kommet dårlig ut i forhold til sammenlignbare kommuner når Kostratallene leses. Dette har blant annet med måten de ulike tjenestene har blitt rapportert til Kostra. Kommunene har ulike måter å rapportere på. Tallene gir likevel en indikasjon på hvordan kommunen ligger an sammenlignet med andre. Se vedlegg 10.7.

4.5.2. Fylkesmannens kommunebilde

Fylkesmannens kommunebilde er et annet viktig sammenligningsgrunnlag for kommunen. Denne viser hvordan Vegårshei ligger i forhold til øvrige kommuner i Aust-Agder og landet for øvrig uten Oslo. Under nevnes noen utvalgte tjenesteområder, som synliggjør kommunens utfordringer fremover:

Befolkningsutvikling:

- Den eldre del av befolkningen øker mest prosentvis

Utdanning:

- Høyere grunnskolepoeng i Vegårshei enn nasjonalt og Aust-Agder
- Antall barn som får spesialundervisning (tiltak) er høyere enn nasjonalt og Aust-Agder
- Øke leseferdighetene til de yngste elevene
- Fokus på tidlig innsats og tilpasset opplæring på 1. -4- trinn
- For mange elever blir mobbet og krenket

Barnehage:

- Få ansatte menn i barnehagene
- Lav andel bekymringsmeldinger til barnevernet fra barnehagene

Tidlig innsats for god start:

- Behov for økt kompetanse for å identifisere barn med vanskelig omsorgssituasjon
- Økt handlingskompetanse – hvem gjør hva?
- Kompetanse heving av assistenter i barnehagene
- Samhandling og koordinering av tjenestene er en utfordring
- Økt kunnskap om barnekonvensjonens artikkel 12 – barns rett til å bli hørt...

Barnevern:

- Vegårshei har fylkets minste barnevernstjeneste
- Nå felles barnevern med Risør, Tvedestrand, Gjerstad og Åmli

Likestilling basert på kjønn:

- Viktig for kommunen å konkretisere og prioritere egne likestillingsutfordringer som et utgangspunkt for lokalt likestillingsarbeid
- Det er flere kvinner som jobber deltid i Vegårshei enn snittet for landet og fylket
- Tiltak for økt sysselsetting mot ufrivillig deltid blant kvinner må ha høy prioritet
- Viktig å se kjønnslikestilling i sammenheng med levekår
- Hvordan få til likere fordeling i deltidsarbeid?

Sosialhjelp:

- Tallmaterialet er lavt, og gir lite grunnlag for å trekke konklusjoner

Helse og omsorg:

- Antall gravide røykere har ikke gått ned på Vegårshei, og det er flere som røyker enn i Aust-Agder og landet for øvrig
- Andel personer som er i kontakt med primærhelsetjenesten på grunn av psykiske lidelser er høyere i Aust-Agder (Vegårshei) enn landet for øvrig (beskyttelsesfaktorer er bl.a. utdanning og god mestringsevne)
- Vegårshei ligger under dekningsgrad for lege og fysioterapeut

Bosetting av flyktninger:

- Viktig med nok og hensiktsmessige boliger
- Styrket kvalitet på introduksjonsprogrammet

Økonomi og økonomistyring:

- Hvordan klare 1,75 % i netto driftsresultat over tid?

4.6. Resultater

I overordnet styringskort for 2016 hadde kommunen totalt 9 hovedmål fordelt på de fire perspektivene. Detaljert oversikt over måloppnåelse vil komme i årsberetningen for 2016.

Pr. november 2016 er kvantitativ status som følger:

Perspektiv	Antall mål	Måloppnåelse	Påbegynt	Ikke måloppnåelse
Samfunn	3	3		
Bruker / tjeneste	4	2	1	1
Org. / medarb.	1	1		
Økonomi	1	1 (ikke endelig)		
SUM	9	7	1	1

5. HOVEDMÅL FRA KOMMUNEPLANEN 2014-2025

Gjeldende kommuneplan ble vedtatt 04.02.14. Planen har følgende hovedmål for Vegårshei kommune i 12 års perioden:

Perspektiv	Hovedmål
Samfunn/ infrastruktur	• Legge til rette for trivsel og god folkehelse i befolkningen • Legge til rette for flere arbeidsplasser, og bidra til å videreutvikle næringslivet • Rask og sikker fysisk og digital kommunikasjon i kommunen og med regionen
Bruker /Tjeneste	• Leverer gode og fremtidsrettede tjenester til innbyggerne • Gjøre tjenestene mer tilgjengelige
Organisasjon og medarbeider	• Være en effektiv organisasjon tilpasset oppgaver og samfunnsutvikling • Kompetansen til medarbeiderne i Vegårshei kommune skal være oppdatert og fremtidsrettet. • Legge til rette for trivsel og lavt sykefravær
Økonomi	• Ha en økonomisk situasjon som er tilstrekkelig robust til å takle uforutsette hendelser. • Forvalte kommunal eiendom og eiendeler i et langsiktig perspektiv

6. ÅRSHJUL OG DIALOGPROSESS

6.1. Årshjul og dialogprosess

Vedtatt årshjulmodell ligger til grunn for utarbeidelse av forslag til årsbudsjett og fire års økonomiplan (handlingsprogram). Det vil si dialog og informasjonsmøter mellom administrasjon og politikere, utarbeidelse av overordnet styringskort og strategivedtak i kommunestyret.

Kommunestyret vedtok 08.09.15 reviderte retningslinjer for oppnevning av utvalg til komiteer og ad hoc arbeid, samt retningslinjer for gjennomføring av dialogprosessen i Vegårshei kommune.

Kommuneplanen, sammen med øvrige styringsdokumenter, lå selvfølgelig til grunn også for dialog- og økonomiprosessen i 2016. Fordi kommunens økonomi over lengre tid vært meget stram, ble det lagt opp til en enda tettere dialog og samarbeid mellom administrativ og politisk ledelse samt at ansatte gjennom tillitsvalgte har vært med under hele prosessen. Det har blitt utvist vilje til åpenhet og samarbeid, noe som har bidratt til en god og konstruktiv prosess også i 2016.

Årshjulsprosessen oppsummeres slik:

Januar

- Iverksettelse av budsjettvedtak
- Enhetenes styringskort og detaljbudsjetter ferdigstilles
- Medarbeidersamtaler

Februar – april

Resultatdata – evaluering

- Medarbeiderundersøkelser i 2016
- Årsmeldinger
- Årsregnskap
- Kostra-data

April – mai

Dialog med kommunestyret – budsjettprosessen starter

- Kommuneplanens visjon, mål og prioriteringer ligger til grunn
- Samling med kommunestyret, administrasjon (inkl. enhetsledere) og tillitsvalgte
- Informasjon, spørsmål, innspill og dialog
- Hovedutfordringer for kommunen

Juni – august

- Økonomirapportering
- Planlegge og evt. å iverksette tiltak
- Overordnet styringskort utarbeides av administrasjonen på bakgrunn av dialogprosessen

August – september

Kommunestyret vedtar overordnet styringskort - planlegger

- Kommuneplanens mål og prioriteringer ligger til grunn
- Overordnede prioriteringer for kommende år

September – desember

Planlegger og beslutter

- Stort fokus på budsjett – og økonomiplanprosess
- Administrativt og politisk “verksteder” / dialog
- Rådmannens forslags til budsjett – og økonomiplan
- Kommunestyrets vedtak

6.2. Overordnet styringskort for 2017

Kommunestyret vedtok 06.9.16 følgende **9 prioriterte mål** i overordnet styringskort for 2017. Noen videreføres fra 2016 og noen er nye. Se også fullstendig overordnet styringskort i kapittel 10.

Samfunn

1. Fortsatt befolkningsvekst (2100 innbyggere i 2017)
2. Ha nødvendig infrastruktur som ivaretar tjenestetilbud og kvalitet i takt med befolkningsvekst
3. Være pådriver for økt innbyggerpåvirkning og bruk av frivillige

Bruker / tjeneste

1. Fortsatt levere gode tjenester til innbyggerne
2. Redusere sosiale utfordringer knyttet til rus, psykiatri, kriminalitet og barnevernsproblematikk, samt ha god integrering av flyktningene
3. Sikre barn og ungdom god kvalitet i opplæringen
4. Sikre fremtidsrettede helse – og omsorgstjenester til innbyggerne

Organisasjon og medarbeider

1. Vegårshei kommunes organisering er fremtidsrettet, effektiv og tilpasset oppgavene

Økonomi

1. Vegårshei kommune må etablere en økonomisk situasjon, som er tilstrekkelig robust, til å takle uforutsette hendelser

6.2.1. Gjennomføring og prosess med vedtatte tiltak

I tråd med de prioriterte målene i overordnet styringskort for 2017, har kommunen allerede igangsatt flere tiltak, som bidrar til å nå målsettingene.

Samfunnsperspektivet

1. Folketallet i kommunen har økt raskere enn forventet. Folketallet er pr. 1.11.16 ca. 2077. Det kan være flere årsaker til økningen, men både tilflytting, samt at det har blitt født flere barn er viktig bidrag. Kommunen har også gjennom flere år opparbeidet seg et godt omdømme, og har hatt flere positive medieomtaler. I tillegg er det tilgjengelige boligtomter i hele kommunen. Arbeidet med rullering av kommuneplanen involverte mange innbyggerne som deltok aktivt gjennom folkemøter og innspill. I tillegg mottar kommunen flere flyktninger enn på flere år.
2. De vedtatte investeringsprosjektene følger i stor grad planene. Utbygging og forbedring av kommunens VA-anlegg er et prioritert område. Noen investeringer er imidlertid skjøvet i tid, eller tatt ut pga. både kommunens stramme økonomi, men også manglende kapasitet i administrasjonen til å betjene oppgavene. VBO utbyggingen ansees som ferdig.

Bruker- og tjenesteperspektivet

1. Kommunen har stort fokus på knytte til seg, og beholde kvalifisert kompetanse. Det legges stor vekt på å levere gode tjenester til våre innbyggere, samtidig med at kravet til effektivisering opprettholdes. Dette blir stadig mer krevende ifht stram økonomi, sårbarhet og kapasitet.
2. Kommunen har stor fokus på økt tverrfaglig og interkommunalt samarbeid. Vegårshei lensmannskontor er inntil videre stedsplassert i kommunens administrasjonsbygg. Dette har vist seg svært positivt, og det gode tverretatlige samarbeidet er i ferd med å gjenskapes. Det budsjetteres med videreføring av prosjekt arbeid. I tillegg avventes resultatet av politiets nærpoltireform.
3. Kommunen følger nøye med på utviklingen i oppvekstsektoren. Det er økt fokus på samordning og koordinering av spesialpedagogiske behov og ressurser. Det knyttes også store forventninger til prosjektering og utbygging av ny ungdomsskole.
4. For å imøtekomme nye krav og forventninger for å løse helse- og omsorgsoppgavene er det igangsatt prosess med å få flere ansatte opp i høyere stillinger samt omorganisering av de to omsorgsenhetene. Brukernes behov er utgangspunkt for prosessen.

Organisasjon- og medarbeiderperspektivet

1. Kommunens har gjennom mange år hatt svært høyt sykefravær i helse- og omsorgsenhetene. Gjennom prosjektarbeid og målrettet innsats, spesielt rettet mot organisering, styring, bedre systemer samt å øke stillingsstørrelser, har sykefraværet i helse- og omsorgsenhetene blitt redusert betraktelig. Antall deltidsstillinger under 50 % er også redusert. Det er nå satt fokus på å vri en innarbeidet kultur fra ønske om å ha deltidsstillinger mot ønske om å jobbe i høyere stillinger. Dette blir helt avgjørende for å jobbe smartere, effektivisere og møte innbyggernes behov på en bedre måte innen for dagens økonomiske rammer.

Økonomiperspektivet

1. Økonomi er tema på hvert ledermøte. Det er fortsatt stort fokus på økonomistyring og rapportering. Rådmannen rapporterer jevnlig til formannskapet. Fra ledergruppa utvises det sterk lojalitet og vilje til å forsøke å holde seg innenfor gitte rammer og tilpasse tjenestenivå og oppgaver i forhold til den økonomiske realitet med det formål å kunne opparbeide en buffer. Dette har imidlertid vist seg vanskelig å få til i praksis for hele organisasjonen. Flere enheter sliter med å oppnå balanse i regnskapet for 2016. Eiendomsskatt ble innført i løpet av 2016. Dette kan bli et viktig bidrag for fortsatt å kunne opprettholde nødvendig kvalitet og lovkrav i tjenesteleveransen.

6.2.2. Demografisk utvikling**Befolkningsvekst Vegårshei 1970 – 2016 (2. kvartal 2016)**

År	Folkemengde 31.12	Fødte	Døde	Fødsels- overskudd	Innflyttinger	Utflyttinger	Netto- innflytting	Folke- tilvekst
1970	1689	13	25	-12	61	81	-20	-33
1974	1643	17	17		53	47	6	5
1978	1638	20	18	2	70	35	35	36
1980	1702	22	20	2	71	40	31	33
1984	1807	23	25	-2	80	50	30	28
1988	1832	24	21	3	58	59	-1	2
1992	1853	20	25	-5	60	62	-2	-6
1996	1857	27	14	13	57	67	-10	3
2000	1838	14	16	-2	74	73	1	
2002	1831	17	25	-8	81	64	17	9
2004	1856	20	22	-2	58	58		-2
2005	1854	17	20	-3	51	53	-2	-5
2006	1849	26	20	6	80	71	9	15
2007	1864	22	22		84	64	20	20
2008	1884	19	23	-4	85	84	1	-3
2009	1881	25	28	-3	71	64	7	5
2010	1886	31	20	11	94	68	26	36
2011	1933	17	22	-5	83	66	17	11
2012	1986	27	13	14	126	87	39	53
2013	2000	18	27	-9	102	79	23	14
2014	2018	19	15	4	95	81	14	18
K3 2015	2035	16	18	-2	91	72	19	17
K 2 2016	2035	5	7	-2	45	16	28	26
K 3 2016	2077							

Oversikten over barnekull i Vegårshei i tidsrommet 2010 – 2016:

2010 - 32
2011 - 24
2012 - 34
2013 - 19
2014 - 18
2015 - 21
2016 - 20

Folkemengde i kommunen beskrevet i tre alternativer i 2040			
Pr. 01.01.16	Hovedalternativ	Lav nasjonal vekst	Høy nasjonal vekst
2036	2500	2300	2800

Oversikt over fremskrevet folkemengde

Framskrevet folkemengde, etter region, alder, tid og statistikkvariabel

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2025	2030	2035	2040
	Middels nasjonal vekst (Alternativ MMMM)	Middels nasjonal vekst (Alternativ MMMM)	Middels nasjonal vekst (Alternativ MMMM)	Middels nasjonal vekst (Alternativ MMMM)	Middels nasjonal vekst (Alternativ MMMM)	Middels nasjonal vekst (Alternativ MMMM)	Middels nasjonal vekst (Alternativ MMMM)	Middels nasjonal vekst (Alternativ MMMM)	Middels nasjonal vekst (Alternativ MMMM)	Middels nasjonal vekst (Alternativ MMMM)
0912 Vegårshei										
0-5 år	149	150	142	142	136	142	151	161	171	175
6-15 år	279	284	307	298	306	303	290	285	294	310
16-66 år	1 277	1 297	1 298	1 335	1 346	1 362	1 430	1 454	1 465	1 496
67 år eller eldre	305	304	312	299	303	304	348	424	491	531

Fotnote(r):

Hvert alternativ beskrives ved fire bokstaver i følgende rekkefølge: fruktbarhet, levealder, innenlandsk flytting og innvandring. M = middels, L = lav, H = høy, K = konstant og 0 = null. For befolkningsframskrivningene publiseres blir desimaltall avrundet til heltall. Siden en avrundet sum ikke nødvendigvis tilsvarer summen av avrundede tall, kan man få litt ulike tall dersom man summerer folketallet på tvers av geografiske nivåer.

6.2.3. Styrker og svakheter – muligheter og trusler

Styrker nåtid	Muligheter fremtid
- Godt omdømme - Tydelige mål for samfunnsutvikling - God kvalitet på tjenestene	- Omstilling og effektivisering (innovasjon, digitalisering, større stillinger og ny organisering) - Fortsette interkommunalt og regionalt samarbeid selv om Vegårshei forblir egen kommune - Utnytte mange og gode lokale krefter
Svakhet nåtid	Trusler fremtid
- Stram økonomi - For svak brukerorientering	- Sårbarhet ifht kompetanse og kapasitet - Manglende evne til å prioritere videre næring- og samfunnsutvikling - Manglende evne til å ta grep som gir varige effekter på driftsnivået

6.2.4. Interkommunale samarbeidsløsninger

Østregionen:

IKT

Vegårshei kommune har siden 2009 vært vertskommune for DDØ (Den Digitale Østregionen). Dette samarbeidet omfatter alt av IKT-tjenester for kommunene Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli. IKT har vært, og er et område i kontinuerlig vekst og utvikling, med stor strategisk betydning for kommunene. For Vegårshei er det svært utviklende å ha ansvar for et så dynamisk og komplekst område.

Det er tydelige positive erfaringer av samarbeidet:

1. Kommunenes sårbarhet er redusert
2. Drift og utvikling er effektivisert og profesjonalisert (kontinuerlig arbeid)
3. Det har vært god søkning til ledige stillinger
4. Avtalte økonomiske rammer har vært overholdt

Utfordringene framover er særlig knyttet kommunenes kapasitet og kompetanse ved gjennomføring og iverksetting av omfattende og komplekse prosjekter, endring av arbeidsprosesser og gevinstrealisering ved innføring av nye digitale løsninger. I tillegg erfarer enhetene å ha et stort etterslep for å ivareta intern infrastruktur i kommunene. Dette tas det hensyn til i rådmannens forslag til årsbudsjett- og økonomiplan.

I løpet av 2016 startet en prosess, mellom IT miljøene i DDØ og IKT Agder, for å vurdere mulighetene for fusjon mellom disse.

Felles skatteoppkrever

Fra 2012 ble Vegårshei innlemmet i det interkommunale samarbeidet om felles skatteoppkrever, Kemneren i Øst-regionen, Aust-Agder. Åmli, Gjerstad, Tvedestrand og Risør var fra før tilsluttet denne ordningen. Noen av målsettingene er blant annet å skape et større fagmiljø og redusere sårbarhet.

PPT

Vegårshei har i flere år hatt felles PPT tjeneste med Risør og Tvedestrand. Gjerstad ble tilknyttet samarbeidet i 2015.

Kulturskolen øst i Agder

Gjerstad, Risør, Tvedestrand og Vegårshei deltar i ulike aktiviteter i regi av Kulturskolen øst i Agder.

Barnevern

Vegårshei kommune ble fra 1.1.16 innlemmet i interkommunal barnevernstjeneste med kommunene i østregionen. Gjerstad er vertskommune for samarbeidet, som ble installert i nye lokaler på Brokelandsheia..

Østre Agder samarbeidet:

Foruten samarbeidet med kommunene i østregionen, deltar Vegårshei i Østre Agder samarbeidet. Østre Agder er et samarbeidsforum for kommunene Arendal, Froland,

Grimstad, Åmli, Tvedestrand, Risør, Gjerstad og Vegårshei. Dette fellesskapet skal bidra til å samordne regionens og kommunenes interesser overfor fylket, staten og andre organer på region-, fylkes- og/ eller riksplan. Samarbeidet skal jobbe for å styrke regionens infrastruktur og systematisk arbeide for at regionen velges som lokaliseringssted for offentlige og private virksomheter.

Østre Agder kan også bidra til etablering av samarbeidsløsninger for to eller flere kommuner knyttet til områder av kommunenes virksomhet og tjenesteproduksjon der kommunene finner det formålstjenlig. I tillegg skal samarbeidet stimulere til at regionen gjennomfører prosjekter for å øke kompetansen i regionens kommuner og utvikle løsninger knyttet til levering av kommunale tjenester. Det vises for øvrig til samarbeidets styringsdokumenter.

Under følger noen samarbeidsordninger koordineres gjennom Østre Agder samarbeidet:

Østre Agder brannvesen

Vegårshei kommune har siden 2007 inngått i Østre Agder brannvesen. Erfaringer så langt har vist at dette utelukkende har vært et positivt tiltak. Momenter som blir trukket frem er følgende:

- Mer stabil og profesjonell ledelse (heltid)
- Større fagmiljø og kompetanse (fagfolk på heltid)
- Bedre kompetanse på instruktørene (faste instruktører – "instruktørving")
- Enklere og side-forskyve ressurser (behøver ikke å tenke økonomi i enkelt tilfeller)

Krisesenter for kvinner, barn og menn

Krisesenter for kvinner og barn i Arendal ble i 2011 endret fra stiftelse til å bli et vertskommunesamarbeid. Krisesenteret ble i tillegg utvidet til også å gjelde for menn. Vegårshei har ikke ressurser til å ivareta oppgavene med å ha et eget krisesenter med de krav som stilles, og har derfor gått inn i samarbeid med flere andre kommuner, hvor Arendal er vertskommune.

Samhandlingsreformen St.meld. 47 (08 – 09)

Reformen trådte i kraft fra 2012 og innebærer at kommunen har fått utvidet ansvar for innbyggernes helse. Interkommunalt samarbeid med Østre Agder kommunene er etablert, og er svært viktig, for å kunne imøtekomme flere av de krav som stilles i forbindelse med reformen.

Veilys

Det er etablert samarbeid om ansvar og oppgaver på veilys.

Aktuelle nye interkommunale samarbeidsområder:

Rådmennene i østregionen og i Østre Agder jobber med å se på andre alternative interkommunale samarbeidsområder. I første omgang gjelder dette ulike støttefunksjoner. Stadig flere oppgaver, nye lovkrav og ulike forventninger har vist at kommunene er svært sårbare både på kapasitet og kompetanse innen flere funksjoner.

Vurderingen knyttet til sammenslåing av DDØ og IKT Agder er den prosessen som nå står på dagsordenen.

7. RAMMEBETINGELSER

7.1. Regjeringens kommuneopplegg

Regjeringens forslag til statsbudsjett ble lagt fram 7. oktober. Regjeringen legger opp til en realvekst i *frie inntekter* (skatt og rammetilskudd) på 4,075 mrd. kroner, mens det i kommuneproposisjonen i mai ble signalisert en vekst på mellom 3,75 og 4 mrd. kroner. Realveksten, dvs. vekst utover kompensasjon for lønns- og prisvekst, fordeles med 3,625 mrd. kroner på kommunene og 0,450 mrd. kroner på fylkeskommunene. Veksten er her sammenlignet med "RNB-nivået" for i år. Dette betyr en nominell vekst på 3,7 %, dvs. *realvekst på rundt 1,2 %* siden kostnadsveksten (deflatoren) anslås til 2,5 %. Regjeringen foreslår at den kommunale inntektsskattøren for personlige skattytere holdes uendret på 11,80 % poeng.

I rådmannens budsjettframlegg for 2017 er frie inntekter (skatt og rammetilskudd) satt til 133,414 mill. kroner. Rådmannen legger nå til grunn 131,827 mill. kr som frie inntekter i 2016. *I dette budsjettforslaget legges derfor til grunn en nominell vekst i frie inntekter på 1.587. kr eller 1,2 %.* Dvs. en realnedgang på -1,3 %. Vegårshei har den lågeste veksten i fylket. Dette er en betydelig lavere enn den varslede veksten for kommunene samlet (3,7 %). Dette skyldes først og fremst endring i inntektsystemet, der innføring av nytt bostedskriterium (strukturkriteriet) for å differensiere basistilskuddet ut fra frivillige/ufrivillige avstandsulemp. Innlemminger av øremerkede tilskudd, og generelt alle andre oppgaveendringer som det kalles, korrigeres for, når vekst i frie inntekter beregnes. Kommuneopplegget for 2017 har i seg noen slike definerte oppgaveendringer, på lik linje med hva som har vært vanlig de senere år.

I rammetilskuddet for 2017 er følgende elementer/endringer lagt inn eller trukket ut (i 2016 kr): (Vegårsheis del vises i kolonnen lengst til høyre. Alle tallene er oppgitt i 1.000 kr).

Midler inn (kompensasjon) (1 000 kroner)

Boligsosialt kompetansetilskudd	5.561	3
Tilskudd til boligsosialt arbeid	9.800	5
Tilskudd til frivilligsentraler	127.805	152
IKT modernisering Husbanken	11.200	5
Valgdirektoratet	12.500	6
Ny naturfagstime helårsvirkning	111.578	52
Gratis kjernetid i barnehage, helårsvirkning	28.000	13
Forsøk med ny ansvarsdeling i barnevernet, helårsvirkn	17.800	0
Øyeblikkelig hjelp rus og psykisk helse	84.390	39
Aktivitetsplikt for sosialhjelpsmottakere	58.537	27
Økte kom. barnehageutg. pga botidskrav kontantstøtte	1.951	1

Midler ut (uttrekk)

Avvikling av diagnoseliste fysioterapi	-170.732	-80
Momskompensasjon sameier	-34.146	-16
Omdisponering fra rammetilskuddet til Groruddalsatsing	-15.300	0
Økning i elevtall statlige/private skoler	-108.293	-51
Uttrekk forsøk statlig finansiering omsorgstjen.helårsv.	-505.713	0
Sum innlemminger og korreksjoner	- 365.062	156

Rådmannen har for de øvrige årene i planperioden (2018-20) budsjettet med en årlig økning i skatt på 1,01 %. Rammetilskuddet budsjetteres med realvekst på -0,15 % fra 2017-2018, -0,11 % fra 2018-2019 og -0,09 % fra 2019-2020.

Rådmannen har for øvrig merket seg Regjeringens forslag om å øke innslagspunktet for tilskudd til ressurskrevende med kr.50.000 utover prisstigning fra kr.1.081.000 til 1.157.000. Den statlige kompensasjonen for utgifter utover innslagspunktet foreslås fortsatt å være 80 %.

7.2. Prognose (forutsetninger) for kommunens generelle inntekter og utgifter

Det som kan kalles for kommunens generelle inntekter og utgifter fremgår av det såkalte budsjettskjema 1A. Budsjettskjema 1A synliggjør på en god måte den samlede "driftskaka" som kommunen kan bruke på tjenester og aktiviteter innenfor de ulike rammeområdene eller enhetene. Avsatte midler til å møte kommende lønnsoppgjør, samt andre fellesutgifter til fordeling gjennom året, må også finansieres av denne "kaka".

Budsjettet vil være i balanse det enkelte år når "kaka" er lik summen av enhetenes (rammeområdenes) rammer. Vi ser at "kaka" i 2017 økes med ca. kr. 9,764 mill. sammenlignet med hva som ble lagt til grunn i opprinnelig budsjett for 2016. Av dette utgjør integreringstilskudd flyktninger Kr.5,252 mill. av økningen. Netto kan vi derfor si at kaka økte med Kr. 4.512 mill. Rådmannen vil presisere at dette er en nominell og ikke reell økning, dvs. at den mer voluminøse "kaka" først må anvendes til å finansiere lønns- og kostnadsvekst fra 2016-2017 før eventuelt nye tiltak får tilført midler. Det er grunn til å merke seg at "kaka" økes med 1,030 mill. fra 2016 til 2017 som følge av en tilsvarende reduksjon i avsetning til disposisjonsfond (buffer). Ellers er "kaka" stabil fra 2017 til 2018. Mens den reduseres kraftig fra og med 2019. Dette fordi en da får full driftseffekt av skoleutbygginga. Avsetning til disposisjonsfond (buffer) er nesten som målsetningen i styringskortet i 2017. Det er budsjettet med et netto driftsresultat på 1,44, mens styringskortet hadde 1,5 % som resultat. I 2018 øker netto driftsresultat til 1,97 %, mens det igjen reduseres til 1,29 % i 2019 og 1,16 % i 2020.

Rådmannen vil først kort kommentere og begrunne hva som ligger til grunn for budsjetteringen av de enkelte postene som bestemmer størrelsen på "driftskaka" i 2017-2020.

7.2.1. Skatt på inntekt og formue (skatteanslaget) pluss rammetilskudd

For skatt og rammetilskudd er det tatt utgangspunkt i tall fra statsbudsjettet.

Eiendomsskatt er lagt inn med kr.4.506.000 i 2017, det er da foreslått en sats på 3,00 promille, i 2018-2020 er det foreslått en sats på 4 promille.

7.2.2. Andre generelle statstilskudd

1. **Kompensasjonstilskudd sykehjem/omsorgsboliger:** Kommunen får utløst slik rente- og avdragsrefusjon for 16 omsorgsboliger og 6 sykehjemsplasser. Rentedelen av kompensasjonen er beregnet med 1,50 % som rentesats.
2. **Rentekompensasjon skoleanlegg:** Kommunen får innenfor gjeldende ordning utbetalt rentekompensasjon fra Husbanken av en ramme på ca. kr. 6,5 mill. Også her er det Husbankens flytende rente gjennom året som er referanserente. Kompensasjonen løper

over 20 år. Investering som ble gjennomført i 2010-2011 på skolen kommer innenfor ordningen som er betegnet som ny ordning.

3. **Investeringskompensasjon reform 97:** Beløpet som her er oppført for 2017, er å oppfatte som 100 % treffsikkert. Det har sammenheng med at rentedelen av denne kompensasjonen beregnes på grunnlag av rentenivået 1. juli året før budsjettåret.
4. **Tilskudd ressurskrevende tjenester:** I budsjetteringen av dette anslaget er det tatt utgangspunkt i gjeldende regelverk som sier at staten refunderer 80 % av netto lønnsutgifter utover et innslagspunkt på kr.1.157.000.
5. **Integreringstilskudd:** I budsjetteringen av dette er det lagt inn de flyktningene som vi har tatt i mot og som etter kommunestyrevedtak er vedtatt å ta i mot fram til og med 2018. Det er ikke budsjettert med nye flyktninger hverken på inntektssiden eller utgiftssiden i 2019-2020.
6. **Momskompensasjon fra driftsutgifter:** Inntektene anslås til kr. 2,7 mill. i 2017 budsjettet. Rådmannen har valgt å budsjettere med lik kompensasjon framover.

7.2.3. Netto finansinntekter- og utgifter

Renteinntekter og utbytte

Rådmannen har lagt til grunn 1,65 % som innskuddsrente i hele økonomiplanperioden på midlene i utviklingsfondet (kr. 29,4 mill.) i 2017, og 19,4 mill. i resten av planperioden. Det er også forutsatt at ca. kr. 4.mill. av kortsiktig likviditet, har samme betingelser. Mens plasseringer ellers, er lagt til grunn 0,85 %. Renteinntektene på formidlingslån (nå kalt startlån) er kr. 120.000 mindre enn renteutgiftene på disse lånene (se linje 7.3 og 8.3 opp mot hverandre). Dette skyldes at vi ikke får videre utlånt låna med en gang, i tillegg tar banken en administrasjonsutgift for disse låna.

Utbytteinntektene fra Agder Energi er budsjettert med følgende forutsetninger:

2017-2020: Resultat Agder Energi 746 millioner, 60 % av over 400 millioner.

Renteutgifter og avdrag

Rådmannen har lagt til grunn 2,0 % som p.t. rente på kommunens innlån i 2017-2020. For kommunens fastrente-lån er renteutgiftene naturligvis budsjettert med grunnlag i de gitte betingelsene. Avdragsutgiftene er beregnet med utgangspunkt i nedbetalingsplaner for eksisterende gjeld og forventet nedbetalingstid på de nye investeringslåna som er satt til 30 år. Et veid gjennomsnitt av investeringene tilsier en kortere lånetid. Men siden vi har en del å gå på i forhold til minimumsavdrag har vi valgt 30 år på lån i økonomiplanperioden.

7.2.4. Avsetninger (inkl. overføring fra drift til investering)

4-årsperspektivet 2016-2019.

Vegårshei kommune ønsker å legge netto driftsresultat som styringsmål for bærekraftig kommuneøkonomi. I styringskortet for 2017 er målet 1,5 % i regnskapsresultat. Dette målet klarer vi nesten å oppnå med budsjettforslaget for 2017, der netto driftsresultat er 1,44 %. Men netto driftsresultat er over 1,5 % i 2018 (1,97%) I 2019 og 2020 er netto driftsresultat under målsetningen, i 2019 1,29% og i 2020 1,16%.(hvis budsjett holdes). Summert over fire års perioden 2017-20 brukes det kr. 0 av disposisjonsfond (linje 15) og det avsettes kr. 9.454.000 (linje 12). I budsjettforslaget for øvrig ligger til grunn at det antatte årlige egenkapitalinnskuddet i KLP finansieres i driftsbudsjetter. (Uansett kan dette ikke lånefinansieres).

7.2.5. Netto driftsresultat og saldering

Rådmannen viser her til følgende oppstilling (hvor regnskapstall for 2014 og 2015 samt budsjettall for 2016 også framgår):

	R.2014	R.2015	B.2016	B.2017	B.2018	B.2019	B.2020
Brutto driftsresultat, ekskl. avskrivninger	-3 024	-10 944	-11 521	-9 133	- 11 181	-10 458	-10 712
Finansinntekter	-8 165	-7 965	-6 837	-6 126	-5 965	-5 961	-6 955
Finansutgifter	11 691	13 614	14 850	12 365	13 158	13 834	14 400
Netto driftsresultat	502	- 5 295	-3 508	-2 894	-3 988	-2 585	-2 267
Bruk av avsetninger (driftsfond)	-2 022	- 368	-5	0	0	0	0
Avsetninger til driftsfond	1 325	5 243	3 073	2 354	3 428	2 005	1 667
Overført fra drift til investering	195	420	440	540	560	580	600
Bunnlinjen/regnskapsmessig resultat	0	0	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat i %	-0,29	2,71	1,83	1,44	1,97	1,29	1,16

I rådmannens budsjettforslag for 2017 legges til grunn et netto driftsresultat på kr. 2.894 mill. For år 2 (2018) i økonomiplanen anslås et netto driftsresultat på kr.3.98 mill. For år 3 (2019) anslås dette til kr. 2.58 mill. mens for år 4 (2020) er netto driftsresultat økt til kr.2,26 mill.

Kommunestyrets vedtak:

	R.2014	R.2015	B.2016	B.2017	B.2018	B.2019	B.2020
Brutto driftsresultat, ekskl. avskrivninger	-3 024	-10 944	-11 521	-9 078	- 11 052	-10 329	-10 583
Finansinntekter	-8 165	-7 965	-6 837	-6 003	-5 718	-5 714	-5 708
Finansutgifter	11 691	13 614	14 850	11 966	12 365	13 051	13 627
Netto driftsresultat	502	- 5 295	-3 508	-3 115	-4 405	-2 992	-2 664
Bruk av avsetninger (driftsfond)	-2 022	- 368	-5	0	0	0	0
Avsetninger til driftsfond	1 325	5 243	3 073	2 575	3 845	2 412	2 064
Overført fra drift til investering	195	420	440	540	560	580	600
Bunnlinjen/regnskapsmessig resultat	0	0	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat i %	-0,29	2,71	1,83	1,55	2,18	1,49	1,36

Etter at detaljbudsjettene er laget, ble nettodriftsresultat i 2017 kr. 2 867 300. Nedgangen i netto driftsresultat fra kr. 3 115 000 til kr. 2 867 300 skyldes at det i detaljbudsjettet er lagt inn bruk av driftsfond med kr. 247 700. Dette gjelder bruk av fond kommuneskogen og fond på kloakk. I prosent er nettodriftsresultat for 2017 1,29 %. Sum driftsinntekter er økt i detaljbudsjettet på grunn av DDØ budsjettet. Nye fagsystemer er nå samlet sentral i DDØ. Dette blåser opp driftsinntektene, som igjen reduserer netto driftsresultat i prosent (ikke kroner).

RAMMEFORUTSETNINGER FOR ENHETENE

8.1. Presentasjon av de ulike rammeområdene (enhetene)

8.1.1. Fellesutgifter til fordeling

Gjennom året skal avsatte lønnsmidler og lignende fordeles ut på enhetene. "Kaka" (som er omtalt flere steder) minus det som er fellesutgifter til fordeling, er lik det som i budsjettframlegget er til disposisjon som rammer for enhetene. Det ligger en forventning om gevinstrealisering i hele organisasjonen gjennom innovasjonsprogram som omfatter digitaliseringsstrategi og organisasjonsendringer. Derfor legges dette til fellesområdet i 2017 inntil prosjektene er gjennomført.

Tabelloppstillingen nedenfor viser hvordan rammen for fellesutgifter til fordeling er blitt beregnet.

Ansvar 19 Fellesutgifter	2017	2018	2019	2020
"Basisramme" 2017 iflg. opprinnelig budsjett 2016	3 117	3 117	3 117	3 117
Endring iflg. vedtatt økonomiplan 2016-19	26	26	26	26
= Ramme iflg. vedtatt økonomiplan 2016-19	3 143	3 143	3 143	3 143
Tiltak/endringer relatert til B:				
3.Justering lønnsoppgjør i forhold til Statsbudsj.forutsetn.	26	26	26	26
2.				
Sum (B)	26	26	26	26
Effekt (+/-) av vedtak og politiske og administrative signaler/ønsker som ikke ligger inne i rammeforutsetningene i vedtatt øko.plan 2016-19:				
1.				
Sum (D)	0	0	0	0
Effekt (+/-) av nye forutsetninger og forhold ellers, heriblant lønns- og priskompensasjon				
1. Kompensasjon for prisøkning utgiftsposter (2,5 %)	60	60	60	60
2.Økning akkumulert premieavvik kortere nedbetaling	1 000	1 000	1 000	1 000
3.Justering lønnsoppgjør i forhold til Statsbudsj.forutsetn.	-455	-455	-455	-455
4.Reduksjon forsikringer jfr.1.tert.rapp.2016	-80	-80	-80	-80
Sum (E)	525	525	525	525
Driftskonsekvenser (+/-) av nylig gjennomførte investeringer og planlagte investeringstiltak (iflg. forslag til investeringsprogram)				
1.				
Sum (F)	0	0	0	0
Innsparingstiltak for å tilpasse seg salderingsbehovet/balansekravet i rådmannens forslag til økonomiplan for 2017-20				
1.Større stillinger, ny organisering	0			
2.Effektiviseringsgevinst større stillinger, ny organisering		-200	-1 000	-1 500
3.Digitaliseringsgevinst digitalisering/nye samarbeidsløsninger			-800	-800
4.				
Sum (G)	0	-200	-1 800	-2 300
Netto driftsramme for enheten/rammeområdet i per. 2017-20	3 668	3 468	1 868	1 368
(i 2017-kroner)				

8.1.2. Politisk aktivitet

1. Kort om rammeområdets aktivitet og tjenester

Rammeområdet omfatter hovedsakelig politisk aktivitet; godtgjørelser til politikerne, tapte arbeidsfortjeneste, kurs, osv.

2. Budsjettframlegg for rammeområdet i tabellarisk sammendrag

Ansvar 10 Politisk aktivitet	2017	2018	2019	2020
"Basisramme" 2017 iflg. opprinnelig budsjett 2016	1 574	1 574	1 574	1 574
Endring iflg. vedtatt økonomiplan 2016-19	50	0	80	0
	1 624	1 574	1 654	1 574
<i>Tiltak/endringer relatert til B:</i>				
1. Valg 2017-2019	50	0	80	0
2.				
Sum (B)	50	0	80	0
Effekt (+/-) av vedtak og politiske og administrative signaler/ønsker som				
ikke ligger inne i rammeforutsetningene i vedtatt øko.plan 2015-18:				
1.				
2.				
Sum (D)	0	0	0	0
Effekt (+/-) av nye forutsetninger og forhold ellers, heriblant lønns- og priskompensasjon				
1. Lønnskomp. som følge av lokale forhandl. i 15 og endringer i 16	76	76	76	76
2. Kompensasjon for prisøkning utgiftsposter (2,5 %)	2	2	2	2
3.				
Sum (E)	78	78	78	78
Driftskonsekvenser (+/-) av nylig gjennomførte investeringer og planlagte investeringstiltak (iflg. forslag til investeringsprogram)				
1.				
2.				
Sum (F)	0	0	0	0
Innsparingstiltak for å tilpasse seg salderingsbehovet/balansekravet i rådmannens forslag til økonomiplan for 2017-20				
1.				
2.				
Sum (G)	0	0	0	0
Netto driftsramme for enheten/rammeområdet i per. 2017-20	1 702	1 652	1 732	1 652
<i>(i 2017-kroner)</i>				

8.1.3. Rådmannens stab

Investeringsdelen

Det er ikke satt opp spesifikke investeringer for rådmannens stab. Det henvises til investeringer for organisasjonen som helhet, hvor arbeidet (planarbeid, prosjektering, anbud, oppfølging mm) knyttet til de ulike investeringsprosjekter i stor grad blir utført av staben.

Investeringer for rådmannens stab holdes på et minimum, og foretas kun etter kommunestyrets vedtak, lovpålagte krav, f.eks. etter Arbeidsmiljøloven, og ellers etter streng behovsvurdering. Det har blitt foretatt tilrettelegging av enkelte kontorer og arbeidsplasser på bakgrunn av gjennomgang av arbeidsmiljøundersøkelsen og vernerunder. Det er fortsatt behov for slike utbedringer, og noe vil bli foretatt i 2017.

1. Kort om rammeområdets aktiviteter og tjenester

Rådmannens stabs prioriterte oppgaver er blant annet innenfor:

- Samfunnsutvikling
- Plan
- Økonomi og lønn
- Politisk sekretariat
- Post og arkiv
- Informasjon og web
- Byggesaker
- Kart og oppmåling
- Skogbruk og viltforvaltning
- Miljø og næring
- Bibliotek (og kultur)
- Skole- og barnehagefaglig rådgivning over enhetsnivå
- Spesialpedagog tjenester
- Samfunnssikkerhet og beredskap, herunder kriseledelse
- Intern kontroll
- HR- og organisasjonsrådgivning
- Prosjektledelse for investeringsprosjekter
- Være kommunens servicetorg
- Yte støtte til hele organisasjonen

Rådmannsteamet består av rådmann og kommunalsjef. Kommunalsjefen er nærmeste leder for rådmannens stab. Rådmannsteamets oppgaver består i hovedsak av både ledelse, administrasjon og representasjon, men også stor grad av saksbehandling, prosjektarbeid og oppfølging av enhetene.

2. Budsjettframlegg for rammeområdet i tabellarisk sammendrag

Kommunestyrets vedtak:

Ramme for rådmannens stab reduseres med kr 230.000 årlig for hele perioden. (flyttes til disp. fond). Rådmannen bes fremme egen sak til politisk behandling, som synliggjør tiltak og behov som avdekkes i rapporten fra forvaltningsrevisjonen, om økonomistyring i Vegårshei kommune.

	Ansvar 11 Rådmannens stab	2017	2018	2019	2020
A	"Basisramme" 2017 iflg. opprinnelig budsjett 2016	11 624	11 624	11 624	11 624
B	Endring iflg. vedtatt økonomiplan 2016-19	81	81	81	81
C=A+B	= Ramme iflg. vedtatt økonomiplan 2016-19	11 705	11 705	11 705	11 705
	<i>Tiltak/endringer relatert til B:</i>				
	1. Innføringsutgifter eiendomsskatt	81	81	81	81
	2.				
	Sum (B)	81	81	81	81
D	Effekt (+/-) av vedtak og politiske og administrative signaler/ønsker som				
	ikke ligger inne i rammeforutsetningene i vedtatt øko.plan 2016-19:				
	1.				
	2.				
		0	0	0	0
E	Effekt (+/-) av nye forutsetninger og forhold ellers, heriblant lønns- og priskompensasjon				
	1. Lønnskomp. som følge av lokale forhandl. i 15 og endringer i 16	352	352	352	352
	2. Kompensasjon for prisøkning utgiftsposter (2,5 %)	20	20	20	20
	4. Byggesaksbehandler økning 40 %, dekker også 20 % eiendomsskatt, økn. lønn 80:	329	329	329	329
	5. Back up på kommunekassa kjøp av tjenester	0	0	0	0
	6. Ettersøk vilt, krav fra direktoratet	20	0	0	0
	7. Kursmidler næringsrådgivning	10	10	10	10
	8.				
	Sum (E)	731	711	711	711
F	Driftskonsekvenser (+/-) av nylig gjennomførte investeringer og planlagte investeringstiltak (iflg. forslag til investeringsprogram)				
	1.				
	Sum (F)	0	0	0	0
G	Innsparingstiltak for å tilpasse seg salderingsbehovet/balansekravet i rådmannens forslag til økonomiplan for 2017-20				
	1. Gevinstrealisering innovasjon/omorganisering/digitaliseringsprosjekter	0	-100	-200	-200
	2.				
	Sum (G)	0	-100	-200	-200
H = C+D	Netto driftsramme for enheten/rammeområdet i per. 2017-20	12 436	12 316	12 216	12 216
+E+F+G	(i 2017-kroner)				

3. Spesielle utfordringer ved budsjettframlegget - i 2017 og planperioden

Tildelt økonomisk ramme for 2017 er strammere enn nivået fra 2015 og 2016.

For 2016 lå det inne en forventning om innsparing på i overkant av kr. 400 000. Vakanser var da allerede bakt inn i budsjettet, og ytterligere kutt måtte tas fra andre områder.

Rådmannens stab, som tradisjonelt har hatt svært høyt nærvær, har det siste året hatt høyere sykefravær enn tidligere. Det at det ikke har blitt satt inn vikarer, medførte sparte lønnsutgifter på den ene siden, men på den andre siden, svært høyt arbeidspress på øvrige medarbeidere i staben. Lojalitet og fokus på økonomistyring, medarbeidere som har strukket seg lengre enn det kan forventes og god kompetanse har bidratt til at staben tilnærmet når økonomisk målsetting for 2016.

I tildelt ramme for 2017 drar rådmannens stab med seg innsparingskravet fra 2016 på ca. kr. 409 000. Dette kommer til å bli svært tøft. Ved inngangen til 2017, er det mye som tyder på at nærværet igjen blir svært høyt, og følgelig ingen vakante stillinger «å spare inn på».

Ramma har lite handlingsrom, og det er kun på lønnsutgifter som det kan spares. Det betyr kutt i stillinger som medfører kutt eller reduksjon i tjenester. Hvilke tjenester som det kan/bør kuttes, må vurderes i en prioriteringsprosess med de aktuelle parter.

Stillinger

Tidligere år har rådmannen valgt å ta ned nivået innen noen områder og tilsvarende styrket andre, altså tydelige prioriteringer. Dette har vært nødvendig og nyttig. Rammen for 2017 tilsier at rådmannens stab fortsatt må holde vakante stillinger i perioder dersom dette er mulig, f.eks. når ansatte slutter eller er borte fra sin stilling. Det vil si at tjenestene, som aktuelle medarbeidere utfører, i liten eller ingen grad blir ivaretatt.

Byggesaksbehandling ble midlertidig redusert til 60 % stilling i 2015 grunnet lavere aktivitet på feltet. Byggeaktiviteten tilsier at denne økes opp til 80 %. I tillegg får byggesaksbehandleren, som har vært kommunenes medarbeider ved innføring av eiendomsskatt, også ansvar for oppfølging av eiendomsskattekontor tilsvarende 20 % stilling.

I følge undersøkelse foretatt av Agenda Kaupang, er stillinger som er definert som administrative stillinger, på et lavere nivå i Vegårshei når det gjelder kapasitet rettet til både innbyggere og ansatte enn sammenlignbare kommuner. Også ferske Kostra tall viser at Vegårshei driver mer kostnadseffektivt enn både sammenlignbare kommuner og kommuner med adskillig flere innbyggere. Administrative stillinger i disse undersøkelsene er blant annet:

- merkantilstøtte til rådmannsteam
- sekretariat for politisk ledelse
- økonomi og regnskap
- lønn
- skatteoppkrever og kommunale avgifter
- personalfunksjon og organisasjonsutvikling
- IKT drift og utvikling
- post og arkiv
- innkjøp
- servicetorg
- juridisk støtte
- administrasjon av kommunal bestillerenhet

Spesiell hjelp

Behovet for spesiell hjelp til barn, både i barnehagene og skolene, har økt betydelig i løpet av relativt kort tid. Neste års behov skal være dekket innenfor ramma, men det er ikke tatt høyde for endrede forutsetninger.

Rådmannen må her forholde seg til anbefalinger som gis av PPT og andre, og således bevilge nødvendige ressurser. Dette er utgifter som det er vanskelig å forutsi og å ha fullstendig oversikt over. Det er likevel særdeles viktig å ha et overordnet fokus på tidlig innsats, og langsiktige virkninger av dette.

Behov for administrativ støtte fra enhetene og organisasjonen som helhet

Økte krav til både dokumentasjon og lovverk, flere oppgaver og ulike forventninger, har medført at enhetslederne i større grad har behov for avlastning og bistand til å få utført sin saksbehandling og administrative oppgaver. Enhetslederne har derfor uttrykt bekymring dersom det blir ytterligere reduksjon av slik hjelp fra rådmannens stab.

4. Målsettinger og signaler fra overordnet styringskort som skal kunne realiseres med de rammeforutsetningene som ligger i budsjettframlegget

Målet er hele tiden å være en "dynamisk" stab som kan opptre fleksibelt i forhold til stadig endrede forutsetninger og å yte kvalitetsmessig og effektiv bistand både internt i organisasjonen, til politisk ledelse og ikke minst til våre innbyggere. Hovedaktiviteten er nettopp tjenesteproduksjon direkte rettet mot våre innbyggere. Aktiviteten og forventningene må likevel tilpasses tildelte ramme. Det er derfor viktig at rådmannens stab er tydelige på hva som kan forventes.

Det forutsettes at hovedmålsettingene i overordnet styringskort 2017 skal kunne gjennomføres innenfor foreslått ramme. For rådmannens stab gjelder dette blant annet:

- God planlegging og gjennomføring av investeringsprosjektene
- Bidra til gjennomføring av digitaliseringsstrategien
- Gjennomføring av reguleringsplaner
- Lede og gjennomføre organisasjonsendringer (prosjekt)
- Tilpasse tjenestenivå og oppgaver i forhold til den økonomiske realitet
- Ivareta godt omdømme og være gode ambassadører

5. Avsluttende kommentar til budsjett for staben

Med foreslått ramme skal rådmannen stab utføre pålagte oppgaver på en tilfredsstillende måte. Det innebærer at forventninger til kvaliteten og/eller tilgjengeligheten til tjenesteleveranse må senkes. Det er ikke rom for uforutsette utgifter, og ramma fordrer stor kreativitet og fleksibilitet for både rådmannsteam og rådmannsstabens medarbeidere.

Medarbeidere i rådmannens stab har vært involverte i budsjettprosessen.

*Anne-Grete Glemming, kommunalsjef
Leder av rådmannens stab*

8.1.4. Tilskuddsordninger – rådmannens ramme

1. Kort om rammeområdets aktiviteter og tjenester

Rammeområdet omfatter blant annet følgende tilskuddsordninger:

- Overføring til private barnehager
- Kulturskolen
- Kjøp av IKS, KS og andre kontingenter
- Overføring til kirkelig fellesråd
- Overføring til andre trossamfunn
- Tilskudd til lag og foreninger
- Tilskudd til politiske partier
- Kretslokaler
- Kulturvern

2. Budsjettframlegg for rammeområdet i tabellarisk sammendrag

	Ansvar 12 Tilskuddsordninger	2017	2018	2019	2020
A	"Basisramme" 2017 iflg. opprinnelig budsjett 2016	11 756	11 756	11 756	11 756
B	Endring iflg. vedtatt økonomiplan 2016-19	257	257	257	257
C=A+B	= Ramme iflg. vedtatt økonomiplan 2016-19	12 013	12 013	12 013	12 013
	<i>Tiltak/endringer relatert til B:</i>				
	1. Tilbakeført fond fra Tvedestrand kulturskole i 2016	257	257	257	257
	Sum (B)	257	257	257	257
D	Effekt (+/-) av vedtak og politiske og administrative signaler/ønsker som				
	ikke ligger inne i rammeforutsetningene i vedtatt øko.plan 2016-19:				
	1. Frivillighetssentralen statstilskudd lagt inn i rammetilskuddet	179	179	179	179
	Sum (D)	179	179	179	179
E	Effekt (+/-) av nye forutsetninger og forhold ellers, heriblant lønns- og priskompensasjon				
	1. Lønnskomp. som følge av lokale forhandl. i 15 og endringer i 16	0	0	0	0
	2. Kompensasjon for prisøkning utgiftsposter (2,5 %)	60	60	60	60
	3. Overføring kirkelig fellesråd oppj.m.deflator	39	39	39	39
	4. Tilskudd private barnehager	0	0	0	0
	5. Tilbakeført fond fra Tvedestrand kulturskole i 2017	-49	0	0	0
	6. Korleksjon prisøkning 2016-2017	-50	0	0	0
	Sum (E)	0	99	99	99
F	Driftskonsekvenser (+/-) av nylig gjennomførte investeringer og planlagte investeringstiltak (iflg. forslag til investeringsprogram)				
	1.				
	Sum (F)	0	0	0	0
G	Innsparingstiltak for å tilpasse seg salderingsbehovet/balansekravet i rådmannens forslag til økonomiplan for 2017-20				
	Økt tilskudd Vegårshei bygdetun	20	20	20	20
	Sum (G)	20	20	20	20
H = C+D	Netto driftsramme for enheten/rammeområdet i per. 2017-20	12 212	12 311	12 311	12 311
+E+F+G	(i 2017-kroner)				

3. Spesielle utfordringer ved budsjettframlegget - i 2017 og planperioden

Kontingenter / kjøp av tjenester

Kjøp av interkommunale tjenester, som bl.a. IKS og KS mm, omfattes i rammen, og prisøkning på denne type tjenester, har kommunen liten påvirkning på.

Trossamfunn

Økning i tilskudd til Kirkelig Fellesråd tilsvarer generell lønns- og prisøkning.

Tilskudd til lag og foreninger og private

Rådmannen foreslår fortsatt å legge inn støtte til lag og foreninger og private aktiviteter, men sett ut fra kommunens totale økonomiske situasjon, ser ikke rådmannen rom for å øke tilskuddene fra 2016, men heller en mindre reduksjon.

Rådmannen har valgt å kutte tilskudd til private veier og spredt boligbygging selv om det har vært et politisk flertall for fortsatt å prioritere dette. Rådmannen må veie hensynet til økning av andre tilskudd og ikke minst hensynet til tjenester for større deler av befolkningen foran enkelte tilskuddsordninger.

Rådmannen foreslår derfor følgende:

Tilskudd til:	K-styre vedtak 2016	Budsjettforslag 2017	K-styre vedtak 2017
Ungdomsklubben Villheia	27 000	27 000	27 000
Ungdomsklubben NITO	27 000	27 000	27 000
Lag og foreninger	115 000	115 000	115 000
Vegårshei Bygdetun	60 000	60 000	80 000
Vegårshei Frivilligsentral	40 000	40 000	40 000
Vegårshei Ski og Aktivitetssenter	115 000	115 000	115 000
Private veier	79 000	0	79 000
Spredt boligbygging	60 000	0	60 000

Søknad om tilskudd fra veldedige organisasjoner, selskaper o.l.

Hvert år mottar kommunen søknader fra veldedige organisasjoner, selskaper og private. Med kommunes stramme økonomi, har ikke rådmannen funnet å kunne imøtekomme noen av disse. Slike søknader blir fortløpende besvart.

Anne-Grete Glemming, kommunalsjef

8.1.5. IKT (DDØ)

1. Kort om rammeområdets aktivitet og tjenester

DDØ - Den Digitale Østregionen – er et interkommunalt samarbeid mellom Gjerstad, Vegårshei, Risør, Tvedestrand og Åmli med Vegårshei som vertskommune.

- IKT-enheten i Vegårshei kommune er totalleverandør av IKT-tjenester til DDØ-kommunene, herunder Vegårshei.
- Alle IKT-ansatte er ansatt i Vegårshei kommune, men utfører arbeid for alle kommunene på like fot.
- Vertskommunens ansvar og tjenester er basert på skriftlige avtaler mellom kommunene.
- Kostnadene fordeles mellom kommunene, Vegårsheis andel er 14,2 %.

Totalbudsjettet for DDØ i 2017 er ca. 29,6 millioner, fordelt på IKT-drift (personell) 13,7 mil, felles programvare og lokale kostnader 15,9 mil.

Driftsbudsjettet for Vegårshei kommune omfatter dels Vegårsheis andel av felles utgifter, dels lokale kostnader.

- Fellesutgifter er for eksempel Vegårsheis kommunes andel av de årlige kostnadene ved kommunens elektronisk sak/arkiv-system og økonomisystem.
- Lokale kostnader omfatter løpende vedlikehold av infrastruktur og datamaskiner, leie av datalinjer internt i Vegårshei kommune mm. En viktig lokal oppgave framover vil også være å delta i og gi innspill på IKT-området ifm de omfattende investeringene som Vegårshei kommune skal gjennomføre.
- Tjenesten omfatter også ansvaret for drifts- og brukerstøtte i Vegårshei.

2. Budsjettframlegg for rammeområdet i tabellarisk sammendrag

Ansvar 13 IKT enhet	2017	2018	2019	2020
"Basisramme" 2017 iflg. opprinnelig budsjett 2016	2 687	2 687	2 687	2 687
Endring iflg. vedtatt økonomiplan 2016-19	0	0	0	0
= Ramme iflg. vedtatt økonomiplan 2016-19	2 687	2 687	2 687	2 687
<i>Tiltak/endringer relatert til B:</i>				
1.				
2.				
3.				
Sum (B)	0	0	0	0
Effekt (+/-) av vedtak og politiske og administrative signaler/lønsker som ikke ligger inne i rammeforutsetningene i vedtatt øko.plan 2015-18:				
1.				
2.				
3.				
Sum (D)	0	0	0	0
Effekt (+/-) av nye forutsetninger og forhold ellers, heriblant lønns- og priskompensasjon				
1. Lønnskomp. som følge av lokale forhandl. i 15 og endringer i 16	50	50	50	50
2. Kompensasjon for prisøkning utgiftsposter (2,5 %)	26	26	26	26
3. Økning pensjonsutgift	0	0	0	0
4. Økte lisenskostnader	191	336	336	336
5. Økt andel av DDØ kostnader ny fordelingsnøkkel oppdaterte innb.tall	6	6	6	6
Sum (E)	273	418	418	418
Driftskonsekvenser (+/-) av nylig gjennomførte investeringer og planlagte investeringstiltak (iflg. forslag til investeringsprogram)				
1. Nye programvarer	93	93	93	93
2.				
3.				
Sum (F)	93	93	93	93
Innsparingstiltak for å tilpasse seg salderingsbehovet/balansekravet i rådmannens forslag til økonomiplan for 2017-20				
1. Kutt kurs-private tjenester og konsulenttjenester	-45	-45	-45	-45
2. Reduksjon fagsystemer	-15	-15	-15	-15
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
Sum (G)	-60	-60	-60	-60
Netto driftsramme for enheten/rammeområdet i per. 2017-20	2 993	3 138	3 138	3 138
<i>(i 2017-kroner)</i>				

1. Fra 2016 til 2017 er det en drastisk økning i lisens kostnader. Blant annet har Microsoft lisensavtalen økt med over 23,2 %.
2. Det er også nytt i 2017 at alle fagprogrammer føres via DDØ budsjettet og ikke direkte til enhetene. Dette er for å få kontroll over de virkelige kostnadene samtidig som vi kan utnytte storavtaler.
3. Budsjett tallene for 2017 er basert på reelle tall og ikke bare KPI justert.
4. Vi regner også med å hente ut en gevinst ved å katalogisere fagsystemene via. DDØ budsjettet

3. Spesielle utfordringer ved budsjettframlegget - i 2017 og planperioden

I stedet for å fastsette investeringsprosjektene for 2017 nå i høst, ønskes det en fleksibilitet hvor rådmannsgruppen kvartalsvis prioriterer kommende investeringsprosjekter. Prosjektene som skal prioriteres skal synliggjøre gevinster og gevinstrapportering. Det låser derfor ikke noen enkelt prosjekter opp mot investeringsrammen.

Den massive oppdatering av intern infrastruktur i 2016 for å sikre en stabil og forsvarlig drift, blir ikke ferdigstilt i henhold til prosjektering og må videreføres inn i 2017. Dette vil påvirke investeringsprosjektene i starten av 2017.

En tydelig økonomisk utfordring er de årlige kostnadene knyttet til ulike fagsystemer som kommunene benytter. Bakgrunnen for oppgraderinger og anskaffelse av fagsystemene varierer, fra statlig regelverk og pålegg, via et ønske om tilgang til digitale tjenester, kvalitetssikring og dokumentasjon, til effektivisering av kommunale oppgaver.

Det er ikke vakt eller beredskap ut over normal arbeidstid på IKT-området.

4. Spesielle utfordringer ved budsjettframlegget – i 2016 og planperioden ellers

En av hovedoppgavene for DDØ i 2017 vil være å støtte opp om fremtidig digitalisering strategi og fagmiljøenes ønske om systemer og løsninger, noen av fokus områdene her vil blant annet være:

- **Felles forvaltning av fagsystemer** vil styrke forvaltning og videreutvikling av digitale støtteverktøy på sikt. Dette forutsetter at kommunene finner en god og effektiv felles forvaltningsmodell.
- **Innkjøp og avtaleforvaltning** blir viktig oppgave for DDØ i 2017. Regionen sliter med gamle avtaler helt tilbake fra 2004. Vi ser potensialet for en større gevinst her.
- **Prosjekt gjennomføring/investering** skal baseres på gevinst avkastning/realisering hvor dette rapporteres og det føres eget gevinst regnskap som sees opp imot investeringen.

Det er et sterkt ønske i Agder-kommunene om å ta i bruk velferdsteknologi. Planlegging og innføring krever imidlertid en tett og god dialog mellom brukermiljøene og IKT-enheten. Dette er en større utfordring etter som prosjektet nå inkluderer hele Agder med 30 kommuner.

5. Avsluttende kommentar til budsjettframlegget for rammeområdet/enheten

Utviklingen innenfor IKT er en stor utfordring for kommune-Norge. Det kommer stadig nye krav til digitalisering og forskrifter om dette som må følges opp og som er kostnadsdrivere uten de store gevinster. Når Vegårshei har kostnadsbesparelser går dette utover utviklingsmuligheter for de andre kommunene i IKT-samarbeidet siden Vegårshei er vertskommune blir denne kommune økonomien styrende selv om Gjerstad, Risør, Tvedestrand og Åmli, ønsker aktiv satsing på IKT.

Digitalisering er samspillet mellom organisasjon, prosesser og teknologi.

For å lykkes med digitaliseringen må det være en klar forståelse for at digitalisering ikke er det samme som bruk av IT-systemer. Der IT har blitt betraktet som en støttefunksjon, vil digitalisering være en kjernefunksjon for etablering av prosesser og tjenester gjennom smart bruk av teknologi.

Digitaliseringens formål må være å bidra til å opprettholde samme – eller bedre – kvalitet på de tjenester offentlig sektor yter til næringsliv og innbyggerne. For å oppnå dette må eksisterende tjenester leveres mer kostnadseffektivt enn nå.

Rune Johansen
Enhetsleder DDØ

8.1.6. Skole, SFO og voksenopplæring

1. Kort om enhetens aktivitet og tjenester

Enheten driver en kunnskapsbedrift, med 47 kompetente ansatte fordelt på 36 årsverk. Dette inkluderer bibliotekarer, skolesekretær, vaktmester, fagarbeidere og pedagogisk personell. Skolen har 13 klasser fordelt på 293 elever, og har et velfungerende SFO – tilbud. Skolen tilbyr leksehjelp for 5.– 7. trinn. Skolen har elevkantine for mellom- og u-trinnet. Skolen samarbeider med både Bygdekvinnelaget, Frivillighetssentralen og idrettslaget på flere områder, og vi har «Aktiv 365» som trivselstiltak i friminuttene.

Skolen er fra skoleåret 2016/17 i gang med et innovasjonsprosjekt som skal implementeres over de neste to skoleårene. Hovedmålsettingen i dette er å gi elevene et best mulig læringsutbytte innenfor de ordinære rammene for undervisning, og har tittelen «Fra IOP til TPO». Fokuset er å gi en god, tilpasset opplæring for alle elever. Dette både for å få ned antall elever og timer til spesialundervisning på skolen, fordele ressursene på skolen for å komme alle elevene til gode, og å øke læringsutbyttet og trivselen for alle elevene ut fra sine muligheter og behov.

2. Budsjettframlegg for rammeområdet i tabellarisk sammendrag

Kommunestyrets vedtak:

Ramme for Vegårshei skule, SFO og PPT styrkes med kr 200.000 årlig for hele perioden

	Ansvar 21 Vegårshei skule, SFO og PPT	2017	2018	2019	2020
A	"Basisramme" 2017 iflg. opprinnelig budsjett 2016	27 184	27 184	27 184	27 184
B	Endring iflg. vedtatt økonomiplan 2016-19	350	433	492	492
C=A+B	= Ramme iflg. vedtatt økonomiplan 2016-19	27 534	27 617	27 676	27 676
	<i>Tiltak/endringer relatert til B:</i>				
	1.Strømutgifter ny skule		83	142	142
	2.Kutt kun i 2016	350	350	350	350
	3.				
	Sum (B)	350	433	492	492
D	Effekt (+/-) av vedtak og politiske og administrative signaler/ønsker som ikke ligger inne i rammeforutsetningene i vedtatt øko.plan 2016-19:				
	1.				
	Sum (D)	0	0	0	0
E	Effekt (+/-) av nye forutsetninger og forhold ellers, heriblant lønns- og priskompensasjon				
	1.Lønnskomp. som følge av lokale forhandl. i 15 og endringer i 16	611	611	611	611
	2. Kompensasjon for prisøkning utgiftsposter (2,5 %)	88	88	88	88
	3. Nynorsk klasse	440	440	440	440
	4. 5 dagers uke 5.klasse	89	195	195	195
	5. Voksenopplæring nettoutgift	450	458	430	295
	Sum (E)	1 678	1 792	1 764	1 629
F	Driftskonsekvenser (+/-) av nylig gjennomførte investeringer og planlagte investeringstiltak (iflg. forslag til investeringsprogram)				
	1.				
	Sum (F)	0	0	0	0
G	Innsparingstiltak for å tilpasse seg salderingsbehovet/balansekravet i rådmannens forslag til økonomiplan for 2017-20				
	1.Uspesifisert kutt	-300	-500	-500	-500
	2.Økning gitt av kommunestyret	200	200	200	200
	3.				
	Sum (G)	-100	-300	-300	-300
H = C+D	Netto driftsramme for enheten/rammeområdet i per. 2017-20	29 112	29 109	29 140	29 005
+E+F+G	(i 2017-kroner)				

3. Målsettinger og signaler fra overordnet styringskort som skal kunne realiseres med de rammeforutsetningene som ligger i budsjettfremlegget

Sykefraværet innenfor enheten har de siste årene vært stabilt lavt, og vi ønsker å kunne sikre en god arbeidshverdag for våre medarbeidere også i videre drift. Dette vil vi oppnå gjennom trivselstiltak internt, god oppfølging ved sykdom, og tett oppfølging i endringsarbeidet på skolen.

Fokuset på kvalitet i skolen vil fortsatt stå som et klart mål i det daglige arbeidet på skolen. Vi må sikre dette gjennom godt samarbeid internt og eksternt. Våre brukere (elever og foresatte) må oppleve brukermedvirkning, og vi må gi ansatte den kompetansen de trenger for å imøtekomme endrede forutsetninger for tjenesten de skal levere. 5 dagers skoleuke fra 5. trinn vil også gi rom for å drive en mer fleksibel og tilrettelagt undervisning, og vil kunne bidra til å utjevne sosiale forskjeller da alle elever fra 5. trinn opplever å få et likeverdig tilbud fra kommunen alle hverdager. Gjennom bygging av ny ungdomsskole vil vi også bedre det fysiske arbeidsmiljøet for elever og voksne.

4. Spesielle utfordringer ved budsjettfremlegget - i 2017 og planperioden

Våren 2016 ble det vedtatt en ny svømmeplan for elevene ved Vegårshei skule. Utgiftene til dette (150.000,- per år) ble ikke tatt med i årets budsjettrunde, og var ikke tatt høyde for da det opprinnelige kuttet på 300.000,- ble satt i rammeforutsetningene for skolen. Dette medførte et ekstra kutt for enheten for å kunne sette planen ut i livet.

Arbeidet med skolens psykososiale miljø vil fortsette som satsningsområde også gjennom neste planperiode, og vil jobbes med gjennom etablerte og nye tiltak, rutiner og planer. Sosiallærer er en viktig funksjon i dette arbeidet. For inneværende år er denne ressursen redusert fra tidligere 40 % til nåværende 19.5 %. For å imøtekomme utfordringene vi møter i skolen, knyttet til elevenes trivsel og psykiske helse, er dette en uheldig utvikling. Jeg ønsker å kunne øke denne ressursen til 40 % for neste skoleår.

Klassestørrelsen er på mange trinn fortsatt stor. Det er et ønske om å kunne gi flere delingstimer til alle trinn som ikke har 2-parallell. For årets 1. klasse er det også et ønske om å kunne fortsette delingen med 2 klasser. Dette for å kunne drive god tilpasset opplæring og styrking i tidlig innsats. Det er av samme årsak også et ønske om å kunne tilby delte klasser med lærer og fagarbeider som ordinært tilbud for 1. klassesetrinn.

5. Avsluttende kommentar til budsjett for enheten

Vegårshei skule, SFO og voksenopplæring er preget av høy kvalitet både på system og innhold, og vi leverer gode resultater på nasjonale prøver og i grunnskolepoeng. Vi ser fram til å bygge ny ungdomsskole, da dette vil lette mange av våre daglige utfordringer knyttet til romfordeling.

I forhold til skoler og kommuner det er naturlig å sammenlikne seg med, ligger skolen høyt på antall timer som er knyttet til spesialpedagogiske tiltak for våre elever. Dette er en utfordring vi tar på alvor. Vi vil gjennom de neste to årene satse på en omorganisering av ressursene vi disponerer, dette både for å øke læringsutbyttet, kvaliteten og trivselen på skolen. Vi ønsker en levende og inkluderende skole der elevene møter utfordringer fra egne forutsetninger. Dette arbeidet krever at vi tenker annerledes om hvordan vi hjelper og tilrettelegger for elevene i og utenfor klasserommet, og hvordan vi bruker ressursene skolen

har tilgjengelig. Vi må finne gode og hensiktsmessige måter å samarbeide på, og være trygge på at dette er en vi - skole for både elever og voksne, der alle har en rolle i og et ansvar for å levere så gode tjenester som mulig. Vi må bruke kunnskapen vi har fått gjennom satsninger som klasseledelse og vurdering for læring inn i nye prosjekter, og våge å tenke nytt om måten vi driver og organiserer vår undervisning.

Ingunn Lund
Enhetsleder/ректор
Vegårshei skule, SFO og voksenopplæring

8.1.7. Barnehager

1. Kort om enhetens aktivitet og tjenester

Tjenestens kjerneoppgave:

Barnehagens samfunnsmandat er å gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem. Vi jobber med kontinuerlig forbedring og har over lengre tid hatt budsjettprosessen med i planlegging av nye prosjekt. Vi hadde et eget personalmøte 12. september for å sikre medvirkning i forhold til fremtidig drift og foreslåtte investeringstiltak. Budsjett 2017 er også protokollført som sak på et av høstens møter i samarbeidsutvalget. Vegårshei barnehage avd. Myra og Ubergsmoen har pr 26.10.16 totalt 57 barn. Vi har 11 minoritetsspråklige barn, alle i Myra, med fem ulike nasjonaliteter. Barnehagen i Myra har pr 26.10.16, 3 ledige plasser (over 3 år). Barnehagen på Ubergsmoen har pr 26.10.16, 0 ledige plasser. Barnehagen har 15 fast ansatte (12 årsverk), 2 læringer, 1 elev VG3 barne- og ungdom, 2 faste vikarer og noe APS (rådmannens stab) knyttet til barn med spesielle behov og minoritetsspråklige barn (prosjektorganisert).

2. Budsjettframlegg for rammeområdet i tabellarisk sammendrag

Ansvar 27 Enhet barnehager	2017	2018	2019	2020
"Basisramme" 2017 iflg. opprinnelig budsjett 2016	5 746	5 746	5 746	5 746
Endring iflg. vedtatt økonomiplan 2015-18	0	0	0	0
= Ramme iflg. vedtatt økonomiplan 2016-19	5 746	5 746	5 746	5 746
Tiltak/endringer relatert til B:				
1.				
2.				
3.				
Sum (B)	0	0	0	0
Effekt (+/-) av vedtak og politiske og administrative signaler/ønsker som ikke ligger inne i rammeforutsetningene i vedtatt øko.plan 2016-19:				
1.				
2.				
3.				
Sum (D)	0	0	0	0
Effekt (+/-) av nye forutsetninger og forhold ellers, heriblant lønns- og priskompensasjon				
1. Lønnskomp. som følge av lokale forhandl. i 15 og endringer i 16	193	193	193	193
2. Kompensasjon for prisøkning utgiftsposter (2,5 %)	10	10	10	10
3. Prosjekt minoritetspråklige barn	450	225	200	200
4. Økt sats foreldrebetaling barnehage 2655-2730	-40	-40	-40	-40
Sum (E)	613	388	363	363
Driftskonsekvenser (+/-) av nylig gjennomførte investeringer og planlagte investeringstiltak (iflg. forslag til investeringsprogram)				
1.				
2.				
3.				
Sum (F)	0	0	0	0
Innsparingstiltak for å tilpasse seg salderingsbehovet/balansekravet i rådmannens forslag til økonomiplan for 2017-20				
1.				
2.				
3.				
Sum (G)	0	0	0	0
Netto driftsramme for enheten/rammeområdet i per. 2017-20 (i 2017-kroner)	6 359	6 134	6 109	6 109

3. Spesielle utfordringer ved budsjettframlegget i 2017 og i planperioden ellers

Vi vil fortsette å holde en stilling vakant i perioder, for å spare penger. Politikerne har i flere samlinger vært tydelig på at vi ikke skal kutte i kvaliteten, men det er vi tvunget til med denne rammen. Vi hadde et kutt på 500.000 fra 2015 til 2016 og har måttet endre en del på struktur, for å få dette til. Jeg ser ikke andre muligheter nå enn å la være å sette inn vikar ved fravær. Vi må sørge for at vi ikke belaster personalet for mye, da dette på sikt øker fraværet igjen. Vi har hatt et lavere fravær på arbeidsplassen, de to siste kvartalene. Dette nærværet henger sammen med stor grad av medvirkning, balansert mestring av arbeidsoppgaver og høy arbeidsmoral blant personalgruppen. Nå vil vi gå over til å kommentere hva som ikke er funnet plass til, innenfor dagens rammer:

1. Øke voksentettheten i barnehagen og sikre tidlig innsats.
2. Øke kapasiteten i barnehagene slik at vi har noen plasser (1-2 år) ledig.
3. Øke merkantilt personell 40 % (20% mer enn i dag).

1. Rammen legger opp til en minimal bemanning. Med flere voksne og god tilstedeværelse, har barnehagen en langt bedre mulighet til å jobbe forebyggende. Forskning viser at å jobbe med tidlig intervensjon i barnehagen, har positiv innvirkning her-og-nå og på sikt og i tillegg kan bruken av spesialundervisning reduseres. Nova-forsker Sabina Wollscheid peker på en klar sammenheng mellom det å ha gått i barnehage med høy kvalitet, og det å klare seg godt senere i livet. Hun har sett på barnehager hvor man har satset bevisst på å styrke barnas vokabular, og funnet ut at dette er særlig relevant i denne sammenheng. I Vegårshei barnehage kunne vi jobbet mer i smågrupper, om vi hadde hatt bedre bemanning. Det får vi ikke til nå. Det vi har fått til er å starte opp et prosjekt knyttet til språkforståelse, med særlig vekt på minoritetsspråklige barn. For å gjennomføre dette, må kommunen bruke noe av tilskuddet som følger flyktningene. Barnehagen er svært takknemlig for at dette prosjektet kan gjennomføres og ser at dette vil tilfalle alle barna i Vegårshei barnehage.

2. Det er vanskelig å si noe om behovet for nye plasser fra høsten 2017. SSB sin befolkningsframskriving gir oss barnetall som viser at årene som kommer vil ligge på dagens nivå. Kommunen må i tillegg være forberedt på at flyktningestrømmen kan føre med seg et større behov for plasser, i løpet av perioden 2017-20. Vi har ikke mulighet til å øke kapasiteten, men vil forsøke å holde oss på dagens barnetall. Vi vil trenge å holde av noen plasser om kommunen fortsetter å ta i mot flyktninger, og det er snakk om familier med barn.

3. Barnehagen trenger merkantil støtte i noe større stillingsprosent. Vi har ikke funnet plass til å gjennomføre dette med den rammen vi har fått tildelt. Det resulterer i at ledelsesressursen i altfor stor grad blir benyttet til slikt arbeid. Det er dårlig bruk av ressurser. Det er mulig at enkelte oppgaver ikke kan bli utført, men dette vil enhetsleder vurdere på et senere tidspunkt.

4. Målsettinger og signaler fra styringskort som skal kunne realiseres med de rammer som ligger budsjettframlegget.

1. Samfunn. MÅL: *Enheten skal bidra til at kommunens omdømme opprettholdes og styrkes.* Vi starter med oss selv og jobber sammen mot å kjenne på stolthet over å arbeide i Vegårshei kommune. Vi jobber med forbedringsarbeid på alle nivå. Den nye medarbeiderundersøkelsen til KS, ti faktor, krever mer av oss i forhold til å legge til rette for prosessarbeid. Vi har stort fokus på slike arbeidsformer og det kommer vi til å fortsette med i årene fremover. Ti faktor fra KS, måler et svært sentralt område innenfor ledelse. Mestringsledelse. (Def: Ledelse som vektlegger at den enkelte medarbeider skal få utvikle seg og bli best mulig ut fra sine egne forutsetninger, slik at medarbeideren opplever mestring og yter sitt beste.) Score på siste måling Vegårshei barnehage: 4,6. På Vegårshei (alle): 4,1. I Norge: 3,9. Mål totalt snitt på medarbeiderundersøkelsen 2016: 4,2 - 4,6. Resultat: 4,4.

2. Bruker/tjeneste. MÅL: *Tilby barnehageplasser med god kvalitet* Faglig vil vi følge femårsplan/årsplan og få planene våre ut i praksis. Språk og relasjoner vil være våre fokusområder i lang tid fremover. Når det gjelder kompetanse i personalgruppen vil vi ha personell med barne- og ungdomsarbeider utdanning eller barnehagelærer utdanning. Vi ønsker å legge til rette for at menn søker på ledige stillinger. Når det gjelder det å måle kvalitet har ikke brukerundersøkelse blitt gjennomført i barnehagen siden 2008, vi har et mål om at snittet i brukertilfredshet i 2016 skal ligge på: 4,5 - 4,8. Vi vil gjennomføre Udir sin nye foreldreundersøkelse i november. Resultat vil foreligge, desember 2016.

3. Organisasjon og medarbeider. MÅL: *Vegårshei barnehage sin organisering er fremtidsrettet, effektiv og tilpasset oppgavene.* Personalet jobber stadig med forbedring i 3-4 prosess-samlinger i året, med ulike tema fra eget arbeid til overordna strategi. En felles kultur, struktur på Ubergsmoen og i Myra, samt fleksibilitet i personalet har vært gjengangere det siste året. I lederteam jobber vi med tydelig ledelse, ansvar og delegering. Vi jobber hele tiden med å minimalisere vikarbruk og redusere sykefravær: *Mål for gjennomsnittlig sykefravær 2016; 7 %.*
Resultat 2016: 1. kvartal 7,01, 2. kvartal 4,88, 3. kvartal 4,84.
Medarbeidersamtale er gjennomført med alle medarbeiderne, våren 2016.

5. Avsluttende kommentar

Vi vil jobbe målrettet videre med å levere så gode tjenester som mulig, innenfor den rammen vi har fått tildelt. Vi vil fortsette å jobbe strukturert med språk og relasjoner og sørge for at hele personalet er engasjert i dette arbeidet. Alle de ansatte i Vegårshei barnehage ønsker å sette gode, varige spor i de barna vi får være med å støtte, gjennom viktige år av deres oppvekst.

Vegårshei, 26.10.16
Hildegunn Myre Dale
Enhetsleder/styrer

8.1.8. NAV, barnevern og oppfølgingstjenester

Investering:

Enheten trenger ny varebil for utkjøring av hjelpemidler og har derfor meldt inn følgende behov:

34	Varebil med plass til store hjelpemidler	Ca. kr. 200.000
----	--	-----------------

1. Kort om enhetens aktivitet og tjenester

Enheten har i hovedsak tre forskjellige arbeidsområder:

- Kommunen og staten samarbeider om NAV Vegårshei. Kommunens portefølje i NAV kontoret er økonomisk sosialhjelp, gjeldsrådgivning, Husbankens virkemidler, aktivitetskrav til sosialhjelpsmottakere «Prosjekt arbeid», støttekontakt, avlastning, og ansvaret for skjenke-, serverings- og salgsløyver.
- Oppfølging tilbyr individuelle samtaler, aktivitetstilbud og bo-veiledning. Tilbudet gis til personer med utfordringer i forhold til rusmidler eller psykisk helse. Tilbudet omfatter også ergoterapi og hjelpemidler i private hjem.
- Flyktningetjenesten har ansvar for bosetting og integrering av flyktninger. Vi kjøper opplæring i norsk og samfunnsfag ved Voksen opplæringen i Risør, VIRK.

2. Budsjettframlegg for rammeområdet i tabellarisk sammendrag

	Ansvar 34 Nav-barnevern	2017	2018	2019	2020
A	"Basisramme" 2017 iflg. opprinnelig budsjett 2016	17 955	17 955	17 955	17 955
B	Endring iflg. vedtatt økonomiplan 2016-19	541	1 208	1 875	1 875
C=A+B	= Ramme iflg. vedtatt økonomiplan 2016-19	18 496	19 163	19 830	19 830
	<i>Tiltak/endringer relatert til B:</i>				
	1. Barnevernsamarbeid	666	1 333	2 000	2 000
	2. 40 % sosionomstilling ved skolen helårsvirkning	-125	-125	-125	-125
	3.				
	4.				
	5.				
	Sum (B)	541	1 208	1 875	1 875
D	Effekt (+/-) av vedtak og politiske og administrative signaler/ønsker som ikke ligger inne i rammeforutsetningene i vedtatt øko.plan 2016-19:				
	3. Nye flyktninger 2017, og endring flyktn.2014-2016	2 991	3 350	1 850	-1 055
	2. Ny 100% stilling i flyktningetjenesten i 2016	476	476	476	476
	3.				
	4.				
	5.				
	Sum (D)	3 467	3 826	2 326	-579
E	Effekt (+/-) av nye forutsetninger og forhold ellers, heriblant lønns- og priskompensasjon				
	1. Lønnskomp. som følge av lokale forhandl. i 15 og endringer i 16	120	120	120	120
	2. Kompensasjon for prisøkning utgiftsposter (2,5 %)	30	30	30	30
	3. Prisøkning ved kjøp av private tjenester	224	224	224	224
	4. Reduksjon i refusjon fra Nav Prosjekt arbeid	140	140	140	140
	5. Barnevernsamarbeid lønns og prisstigning	99	99	99	99
	6. 1 ekstra tiltaksplass Lisand	55	55	55	55
	Sum (E)	668	668	668	668
F	Driftskonsekvenser (+/-) av nylig gjennomførte investeringer og planlagte investeringstiltak (iflg. forslag til investeringsprogram)				
	1.				
	2.				
	3.				
	Sum (F)	0	0	0	0
G	Innsparingstiltak for å tilpasse seg salderingsbehovet/balansekravet i rådmannens forslag til økonomiplan for 2017-20				
	1. Diverse kutt i enheten for å holde ramma	-100	-100	-100	-100
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				
	Sum (G)	-100	-100	-100	-100
H = C+D	Netto driftsramme for enheten/rammeområdet i per. 2017-20	22 531	23 557	22 724	19 819
+E+F+G	(i 2017-kroner)				

3. Spesielle utfordringer ved budsjettframlegget 2017 og planperioden ellers

Enheten har i 2017 ytterligere fått i oppdrag å spare kr. 100 000.

Konsekvenser av kutt:

- Vi kuttet sosionomstillingen i skolen fra 1.1.16, som medfører en besparelse i 2017 på kr. 125 000. Vi reduserte i en viktig stilling som jobbet forebyggende mot barn og unge.
- Budsjettet for sosialhjelp i 2016 ble også redusert med kr 147 000. Dette har vi klart på grunn av godt samarbeid i enheten, og strukturert og målrettet arbeid i Prosjekt Arbeid. Vi har fortsatt aktivitetsplikt for alle som søker om sosialhjelp.

Derfor er det ingenting mer å hente på disse tjenestene.

- Vi har per oktober 2016 bosatt 52 flyktninger på Vegårshei, derav 9 barn. God integrering krever tett og god oppfølging i forhold hvordan det er å bo i Norge, men også for å lage en målrettet plan mot utdanning og arbeid. En målrettet plan mot utdanning og arbeid er avgjørende for at flyktingene skal komme ut i ordinært arbeid. For å lykkes med integreringen bør flyktingene være i utdanning eller jobb etter Introduksjonsprogrammet.

Av den grunn vil vi så langt som mulig «skjerme» denne tjenesten.

For at enheten skal kunne spare kr 100 000 må jeg ta diverse kutt i de ulike postene for å holde ramma. Eksempler på dette kan være: lisenser, vakanser/lønnskostnader og andre oppdukkende muligheter o.l.

Det er ikke satt av midler til kompetansehevetiltak, velferdstiltak eller vikarbruk.

4. Målsettinger og signaler fra styringskort som skal kunne realiseres med de rammer som ligger budsjettframlegget

I overordnet styringskort under Brukerperspektivet mål 2 står følgende:

«Redusere sosiale utfordringer knyttet til rus, psykiatri, kriminalitet og barnevernsproblematikk samt ha god integrering av flyktingene»

Enheten kan bidra til måloppnåelse ved å sørge for helhetlig og tett oppfølging i nært samarbeid med andre tjenester:

- Følge opp resultater fra Ung Data undersøkelsen
- Følge opp prosjekter innen fattigdom og psykisk helse
- Fortsette prinsippene fra Prosjekt Arbeid
- Fortsette godt tverrfaglig samarbeid (SLT, Husbanken osv)
- Bidra til systematisk arbeid sammen med frivillige

Enheten har selvfølgelig fokus på alle målene i styringskortet, men overnevnte mål er det som er direkte knyttet opp mot enhetens kjernevirksomhet.

5. Avsluttende kommentar til budsjett for NAV og Oppfølging

Jeg må gjøre harde prioriteringer for å holde økonomiforbruket innenfor rammen som er tildelt. En kan i liten grad styre utgifter til ressurskrevende brukere og økonomisk sosialhjelp.

Dette kan derfor være utfordrende å budsjettere. Det er innført aktivitetsplikt for de som søker sosialhjelp.

Alle ansatte i enhet NAV og Oppfølging jobber målrettet hver dag for at vi skal levere faglig gode tjenester på alle områder. Vi har i 2016 hatt et svært høyt sykefravær, dette har ført til stort arbeidspress i enheten, siden det har vært svært liten bruk av vikarer. Vi har jobbet med arbeidsmiljøet, og har fokus på å lære av hverandre og gjøre hverandre gode. Vår viktigste suksessfaktor er å ha tilstrekkelig og riktig kompetanse i enheten til enhver tid.

Anita Stiansen
Enhetsleder Nav og Oppfølging

8.1.9. Vegårshei bo- og omsorgssenter

Investeringer

FORSLAG		2017	2018	2019	2020	MERKNADER
1.	-Utskiftning av sykehussenger, tekniske hjelpemidler, og utstyr på avdelingene, kjøkken og vaskeri	kr. 100.000	kr. 100.000	kr. 100.000	kr. 100.000	
2.	Utskiftning av møbler,	Kr. 0,-,	Kr.0,-,	Kr.0,-,	Kr. 100.000	
Trygghetsteknologi:						
3.	Agderprosjektet om kommunal responstjeneste og digital trygghetsteknologi	Kr 500,000	Kr 500,000	Kr 500,000	Kr 500,000	Kommentar: Beløpet er høyst usikkert, men etter kontakt med sekretær i Fagutvalget for e-helse- og velferdsteknologi legges følgende beløp inn i tabellen. En av forklaringene på usikkerheten er at kommunene ikke vet pr. d.d hvilken tilknytning de vil velge ift til det kommunale responssenteret, og hva de ulike tjenestene vil koste. Hvor mye kjøper man og hvor mye leaser man av utstyr i starten er også en utfordring. Så må en skille mellom tilknytningskostnader (en mulig abonnementsordning) og drift pr. enhet (bolig)..
4.	E- rom på pasientrommene	Kr. 500.000	Kr. 300.000			E-, rom ønskes innført i løpet av 2016-2017 Beløpet er høyst usikkert, men kan grovt anslås til ca. 20.000,- pr rom
5.	Matmerking, og annen velferdstekniske investeringer (eks. informasjonsskjermer, gps og sensorer)	Kr. 100.000	x,	x,	x,	

1. Kort om enhetens aktiviteter og tjenester

Vegårshei bo- og omsorgssenter har definert 24 sengeplasser fordelt på 3 fløyer.

(Budsjettrammen for 2016 ivaretar 20 pasienter/ senger.)

Bygget inneholder i tillegg 1 fløy planlagt til trygghetshytter som betjenes av åpen omsorg.

Fløy1 somatisk: 8 enerom til kortidsplasser, langtidsplasser, rehabilitering og avlastning

Fløy 2 og 3:16 enerom til pasienter med diagnosen demens

Sykehjemmet har også institusjonskjøkken, vaskeri, samt eget renholdpersonal.

Kjøkken og vaskeri betjener:

- 20-24 pasienter på sykehjemmet,
- 16 beboere i omsorgsboligene,
- 15- 20 hjemmeboende som kjøper varm mat.

I tillegg tilbys catering og vaskeri- tjenester ut fra etterspørsel og kapasitet.

Vegårshei Bo- og Omsorgssenter har ansatte på vakt hele døgnet, og har også ansvar for nattbasen i hele kommunen, med unntak av Klokkartunet.

Enheten betjener kun lovpålagte tjenester.

Vegårshei Bo- og Omsorgssenter styres bl.a. etter bestemmelsene i følgende lover og forskrifter: Arbeidsmiljøloven, Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester, Lov om pasient- og brukerrettigheter, Lov om helsepersonell, Forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgssektoren og Næringsmiddelhygieneforskriften.

2. Budsjettframlegg for rammeområdet i tabellarisk sammendrag

	Ansvar 35 Bo og omsorgsenter	2017	2018	2019	2020
A	"Basisramme" 2017 iflg. opprinnelig budsjett 2016	25 518	25 518	25 518	25 518
B	Endring iflg. vedtatt økonomiplan 2016-19	-56	-56	-56	-56
C=A+B	= Ramme iflg. vedtatt økonomiplan 2016-19	25 268	25 927	25 927	25 927
	<i>Tiltak/endringer relatert til B:</i>				
	1. Lønnskomp. for ansatte i svangerskapsperm. 2016	-160	-160	-160	-160
	2. Midlertidig lokaler Mauråsen	-20	-20	-20	-20
	3. Strøm- renhold ny demensavdeling	124	124	124	124
	Sum (B)	-56	-56	-56	-56
D	Effekt (+/-) av vedtak og politiske og administrative signaler/lønsker som ikke ligger inne i rammeforutsetningene i vedtatt øko.plan 2015-2018				
	1.				
	Sum (D)	0	0	0	0
E	Effekt (+/-) av nye forutsetninger og forhold ellers, heriblant lønns- og priskompensasjon				
	1. Lønnskomp. som følge av lokale forhandl. i 15 og endringer i 16	587	587	587	587
	2. Kompensasjon for prisøkning utgiftsposter (2,5 %)	57	57	57	57
	3. Lønnskomp. For ansatte i sv. Skaps. permisjon	10			
	4. Lønnskomp. vikarer	70	70	70	70
	5. Manglende budsjettmessig dekning sommerferievikarer	150	150	150	150
	6. Gode pasientforløp, opplæring	250	0	0	0
	7. Heltidsprosjekt sammen med åpen omsorg	100	0	0	0
	8. 50 % prosessveileder felles m. åpen omsorg , ny helse- omsorg , innen velferdsteknologi	350	350	350	350
	9. Fordeling innsparing vaktmester internt a.35-36-62	-52	-52	-52	-52
	Sum (E)	1 522	1 162	1 162	1 162
F	Driftskonsekvenser (+/-) av nylig gjennomførte investeringer og planlagte investeringstiltak (iflg. forslag til investeringsprogram)				
	1.				
	Sum (F)	0	0	0	0
G	Innsparingstiltak for å tilpasse seg salderingsbehovet / balansekravet i rådmannens forslag til økonomiplan for 2017-2020				
	1. Tatt ut 50% prosessveileder felles m åpen omsorg ny helse- omsorg , innføring av velferdsteknologi	-350	-350	-350	-350
	2. Tatt ut gode pasientforløp	-250	0	0	0
	3. Kutt vikarutgifter	-500	-500	-500	-500
	4.				
	Sum (G)	-1 100	-850	-850	-850
H = C+D	Netto driftsramme for enheten/rammeområdet i per. 2017-20	25 884	25 774	25 774	25 774
+E+F+G	<i>(i 2017kroner)</i>				

3. Spesielle utfordringer ved budsjettframlegget 2016 og planperioden ellers

Budsjettrammen for 2016 og foreslåtte ramme for 2017 ivaretar et pasientbelegg på 20 institusjonsplasser. I år har det vært et gjennomsnittlig pasientbelegg på 23 pasienter. Det er utfordrende å nå målet om et pasientbelegg på 20. (28,6 % reduksjon siden 2012)

Årets budsjettramme (2016) forventet innsparing på kr. 400.000,-

For å finne dekning for ytterligere forslag til innsparing på kr. 500.000,- i budsjettet for 2017 er det foreslått reduksjon i vikarutgiftene.

Vikarbudsjettet dekker vikar- innleie ved sykefravær, ferie, permisjonsvikar/lønn til ansatte som bruker fritiden til personalmøter, til innovasjonsarbeid/prosjektarbeid, interkommunalt arbeid, tillitsvalgtarbeid, lovpålagte kompetansehevende tiltak/ opplæring, samt til lov hjemlede permisjoner.

I dag leies det inn vikarer, kun når det er helt nødvendig for å ivareta direkte pasientbehandling / pleie, og lovpålagte kompetansehevende tiltak / opplæring. Det blir aldri leid inn vikarer ved fravær i administrative stillinger. Bemanningen blir vurdert ukentlig opp mot pasientbelegget.

Konsekvenser ved reduksjon i vikarbudsjettet i forslått størrelse:

- Minimal mulighet til inndekning av lønnsutgifter i arbeidet med kompetansehevende tiltak i «Gode pasientforløp» i 2017. Dette er et interkommunalt forpliktende samarbeid også sammen med Sørlandet Sykehus. Dette arbeidet fokuserer på systematisk oppfølging / kvalitetsarbeid med brukeren i sentrum.
- Minimal mulighet til inndekning av lønnsutgifter i pågående prosjektarbeid ved innføring av bl.a. velferdsteknologi, innovasjon, digitalisering, heltid og endring i organisering.
- Reduksjon av renhold ved fravær.

Kompetanse/ rekruttering:

Konsekvensene av Samhandlingsreformen viser at pasientene skrives ut tidligere fra sykehus, med økende krav til kompetanse hos de ansatte, og med økende ressursbehov til hver enkelt pasient. (Sørlandets Helseforetaks Strategiplan 2030: "Flere oppgaver overføres fra sykehus til kommunene")

Kompetanseheving er også et viktig verktøy mht. rekrutteringsutfordringene jfr. vedtatt Strategisk kompetansedelplan for Pleie- og omsorg.

Regjeringens plan for omsorgsfeltet 2015-2020 (Omsorg 2020) har bl.a. følgende som hovedsatsningsområde: "En faglig sterk helse- og omsorgstjeneste" (med endret og høyere kompetanse, nye arbeidsmetoder og nye faglige tilnærminger)

Vedtak i styret i Østre Agder beskriver også viktigheten av å avsette midler for 2017, for å legge til rette og implementere de vedtatte og igangsette prosjekter, - Bl.a. «Gode pasientforløp» som bl.a. inneholder en kompetansepakke(basis- pakke)

4. Målsettinger som skal kunne realiseres

Fra Overordnet styringskort 2017:

- Leverer gode og fremtidsrettede tjenester til innbyggerne
- Være en effektiv organisasjon tilpasset oppgaver og samfunnsutvikling

-Suksesskriterier :

- Tilstrekkelig kapasitet og kompetanse i organisasjonen
- Nye og riktige lokaliteter for mennesker med demens

- Innovasjonstankegang implementeres i hele organisasjonen
- Redusere sykefravær ytterligere
- Redusere antall deltidsstillinger
- Evne og vilje til nytekning og endring i organisasjonen
- Etablere løsning for digital flyt og kommunikasjon for ansatte

5. Avsluttende kommentarer

Rådmannens foreslåtte budsjettramme for 2017 vil bli utfordrende å oppnå, da sykehjemmet opplever økning i uforutsigbare aktiviteter som bl.a.:

- Pasienter med behov for store omfattende rehabilitering / medisinsk behandling innlagt fra sykehus
- Hjemmeboende pasienter med svært redusert helsetilstand som blir innlagt på sykehjemmet (alvorlig syke/døende, pasienter med diagnosen demens, pasienter med utagerende adferd mv)
- Pårørendes behov for avlastning

Med de overnevnte usikkerhetsfaktorer/ utfordringer vil det være vanskelig å forutse hvor mange pasienter vil være innlagt i 2017. Antall pasienter i 2016 har i gjennomsnitt vært 3 mer enn planlagt. Enhetsleder har vurdert ulike andre tiltak for å imøtekomme rådmannens forslag til budsjettramme, men disse kan vanskelig la seg gjennomføre da det vurderes enten som faglig uforutsigbar, eller at tiltakene ikke lar seg gjennomføre i praksis.

Andre uforutsette hendelser som er vanskelig å planlegge:

- Sykefravær
- Rekruttering

Det knyttes stor spenning til pågående prosjekter i forbindelse med "Nye Helse- og omsorg":

- Organisasjonsendringer og større stillinger
 - velferdsteknologi
 - digitalisering

I dette arbeidet er det viktig med bred involvering/ engasjement fra alle ansatte, og vil også medføre bruk av ressurser av personalet. Dette er og vil fortsatt være et spennende utviklingsarbeid i hele 2017.

*Vegårshei, 28.10.16
Unni M. Johansen
Enhetsleder*

8.1.10. Åpen omsorg og helse

Investeringsdelen

Meldte behov ift kjøp av utsyr og velferdsteknologi, er ikke hensyntatt. Behov for nytt utstyr Klokkartun/ tjenesten for øvrig er heller ikke hensyntatt.

1. Kort om enhetens aktiviteter og tjenester

- Enhet åpen omsorg/helse har til sammen ansvar for elleve deltjenester, bl.a. lege, fysioterapi, helsesøster, jordmor, hjemmesykepleie, hjemmehjelp og tjenester til brukere med store og sammensatte behov/funksjonshemmede. Enheten har også ressurskrevende brukere som bor hjemme og som mottar tjenester i eget hjem.
- Øvrige deltjenester er: brukerstyrt personlig assistanse, dag/aktivitetstilbud, omsorgslønn, ambulerende vaktmester, samt tildeling av trygde-/omsorgsboliger og transporttjenestebilletter.
- Aktiviteten er generell høy i tjenesten. Mange ansatte, TV og leder jobber med flere ulike og krevende prosjekter/oppgaver. Tjenesten skal, og må videreutvikles, rigge seg for nye oppgaver og samtidig drifte eksisterende tjenester. Dette gir både energi påfyll, men kan også være tappende da det ikke er tilstrekkelige rammer for pukkellressurser til utviklings- og endringsarbeid.
- Over halvparten av de ansatte har det private hjem som sin arbeidsplass, og tilrettelegginger som imøtekommer Arbeidsmiljølovens formålsparagraf kan derfor enkelte ganger være en utfordring.
- Ansatte bruker mye av sin tid i bil til og fra de ulike hjem, og ferdes på fylkesvei, kommunal vei og privat vei gjennom årets fire sesonger. Spesielt kan høst og vinter være spennende med tanke på mørke høstkvelder/netter og mye snø. Det er derfor viktig at deres arbeidsverktøy, i dette tilfelle bilene er teknisk forsvarlig og utformet på en slik måte at alle ansatte kan ha god sittekomfort, og være lett å komme ut og inn i.
- Dagsenter for hjemmeboende med demens planlegges åpnet desember 2016, og det er derfor ingen erfaringer p.t.
- Arbeid med tilrigging av trygghetshybler er også p.t. gang.

Kommunestyrets vedtak:

Ramme for Åpen omsorg styrkes med kr 26.000 i 2017 slik at dagsenteret kan åpnes 1.6.17. Lønnskostnader beregnes fra 1.5.17, dvs kr 282.000, åpning innen 1.6.17 utløser tilskudd fra Helsedirektoratet på kr 256.000.

2. Budsjettframlegg for rammeområdet i tabellarisk sammendrag

	Ansvar 36 Enhet for åpen omsorg	2017	2018	2019	2020
A	"Basisramme" 2017 iflg. opprinnelig budsjett 2016	23 032	23 032	23 032	23 032
B	Endring iflg. vedtatt økonomiplan 2016-19	951	971	971	971
C=A+B	= Ramme iflg. vedtatt økonomiplan 2016-19	23 983	24 003	24 003	24 003
	<i>Tiltak/endringer relatert til B:</i>				
	1. Lege og helsesenter strøm	61	81	81	81
	2. Ansatt dagsenter 90%	265	265	265	265
	3. Ny bruker helårsvirkning	625	625	625	625
	Sum (B)	951	971	971	971
D	Effekt (+/-) av vedtak og politiske og administrative signaler/ønsker som				
	ikke ligger inne i rammeforutsetningene i vedtatt øko.plan 2016-19:				
	1.				
	Sum (D)	0	0	0	0
E	Effekt (+/-) av nye forutsetninger og forhold ellers, heriblant lønns- og priskompensasjon				
	1. Lønnskomp. som følge av lokale forhandl. i 15 og endringer i 16	345	345	345	345
	2. Kompensasjon for prisøkning utgiftsposter (2,5 %)	80	80	80	80
	3. Gode pasientforløp opplæring	60			
	4. Økning fysioterapeutstilling 40-60%	122	122	122	122
	5. Redusert omfang avlastningsbruker	-468	-468	-468	-468
	6. Ny bruker BPA	540	540	540	540
	7. Ny bruker jfr.pkt.3C	500	500	500	500
	8. SMS tjeneste timeavtale legekantor	10	10	10	10
	9. Div.lønnsøkkn.på vikarer, samt f.p, pensj.utg.til sv.vikarer 2017	60	0	0	0
	10. Nytt dagsenter for hjemmeboende jfr.C2	158	158	158	158
	11.Fordeling innsparing vaktmester internt a.35-36-62	10	10	10	10
	Sum (E)	1 417	1 297	1 297	1 297
F	Driftskonsekvenser (+/-) av nylig gjennomførte investeringer og planlagte investeringstiltak (iflg. forslag til investeringsprogram)				
	1.				
	2.				
	Sum (F)	0	0	0	0
G	Innsparingstiltak for å tilpasse seg salderingsbehovet/balansekravet i rådmannens forslag til økonomiplan for 2017-20				
	1.Tatt ut økning fysioterapeutstilling 40-60%	-122	-122	-122	-122
	2.Utsatt åpning dagsenter jfr.B2	-265	0	0	0
	3.Utsatt åpning dagsenter jfr.E10 (korrig.av k.styret)	-132	0	0	0
	4. Leieinntekter trygghetshybler	-150	-250	-300	-350
	5.Kutt vikarutgifter	-500	-500	-500	-500
	Sum (G)	-1 169	-872	-922	-972
H = C+D	Netto driftsramme for enheten/rammeområdet i per. 2017-20	24 231	24 428	24 378	24 328
+E+F+G	(i 2017-kroner)				

3. Spesielle utfordringer

Rådmannens ramme gir ikke rom for:

- ✓ Økning av kommunal fysioterapeut stilling/helsesøster-, tjenester til barn/unge.
Vanskeliggjør arbeidet med resultatmål, styringsmål uten virkemidler/arbeidsredskap. Jfr. befolkningsframskriving og kommunenes overordnede mål – samt primærhelsemelding og folkehelse er det behov for å øke bl.a. ressursene til kommunal fysioterapeut.

Konsekvens:

Behovet for forebyggende arbeid til barn/unge jfr. folkehelse er økende, hadde vært til stor nytte med mer resurser for å kunne forebygge for økt behandling i senere livsfaser. Grunnet økning i antall eldre i årene fremover vil det bli mindre ressurser til forebyggende arbeid til de eldre/funksjonshemmede hjemmeboende. Dette er beklagelig da forebyggende arbeid er en god buffer for god helse og vil kunne bidra målsettingen om at tjenesten skal legges til rette for at innbyggerne skal kunne bo hjemme lengst mulig.

Befolkningsframskriving SSB, Vegårshei:

MMM	2016	2020	2025	2030	2035	2040
70 – 79	130	160	179	206	256	258
80+	105	102	98	138	144	187
	235	262	277	344	400	445

- ✓ Utsatt åpning av dagsenter

Grunnet redusert ramme anbefales at oppstart av dagsenter utsettes. Dette er svært beklagelig, da det er skapt forventninger blant brukere/pårørende i og med dagsenteret er bygd og står klart for oppstart fra 01.12.16. Samtidig er det i valgenes kvaler vurdert at et tilbud som ikke er igangsatt må utsettes, fremfor å ta bort/ redusere lovpålagte tjenester som er igangsatt og som har enkeltvedtak som grunnlag for tjenesten hver enkelt pasient får.

Konsekvens:

Økt belastning for pårørende, et dagtilbud til den aktuelle brukergruppen ville sannsynligvis forebygge innleggelser på institusjonen og være en god tjeneste for tilrettelegging for at pasienter kan bo hjemme lengst mulig. Det er derfor beklagelig for brukere/pårørende at nybygd dagsenter ikke tas i bruk. Målsetting i overordnet og enhetsvist målekart vil ikke nås. Tilbud til denne brukergruppen pekes det spesielt på i ulike nasjonale meldinger (primærhelsemeldingen, omsorgsmeldingen og demensplan 2015)

- ✓ Leieinntekter trygghetshybler

Inntektsforslaget vil bety en husleie på ca. 3000,- pr rom, samt at fire rom må være belagt til enhver tid. Dette er et ambisiøst mål, spesielt fordi antall søkere til omsorgsboliger er redusert betraktelig de siste årene. Satsing på utleiebygg/selveierleiligheter i sentrum er antatt hovedårsaken. Viktig å hensyn ta økningen av antall eldre, så tilbudet vurderes å være svært godt.

Konsekvens:

Det blir viktig å kartlegge behovet, og vurdere annen bruk av hyblene enn dagens intensjon, kortvarig utleie. Kan bli utfordrende å få inn den budsjetterte inntekten.

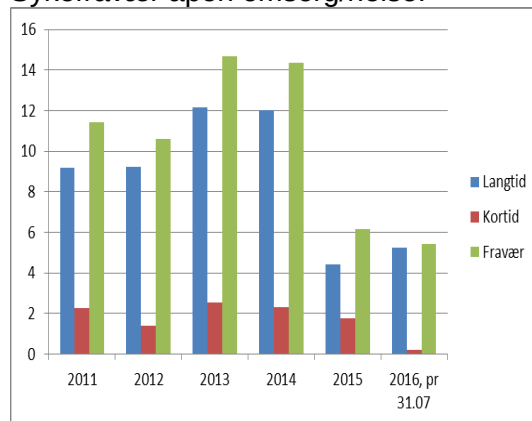

✓ Kutt vikarutgifter

Viser til primærhelsemelding, delplan fra omsorgsmeldingen og kompetanseplan 2015. Vegårshei kommune har også forpliktet seg til deltagelse i Gode pasientforløp og med det også kompetanseheving slik det er beskrevet i dette prosjektet.

Disse midlene kan vanskelig tas ut/reduseres. Da gjenstår ferie, sykefravær, og annen vikar. Det leies ikke inn ferie- og sykevikar med mindre det er behov for en minimums grunnbemanning i de tjenestene som yter helsehjelp/praktisk bistand og som er hjemlet i enkeltvedtak eller i andre lovverk. Sykefraværet er blitt betraktelig lavere siden 2014, og målsetting for enheten er nådd. Viktig fortsatt å ha fokus på høyt nærvær.

Sykefravær åpen omsorg/helse:

Annen vikar dekker også permisjonsvikar/lønn til ansatte som bruker fritiden til personalmøter, til innovasjonsarbeid/prosjektarbeid, interkommunalt arbeid, tillitsvalgtarbeid, samt til lov hjemlede permisjoner.

Konsekvens:

Enhetsleder er bekymret for den foreslåtte reduksjonen. Det er høye vikarutgifter i enheten, men disse vikarutgiftene skal dekke alle former for fravær til 50 ansatte. Sykevikar, ferievikar, lov hjemla permisjoner, kompetanse/kursvikar til gode pasientforløp og andre lovpålagte opplæringer/kurs som må dekkes. (Det presiseres igjen at det leies inn vikar kun ved fravær av ansatte som arbeider pasientrelatert, og det er vurdert å være et faglig behov)

Det må derfor drøftes hvor det er mulig å reduseres/ta bort lønn ved fravær. Det vurderes som bekymringsfullt med tanke på de foreslåtte reduksjonene i vikarutgiftene.

✓ Økte inntekter:

Det er lagt inn økning av egenandeler for 2017, tilsvarende ca. 2,5 %. (Ambulerende vaktmestertjeneste, hjemmehjelp og trygghetsalarm) Unntak er den statlige føring av minstesats for husholdninger med inntekt under 2 G. Økning av egenandel som foreslått vil ikke gi noen vesentlig økning i budsjett inntekten, grunnet to forhold. Det er svært få pasienter som har inntekt over 2 G, og det vil derfor gi et forholdsvis lite utslag. Og – det kan synes som denne posten er urealistisk høy ift budsjett/regnskap for de siste årene.

Andre utfordringer

- Opprettholde tjenestetilbud og kvalitet i takt med behovet, grunnet bl.a. få/lite ressurser til kommunefysioterapi, hverdagsrehabilitering.
- Sikre fremtidsrettede helse – og omsorgstjenester til innbyggerne, bl.a. grunnet ressurser til implementering av pågående prosjekter i Østre Agder

- Organisere en fremtidsrettet, effektiv og tilpasset pleie/helse og omsorgstjeneste
- Økende kompetansebehov. Samhandlingsreformen setter krav til kompetanse. Pasienter har kortere liggetid i spesialt helsetjenesten, og har ofte mer kompliserte behandlingsutfordringer.
- Rekruttere nye helsearbeidere.
- Holde det arbeidsrelaterte sykefravær på dagens nivå, og øke nærværet.
- Ivareta systemkompetanse/ressurs til økende bruk av IKT/velferdsteknologi.
- Legge til rette for behandlingsplaner/tiltak ved forverring av helsesituasjoner for pasienter med kjente diagnoser. Kartlegge, planlegge og gjennomføre forebyggende tiltak for å redusere innleggelser i spesialisthelsetjenesten og institusjon.
- Imøtekomme Sørlandet Sykehus Helseforetaks strategiplan 2030. "Flere oppgaver overføres fra sykehus til kommunene".

4. Målsettinger

Fra overordnet styringskort:

- ✓ Levere gode og fremtidsrettede tjenester til innbyggerne

Suksesskriterier:

- ✓ Utvikling og samordning av kommunens legetjeneste
- ✓ Riktige lokaliteter for mennesker med demens
- ✓ Være gode på hverdagsrehabilitering
- ✓ Legge til rette for at flest mulig kan mestre å bo selvstendig hjemme lengst mulig
- ✓ Evne og vilje til nytenkning

5. Avsluttende kommentar

Hvordan vil enheten nå målsettingen med de tildelte rammene?

- ✓ Fortsette holdnings/endringsarbeidet blant ansatte, pårørende, pasienter og innbyggere ift arbeidet med en vellykket innlemming av hverdagsrehabilitering og forståelse for enhetens målsetting "*Flere hjelpetrengende skal mestre å bo hjemme.*"
- ✓ Bidra til en god og positiv prosess ift vedtatt omorganisering i helse og omsorgstjenesten.
- ✓ Legge til rette for at både kommunal og privat fysioterapitjeneste får optimale arbeidsforhold som igjen bidrar til raskere tilbakeføring til tilfredsstillende funksjonsnivå blant innbyggere og ansatte.
- ✓ Foreta kontinuerlige revurderinger av alle enkeltvedtak. Ha fokus på LEAN, og unngå flaskehalser i tjenestekjeden. Nye tjenester som tildeles jfr enkeltvedtak blir vurdert "strengere".
- ✓ Starte forsiktig opp med bruk av velferdsteknologi, skape trygghet blant pasienter, pårørende og ansatte.
- ✓ Leder har medarbeidersamtale med alle ansatte med fokus på måloppnåelse og resultatjobbing i team.

Tiltak for måloppnåelse:

- ✓ Videreføre driften av de ulike tjenestene
- ✓ Skape entusiasme og motivasjon blant ansatte
- ✓ Jobbe med ledelse i alle ledd
- ✓ Arbeide for et godt arbeidsmiljø blant ansatte
- ✓ Fortsatt fokus på gode tilrettelegginger for å redusere det arbeidsrelaterte sykefraværet

26.10.15

Anne Marie Isaksen

Enhetsleder åpen omsorg/helse

8.1.11. Teknisk drift og forvaltning

Mindre investeringsprosjekter innenfor ansvar 62:

Innmeldte (mindre) investeringsbehov er gjort på bakgrunn av vernerunder, behov for ekstraordinært vedlikehold / oppussing av kommunale utleieboliger, behov for ombygginger og generell fornying/utvikling på ulike områder.

Ombygging kommunehus (kr 260.000,-) gjelder utskiftning av luke i resepsjonen, etablering av lader for el-biler og et beløp til diverse tilpasninger av kontorer.

Ønske om solavskjerming (kr 350.000,-) er ikke tatt med i rådmannens forslag.

Div. maskiner teknisk (kr 100.000,-) gjelder fornying av div mindre maskiner som f.eks. snøfreser, gressklippere, ryddesager etc.

Ønske om ny kombimaskin (liten hjullaster) (kr 400.000,-) for å lette bl.a. snøryddingen ved kommunale bygg og plasser er ikke medtatt i rådmannens forslag.

Diverse brannsikring / branndokumentasjon (kr 100.000,- i 2018) gjelder løpende brannteknisk opprusting av bygningsmassen.

Nytt brannalarmanlegg og nødløsanlegg i kommunehuset (kr 750.000,-) er ikke medtatt i rådmannens forslag.

Oppgradering SD-anlegg (kr 1.100.000,-) gjelder VBO, skolen og Vegårsheihallen, og gjelder styring av varme og ventilasjon.

Myra barnehage (kr 350.000,-) gjelder ny utvendig bod.

Rehabilitering av skolen (kr 650.000,-) gjelder utbedring av brannalarmanlegget, fornying av varmeanlegget i noen rom i ungdomsskolen samt diverse løpende behov.

Ønske om solavskjerming skolen (kr 100.000,-) er ikke medtatt i rådmannens forslag.

Rehabilitering VBO (kr 100.000,-) gjelder mindre løpende behov.

Oppgradering kommunale boliger (kr 100.000,-) gjelder nødvendig oppgradering etter noen års bruk som oftest ved skifte av leietakere, dvs. generelt fornying/utvikling på ulike områder.

Oppgradering kommunale omsorgsboliger (kr 230.000,-) gjelder nødvendig oppgradering av trygde- og omsorgsboliger.

Kjøp av areal til utviklingsprosjektet til VSA (kr 260.000,-) gjelder (sammen med rest kr 800.000,- fra 2016) kjøp av grunn i Molandsdalen.

Vei-investeringer (kr 400.000,-) gjelder nytt veirekkverk nord for Dalane mot jernbanen samt (sammen med overførte ubrukte midler fra 2016) en del utbedringer i Takseråsbakken.

Ønske om asfaltering av diverse kommunale veier og plasser (kr 1.600.000,-) er ikke tatt med i rådmannens forslag (gjelder foran brannstasjonen, diverse boligfelt i Myra og Ubergsmoen, ved biobrenselanlegget på Myrvang samt presteveien fra Seland til Dyrebo barnehage).

Vannbehandling Myra vannverk (kr 750.000,-) gjelder diverse utbedringer av høydebassenget til Myra vannverk (kr 500.000,-) samt ny arbeidsbil (kr 250.000,-), i tillegg kommer videreføring av ubrukte midler kr 300.000,- fra 2016 som gjelder tilbygg av lager på Myra vannverk (for å unngå å lagre "skitne ting" i ren sone i vannbehandlingsanlegget).

Rehabilitering av vann- og avløpsnett (kr 100.000,-) gjelder løpende behov for rehabilitering.

Vegårsheihallen (kr 170.000,-) gjelder lydplater i himling kantine samt nødstrømsaggregat.

Salg boliger (- kr 4 millioner) gjelder salg av tomannsbolig i Slettaheia 1 og 3, samt tomannsbolig i Tangheia 4 og 6.

Salg av Mauråsen (- kr 10 millioner) gjelder tidligere psykiatrisk sykehjem.

Store investeringsprosjekter innenfor ansvar 62:

(disse styres av prosjektleder i rådmannens stab)

Utbygging skolen gjelder ny ungdomsskole (5 millioner i 2016, 15 millioner i 2017 og 21 millioner i 2018)

Lege- og helsesenter (kr 15 millioner) gjelder nytt senter i Solbergbygget.

Nytt renseanlegg gjelder renseanlegg Myra (3 millioner i 2016, 15,4 millioner i 2017 og 7,7 millioner i 2018)

1. Kort om enhetens aktiviteter og tjenester

Enhet for teknisk drift har ansvaret for forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av:

- kommunens bygningsmasse, herunder bo- og omsorgssenteret, skolen, barnehagene, kommunehuset, idrettshallen, PU-bolig, trygde- og omsorgsboliger, utleieboliger, brannstasjonen / lokaler for teknisk drift, Mauråsen mv.
- kommunale veier, grøntanlegg, enkelte friluftsområder og enkelte idrettsanlegg
- vann- og avløpsanlegg
- brann- og feiervesen
- renovasjon
- noen investeringsprosjekter (de store investeringsprosjektene er imidlertid for tiden midlertidig organisert under egen prosjektleder i rådmannens stab)

Merknader:

- Renhold av bo- og omsorgssenteret og av PU-boligen inngår i de respektive enhetene, mens renhold av skolen, barnehagene, kommunehuset, idrettshallen og lokalene for teknisk drift inngår i enhet for teknisk drift.
- Brann- og feiervesenet utføres i regi av Østre Agder Brannvesen (ØABV) som er interkommunalt samarbeid mellom 7 kommuner der Arendal kommune er vertskommune. Vegårshei kommune har imidlertid påtatt seg det økonomiske ansvaret for å ha én utrykningsleder på vakt til enhver tid som i tillegg fyller rollen som kommunens tekniske vakt.
- Renovasjon utføres av Risør og Tvedestrand-regionens Avfallsselskap AS (RTA) som er et interkommunalt aksjeselskap eid av de 4 deltakerkommunene i Østregionen.

1. Budsjettframlegg for rammeområdet i tabellarisk sammendrag

	Ansvar 62 Teknisk drift	2017	2018	2019	2020
A	"Basisramme" 2017 iflg. opprinnelig budsjett 2016	8 120	8 120	8 120	8 120
B	Endring iflg. vedtatt økonomiplan 2016-19	-1 365	-2 644	-2 431	-2 471
C=A+B	= Ramme iflg. vedtatt økonomiplan 2016-19	6 755	5 476	5 689	5 649
	<i>Tiltak/endringer relatert til B:</i>				
	1.Økte leieinntekter Mauråsen	-430	-430	-430	-430
	2.Strøm-komm.avg. Mauråsen	-196	-196	-196	-196
	3.Husleieregulering kommunale boliger	-40	-80	-120	-160
	4.Flyktningeboliger og utleieboliger økte leieinntekter, minus salg boliger	-196	-243	-303	-303
	5.Flyktningerboliger og utleieboliger økte komm.avg, minus salg boliger	63	78	128	128
	6.Økte nettoutgifter drift ny demensavdeling ekskl.renhold-strøm	150	150	150	150
	7.Økte nettoutgifter drift nytt lege-helsesenter inkl.renhold-ekskl.strøm	85	163	163	163
	8.Nytt renseanlegg økning gebyrinntekter	-258	-1 720	-1 637	-1 637
	9.Korreksjon vannavgift jfr.nytt investeringsbudsjett	-24	-177	-460	-460
	10.Kjøp av omsorgsboliger Progressio helårsvirkning	-259	-259	-259	-259
	11.Driftsutgifte ny skule	0	330	793	793
	12.Reduksjon vaktmesterkorps helårsvirkning	-260	-260	-260	-260
	Sum (B)	-1 365	-2 644	-2 431	-2 471
D	Effekt (+/-) av vedtak og politiske og administrative signaler/ønsker som ikke ligger inne i rammeforutset.i vedtatt øko. plan 2016-19:				
	1.				
	Sum (D)	0	0	0	0
E	Effekt (+/-) av nye forutsetninger og forhold ellers, heriblant lønns- og				
	priskompensasjon				
	1. Lønnskomp. som følge av lokale forhandl. i 15 og endringer i 16	148	148	148	148
	2. Kompensasjon for prisøkning utgiftsposter (2,5 %)	255	255	255	255
	3. Korrigert økte leieinntekter Mauråsen	505	530	530	530
	4.Tbf.pkt B.2 strøm-kommunale avgifter Mauråsen	49	0	0	0
	5.Korrigerte økte nettoutgifter drift nytt lege-helsesenter inkl.renh.eks str.	-85	-85	0	0
	6.Leieinntekter nytt helsesenter	-116	-233	-233	-233
	7.Fordeling innsparing vaktmester internt a.35-36-62	42	42	42	42
	Sum (E)	798	657	742	742
F	Driftskonsekvenser (+/-) av nylig gjennomførte investeringer og planlagte investeringstiltak (iflg. forslag til investeringsprogram)				
	1.Korreksjon vannavgift jfr.nytt investeringsbudsjett	-23	149	275	114
	2.Korreksjon kloakkavgift jfr.nytt investeringsbudsjett,korr.for pkt.8	-454	664	593	391
	3.Økte leieinntekter nye boliger-salg boliger korr.pkt.C4	-234	-234	-234	-234
	4.Økte utgifter nye boliger-salg boliger C5	66	66	66	66
	5.Ny lærling	16	16	16	16
	6.Lagt inn igjen årlig salting av veger	80	80	80	80
	Sum (F)	-549	741	796	433
G	Innsparingstiltak for å tilpasse seg salderingsbehovet/balansekravet i rådmannens forslag til økonomiplan for 2017-20				
	1.Digitaliseringsgevinst SD anlegg	0	-100	-200	-200
	Sum (G)	0	-100	-200	-200
H = C+D	Netto driftsramme for enheten/rammeområdet i per. 2017-20	7 004	6 774	7 027	6 624
+E+F+G	(i 2017-kroner)				

3. Spesielle utfordringer ved budsjettframlegget - i 2017 og planperioden

Budsjettramma for 2017 er en videreføring av ramma for 2016. Den største utfordringen / usikkerheten ligger trolig i værforholdene; hvordan snøvinteren blir og evt. innslag av ekstremvær. Her kan budsjettet fort overskrides dersom det kommer mye snø og/eller dersom det blir mye regn med flomskader mm.

Budsjettet tar også i liten grad høyde for andre uforutsette hendelser som vi ser noen ganger skjer, så som skader etter tordenvær, vannlekkasjer etc. Siste år har det vært et par tordensskader og 3 vannlekkasjer, til sammen (til nå) 5 forsikringsskader som hver gang utløser en egenandel på kr. 50.000,-

Det hadde vært ønskelig med en større sikkerhet mot harde snøvintrer, ekstremvær og andre uforutsette hendelser, samt litt større rammer til vedlikehold og utvikling av den kommunale bygningsmassen for å ta igjen og og unngå videre etterslep på vedlikehold.

I budsjettet er medregnet at Mauråsen er solgt innen 01.04.17.

4. Målsettinger og signaler fra overordnet styringskort som skal kunne realiseres med de rammeforutsetningene som ligger i budsjettframlegget

Av overordnet styringskort fremgår at en skal ***ha en økonomisk situasjon som er tilstrekkelig robust til å takle uforutsette hendelser og at en skal forvalte kommunal eiendom og eiendeler i et langsiktig perspektiv.***

Med de rammer som tildeles sliter en med å nå disse målsettingene, spesielt dersom uforutsette hendelser inntreffer.

5. Avsluttende kommentar til budsjett for staben

Den tildelte ramma vil i et normalår, dvs. en vinter med liten eller normal snømengde og lite ekstremvær dekke opp de tjenestene en skal utføre på kanskje en "god nok måte", men kanskje ikke på en "god måte". Det er ikke hensyntatt uforutsette hendelser (snømengder over et gjennomsnittså eller annet ekstremvær), og det er heller ikke innarbeidet et vedlikehold av kommunale bygg og veier som er så gode og fremtidsrettet som de kanskje burde være.

Enheten har likevel en målsetting å gjøre en så god jobb som mulig innenfor den gitte ramme.

Tore Smeland
Enhetsleder teknisk drift

9. INVESTERINGSPROGRAM 2016-2019

INV.BUDSJ.2017-2020 - Kommunestyrets flertallsvedtak						
TEKST	ANSVAR	TJEN.	BUDSJ.17	BUDSJ.18	BUDSJ.19	BUDSJ.20
IPAD POLITIKERE	10	1000	0	0	150	0
AMU TILTAK/AVVIK VERNERUNDER	11	1800	100	0	100	0
UTREDNING PLANLEGG NYE PROSJ.	11	3010	0	100	0	100
KART-OPPMÅLING	11	3030	100	0	100	0
TILRETTELEGGING NÆRINGSVIRKSOMHE	11	3253	100	100	100	10 100
TURSTI/GANGVEI STORELVA	11	3601	0	0	0	0
BADEPlass VASKARPLASSEN	11	3601	0	300	0	0
INVESTERING VEGÅRSHEI MENIGHETSRÅ	11	3900	150	200	0	0
IKT EGEN KOMMUNE	13	1206	800	800	800	800
IKT FELLES PROSJEKTER DDØ	13	1207	5 000	5 000	5 000	5 000
VEGÅRSHEI SKULE INVENTAR-UTSTYR	21	2020	0	0	0	0
MYRA BARNEHAGE INVENTAR	27	2010	100	0	100	0
UBERGSMOEN BARNEHAGE	27	2011	0	0	0	100
KOMMUNEBIL NAV	34	2730	200	0	0	0
UTSTYR SYKEHJEM	35	2530	1 000	800	500	600
KJØKKEN,VASKERI,RENHOLD	35	2531	0	0	0	0
ÅPEN OMSORG	36	2541	0	100	0	0
OMBYGGING KOMMUNEHUS	62	1350	260	200	100	100
DIV.MASKINER TEKNISK	62	1700	100	0	100	0
KOMBIMASKIN(LITEN HJULLASTER)	62	1700	0	0	0	0
DIVERSE BRANNSIKRING/BRANNDOK.	62	1700	0	100	0	100
OPPGRADERING SD -ANLEGG	62	1700	1 100	0	0	0
REHABILITERING UBERGSMOEN BARNEH	62	2215	0	0	0	0
MYRA BARNEHAGE	62	2215	350			
REHABILITERING SKULEN	62	2225	650	100	100	100
UTBYGGING SKULEN	62	2225	15 000	21 000	0	0
REHAB VBO	62	2615	100	100	0	100
LEGE OG HELSESENTER	62	2410	15 000	0	0	0
UTVIDELSE AV VBO	62	2615	0	0	0	0
BOLIGER TIL VANSKELIGSTILTE	62	2650	0	0	0	0
KOMMUNALE BOLIGER OPPGRADERING	62	2650	100	100	100	100
KOMMUNALE OMSORGSBOLIGER	62	2651	230	100	100	100
BOLIGFELT LIHEIA	62	3155	0	0	1 000	15 000
DJUPTJENNHAUGEN 4 BOLIGFELT	62	3155	4 000	0	0	
REVEHALLVEI	62	3335	0	0	0	
VEGINVESTERING/REHAB.REP.BRUER	62	3335	400	100	100	100
ASFALTERING KOMMUNALE VEIER	62	3335	0			
VEIFREMFORING ESSO-OMRÅDET	62	3335	0	0	0	0
VANNBEHANDLING MYRA VANNVERK	62	3405	750	0	0	
VANN-KLOAKK MOLAND-MOLANDSDALEN	62	3405	0	0	0	8 000
UBERGSMOEN VANNVERK HØYDEBASSE	62	3405	0	800	4 000	
REHAB AV VANN/NETT/AVL.NETT	62	3455	100	100	100	100
NYTT RENSEANLEGG	62	3505	15 400	7 700	0	
KJØP AV AREAL UTVIKL.PROSJ.VSA	62	3812	260			
VEGÅRSHEIHALLEN	62	3812	170			
EGENKAPITALINNSKUDD KLP	90	1800	540	560	580	600
SUM BRUTTO INV.UTGIFTER			62 060	38 360	13 130	41 100
OF.FRA DRIFT EGENKAP.INNSKUDD	90	1800	-540	-560	-580	-600
SALG BOLIGER	62	2650	-4 000	0		
SALG MAURÅSEN	62	2650	-10 000	0	0	0
TOMTESALG	11	3155	-2 000	-2 000	-1 500	-1 500
HUSBANKEN TILSKUDD BOLIGER	62	2650	0	0	0	0
TILSKUDD BIBLIOTEK	62	2225		-3 000	0	0
AVS/BRUK AV UBUNDET INVEST.FOND TO	11	3155	-20 000	-10 000	0	0
REFUSJON MOMSKOMP INVESTERINGER			-5 683	-5 529	-1 587	-6 137
FINANSIERING UTENOM LÅN			-42 223	-21 089	-3 667	-8 237
BEHOV FOR LÅNEFINANSIERING			19 837	17 271	9 463	32 863

Rammer og finansiering

Vegårshei kommune har de siste årene gjennomført flere store investeringer. Det er ønskelig at kommunen er aktiv og offensiv ved å prioritere fremtidsrettede og nødvendige investeringsoppgaver. På denne måten utvikler kommunen tjenestetilbudet og tilpasser kapasiteten til kommuneplanens mål om flere innbyggere, tilrettelegging for boligbygging, satsing på barn, unge og eldre, samt fremtidig samfunnsutvikling. Men man kan naturligvis heller ikke investere "over evne". I fireårsplanen er det en klar forutsetning for økonomien framover, at ikke lånebehovet økes utover det som er foreslått.

I tabellen over vises de investeringstiltakene som rådmannen foreslår i økonomiplanen for 2017-2020. Utgiftsrammen for investeringer utenom avgiftsområdet er oppgitt inkl. mva.

Rådmannen legger til grunn en samlet kostnadsramme på kr. 62,010 millioner i forslaget til (real-)investeringsprogram for 2017. **(Kommunestyrets vedtak: 62,060)**. For årene deretter foreslås følgende kostnadsramme på investeringene: 38,36 millioner i 2018, 13,13 millioner i 2019 og 41,10 millioner i 2020.

Utviklingen i lånegjeld framover vises i tabellen nedenfor. Der fremkommer tall for utviklingen f.o.m. 2014. (Formidlings lån er her holdt utenom)

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
127.572.858	156.658.987	180.379.285	204.075.285	209.375.285	206.420.285	226.181.285

I løpet av økonomiplanperioden vil vår lånegjeld i 2020 være ca. 107.705 pr. innbygger.

Kommunestyrets vedtak:

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
127.572.858	156.658.987	180.379.285	189.364.285	195.163.285	192.707.285	212.967.285

I løpet av økonomiplanperioden vil vår lånegjeld i 2020 være ca. 101.413 pr. innbygger.

Fellesinvesteringene knyttet til IKT bidrar til en uforholdsmessig høy lånegjeld. De øvrige kommunene i samarbeidet refunderer renter og avdrag, jfr. hovedoversikt 1A, pkt. 8.4 og 9.3.

Startlån

Rådmannen foreslår å ta opp kr. 1.5 mill. i startlån i 2017.

Vegårshei kommune hadde pr 1.1.2016 et tapsfond på kr. 53.142 som kan brukes i forbindelse med konstatert tap på startlån. Kommunen kan søke Husbanken om å sette av deler av tildelt tilskudd til tapsfond for startlån. Dersom kommunen bruker opp tapsfondet, kan kommunen i noen tilfeller søke Husbanken spesielt om å få dekt deler av tapet som kommunen får.

Begrunnelse og kommentarer til de enkelte investeringstiltakene:**Ipad politikere**

Foreslås kr.150.000,- til Ipad politikere i 2019 i forbindelse med kommunevalget.

AMU-tiltak/avvik vernerunder

Rådmannen foreslår at det avsettes et beløp på kr. 100.000,- i 2017 og 2019 for å kunne lukke avvik m.m. som rapporteres etter vernerunder i alle kommunens enheter. Prioritering av tiltakene behandles i AMU.

Utredning planlegging nye prosjekter

Rådmannen foreslår å sette av kr.100.000 i 2018 og 2020 til ovennevnte.

Kart- og oppmålingstjenesten

Videreutvikle kart- og oppmålingsprogrammer og utstyr. Avsatt Kr.100.000 i 2017 og 100.000,- i 2019.

Tilrettelegging næringsvirksomhet

Tilrettelegge for flere arbeidsplasser og videreutvikling av næringslivet. Kr. 100.000,- hvert år i perioden. I tillegg er det lagt inn kr.10.000.000 i 2020 til opparbeidelse av nytt industriareal.

Badeplass - Vaskarplassen

Kr.300.000 er satt av til dette formålet i 2018.

Investeringer Vegårshei Kirkelig Fellesråd

Det er avsatt et beløp på **kr. 150.000,-** til diverse investeringer i 2017. Ny minigraver er ført opp med Kr.200.000 i 2018.

Data egen kommune

Databehov i Vegårshei kommune (utenom fellesprosjektet) kr.800.000,- pr. år. Totalt er det nå i overkant av 300 PCer i kommunen, fordelt på kommunens ulike enheter. For at PC parken skal være funksjonell, er det helt nødvendig med regelmessig fornyelse. Fra et IKT-ståsted, er det ønskelig å legge til grunn en levetid på 3-5 år. Et argument for 3 år, er at vi kan få en garanti til en fornuftig kostnad. Dette gjør vedlikeholdet rasjonelt, og sikrer enheten mot uforutsette kostnader. I forslaget er 4 år lagt til grunn, primært for å holde det årlige beløpet på et lavest mulig nivå.

Data fellesprosjekter

Kommunene i IKT-samarbeidet har gjennom en prosess kommet til enighet om forslaget til investeringsprogram for 4 års- perioden. Som vertskommune er det Vegårshei som står for investeringene og foretar låneopptak. Det er ført opp kr.5.000.000,- hvert år i økonomiplanen.

Myra barnehage inventar-utstyr

Avsatt kr.100.000 i 2017 og 2019 til å oppgradere garderobene, og evt. møbler på personalrommene og HMS sikkerhetstiltak/støydempende tiltak, dersom det er midler igjen til det.

Ubergsmoen barnehage inventar-utstyr

Det er satt av kr.100.000 i 2020 samme som Myra barnehage.

Kommunebil NAV

I 2017 er det foreslått kr.200.000 til kjøp av varebil for utkjøring av hjelpemidler som har god nok bagasjeplass.

Utstyr VBO

Avsatt kr. 1.000.000 i 2017, Kr.800.000 i 2018, Kr.500.000 i 2019 og Kr.600.000 i 2020. Det vises til oppsett for ansvar 35. Forslaget er redusert noe, men er prioritert i investeringsbudsjettet. Utskiftning av sykehussenger, tekniske hjelpemidler, og utstyr på avdelingene, kjøkken og vaskeri hvert år kr.100.000. Resterende beløp går til trygghetsteknologi og E-rom på pasientrommene.

Åpen omsorg

Det er satt av kr.100.000 i 2018. Foreslått av enhetsleder i 2017. Av dette er det satt av kr. 50.000 til velferdsteknologi, resterende beløp på kr.50.000 gjelder utstyr til Klokkartunet.

Ombygging Kommunehus

I 2017 er det avsatt kr.260.000 i 2017 som skal gå til utskifting luke i resepsjonen, etablering av lader for el-biler og et beløp til diverse tilpasninger av kontorer på kr.100.000 hvert år i økonomiplanperioden. I tillegg er det satt av kr.100.000 til solavskjerming i 2018.

Diverse maskiner teknisk

Gjelder diverse mindre maskiner som f.eks. snøfreser, gressklippere, ryddesager etc. Satt av Kr. 100.000 i 2017 og 2019.

Diverse brannsikring/brannokumentasjon

Løpende brannteknisk opprusting av bygningsmassen. Vi har fortsatt mangler ved brannokumentasjonene og brannsikringen på våre bygg. Dette er et kontinuerlig arbeid. Målet er å tilfredsstille krav til forskrift og forsikring. Kr. 100.000 er satt av i 2018 og 2020.

Oppgradering SD anlegg

Kr.1.100.000 avsatt i 2017, gjelder VBO, skolen og Vegårsheihallen og gjelder styring av varme og ventilasjon.

Rehabilitering Myra Barnehage

Kr.350.000 i 2017 til ny utvendig bod/vognskur.

Rehabilitering skolen.

Løpende oppgradering. Kr.100.000 pr. år fra 2017 til 2020. I tillegg kr.550.000 i 2017 til utbedring av brannalarmanlegget og fornying av varmeanlegget i noen rom i ungdomsskolen.

Utbygging skolen.

Lagt inn kr.15.000.000 i 2017 og kr.21.000.000 i 2018 i henhold til kommunestyrets økonomiplanvedtak for 2016-2019, oppjustert med kr.1.000.000. I tillegg ligger det inne kr.5.000.000 i årets budsjett.

Rehabilitering VBO

Løpende oppgradering. Ved beboerskifte i rommene på VBO vil det være behov for modernisering og oppussing. Avsatt Kr.100.000 pr. år i 2017, 2018 og 2020.

Lege og helsesenter

Kjøp av Solbergbygget og å bygge dette om til lege og helsesenter. Kr.15.000.000 er satt av i 2017.

Oppgradering av kommunale boliger

De kommunale boligene trenger nødvendig oppgradering etter noen års bruk som oftest ved skifte av leietakere, dvs. generelt fornying/utvikling på ulike områder. Kr.100.000 satt av pr. år.

Oppgradering av trygde- og omsorgsboliger

Det er satt av kr.100.000 pr. år av samme grunn som kommunale boliger. I tillegg satt av kr.130.000 i 2017 til nødvendig oppgradering.

Nye boligfelt.

Djuptjennhaugen 4 budsjettert med kr. 4.000.000 i 2017 som er restfinansiering. I 2019 er det lagt inn kr. 1.000.000 til Liheia og kr.15.000.000 i 2020.

Veginvesteringer/rehabilitering/repasasjon av bruer

Rådmannen har funnet plass til kr. 100.000,- i 2017-2020 pr. år. I tillegg er det satt av kr.300.000 i 2017 til nytt veirekkverk nord for Dalane mot jernbanen.

Vannbehandling Myra Vannverk

Kr.750.000 i 2017 gjelder diverse utbedringer av høydebassenget til Myra vannverk kr.500.000 og kr.250.000 til ny arbeidsbil.

Vann-kloakk til Moland-Molandsdalen

Det er foreslått kr.8.000.000,- til gjennomføring av dette tiltaket i 2020.

Ubergsmoen Vannverk og Høydebasseng

Prosjektet er utsatt, og det er nå satt opp Kr.800.000 i 2018 og kr.4.000.000 i 2019.

Rehabilitering av vann- og avløpsnett

Kr.100.000 pr år, gjelder løpende behov for rehabilitering.

Nytt renseanlegget

Dette prosjektet har også blitt utsatt. Det ligger inne kr.3 mill. i 2016. Lagt inn kr.15.400.000 i 2017 og kr.7.700.000 i 2018.

Kjøp av areal utviklingsprosjekt VSA

Det er lagt inn kr.800.000 til dette i 2016. Restfinansiering legges inn i 2017 kr.260.000,-

Vegårsheihallen

Kr.170.000 i 2017 gjelder lydplater i himling kantine samt nødstrømsaggregat.

Egenkapitalinnskudd KLP

Budsjettert med kr.540.000 i 2017, og dette økes med kr.20.000 hvert år.

Kommentarer til finansiering av investeringene:

Overføring fra Drift egenkapitalinnskudd KLP

Egenkapitalinnskuddet foreslås dekket i driftsbudsjettet i hele perioden. Kan uansett ikke lånes til.

Salg av boliger

Det planlegges å selge noen av kommunens eldre boliger, gjelder tomannsbolig i Slettaheia 1 og 3, samt tomannsbolig Tangheia 4 og 6. Til sammen budsjettert med kr.4.000.000 i 2017.

Salg av Mauråsen

Salg av Mauråsen er lagt inn med kr.10.000.000 i 2018.

Tomtesalg

Budsjettert med kr.2.000.000 i 2017-2018 og kr.1.500.000 i 2019-2020.

Tilskudd Bibliotek

Det budsjetteres med tilskudd til bibliotek kr.3.000.000 i 2018, jfr. rapport fra utvalg.

Bruk av ubundet investeringsfond.

Det brukes kr.5.000.000 av investeringsfondet i 2017 og kr.10.000.0000 av investeringsfondet i 2018. Dette er i tråd med kommunestyrets flertallsforslag for forrige økonomiplan.

Kommunestyrets vedtak:

Det brukes kr.20.000.000 av investeringsfondet i 2017 og kr.10.000.0000 av investeringsfondet i 2018.

Refusjon momskomp investeringer

Er beregnet ut i fra investeringene som er foreslått. Det gjøres oppmerksom på at blant annet investeringer i vann, kloakk og renseanlegg ikke gir refusjon, men direkte fradrag. Endringer i investeringsbudsjettet kan også få virkning på dette beløpet.

Ut i fra rådmannens forslag til investeringsbudsjett gir det følgende inntekter:

2017; kr.5.673.000 5 683 000

2018; kr.5.529.000

2019; kr.1.587.000

2020; kr.6.137.000

Behov for lånefinansiering

Ut i fra rådmannens forslag til investeringsbudsjett, blir behov for følgende låneopptak:

2017; kr.34.797.000 19 837 000

2018; kr.17.271.000

2019; kr.9.463.000

2020; kr.32.863.000

Det gjøres oppmerksom på at dersom en foreslår økninger i investeringsbudsjettet uten tilsvarende reduksjon, vil lånebehovet øke, og også påvirke driftsbudsjettet med økte renter- og avdragsutgifter.

Se også vedlegg 10.2.

10. VEDLEGGSEDEL

10.1. Overordnet styringskort

OVERORDNET STYRINGSKORT 2017

PS 75/16 - vedtatt i kommunestyret 06.09.16

PRIORITERTE HOVEDMÅL FRA KOMMUNEPLANEN: OPPDRAG FOR 2017

Samfunn:

1. Legge til rette for trivsel og god folkehelse i kommunen
2. Rask og sikker fysisk og digital kommunikasjon i kommunen og med regionen

Bruker/ Tjeneste:

1. Leverer gode og fremtidsrettede tjenester til innbyggerne
2. Gjøre tjenestene mer tilgjengelige

Organisasjon og medarbeider:

1. Være en effektiv organisasjon tilpasset oppgaver og samfunnsutvikling
2. Kompetansen til medarbeiderne skal være oppdatert og fremtidsrettet

Økonomi:

1. Ha en økonomisk situasjon som er tilstrekkelig robust til å takle uforutsette hendelser
2. Forvalte kommunal eiendom og eiendeler i et langsiktig perspektiv

SAMFUNN

Perspektiv	Mål 2017	Suksesskriterier	Tiltak	Måleparameter og resultatmål	Tid / oppnådd innen	Resultat
Mål 1	Stabilisere og videreføre den positive befolkningsveksten	• Tilflytting • Godt omdømme • Positiv medieomtale • Tilgjengelige boligtomter i hele kommunen • Full barnehagedekning • En veldrevet og velrenommert skole	Sørge for å synliggjøre gode tjenester og resultater Bidra til å synliggjøre alt det flotte som skjer i kommunen vår Ha god tilgang på attraktive boligtomter i Myra og på Ubergsmoen	Folketallsøkning <u>Resultatmål:</u> 2050 innbyggere i 2017 Ferdigstilte reguleringsplan Liheia	31.12.17 I løpet av 2017	

Mål 2	Ha nødvendig infrastruktur som ivaretar tjenestetilbud og kvalitet i takt med befolkningsvekst	Sikre gjennomføring av investeringer i infrastruktur vedtatt i økonomiplanen	God planlegging og styring av investeringsprosjektene	Ha plan for gjennomføring av fremtidige behov - vedtatt i økonomiplanen: - Vann og avløp - Vei - Boligfelt - Helsesenter - Skole	I løpet av 2017	
		Etablere løsning for digital kommunikasjon med innbyggerne og ansatte i DDØ Være pådriver for: - Fiber, mobil og bredbånd - Gang/sykkelvei til Moland - Utbedre Uberg Bru	Gjennomføre digitaliseringsstrategien	Gevinstrealisering: - Kvalitet - Stabilitet - Tilgjengelighet - Responstid - Sikkerhet Gjennomførte planer og tiltak	I løpet av 2017	
Mål 3	Være pådriver for økt innbyggerpåvirkning og bruk av frivillige	Tilrettelegge for arenaer og møteplasser for ideutveksling og dialog	Folkemøter med fokus på nytekning og frivillig engasjement og medvirkning	Iverksatte konkrete tiltak rettet mot innbyggere og brukere av kommunens tjenester	I løpet av våren 2017	
BRUKER / TJENESTE						
Perspektiv	Mål 2017	Suksesskriterier	Tiltak	Måleparameter og resultatmål	Tid / oppnådd innen	Resultat
Mål 1	Fortsatt levere gode tjenester til innbyggerne	Tilstrekkelig kapasitet og kompetanse i organisasjonen	Riktige og nok ressurser Rekruttere og beholde kompetanse	Kommunebarometeret: Bedre enn plass nr. 250	31.12.17	

Mål 2	Redusere sosiale utfordringer knyttet til rus, psykiatri, kriminalitet og barneverns-problematikk samt ha god integrering av flyktningene	Fokus på oppfølging av rusmisbrukere og mennesker med psykiske lidelser Tidlig intervensjon rettet mot barn og unge	Tilby tiltaksplasser i kommunen Videreføre prosjekt arbeid Effektiv flyktning-tjeneste Engasjere frivillige Aktiv helsestasjon og skolehelse-tjeneste Videreføre rusforebyggende arbeid	Flere over fra stønad til arbeid Reduksjon av sosialhjelps- utgiftene Minimum 60 % av flyktningene i arbeid eller utdanning 2 år etter bosetting	I løpet av 2017	
Mål 3	Sikre barn og ungdom god kvalitet i opplæringen	Hensiktsmessig bemanning og organisering av barnehage – og skoletilbudet Vilje og evne til nyteknning Tidlig innsats Gode skolelokaler og et godt fysisk læringsmiljø	Sikre ledelsesressurser og god kompetanse i barnehage og skole Endre praksis fra individuell opplæring til tilpasset opplæring for alle elever Tettere samarbeid mellom PPT og skole/BHG Videreføre tverrfaglig ressursteam for barn og unge Styrke samarbeid mellom hjem, barnehage/ skole og frivillige Innføre 5 dagers skoleuke for 5. trinn Gjennomføre prosjektering / bygging av ny ungdomsskole	<u>Resultatmål:</u> Opprettholde / forbedre skolerresultater Færre spes. ped timer Full barnehage-dekning Politisk vedtak Politisk vedtak	I løpet av 2017	

Mål 4	Sikre fremtidsrettede helse – og omsorgstjenester til innbyggerne	Nye og riktige lokaliteter for mennesker med demens Innovasjonstankgang er implementert i hele organisasjonen Legge til rette for at flest mulig kan mestre å bo selvstendig hjemme lengst mulig Maksimal utnyttelse av kommunens samordnede legetjeneste	Optimal utnyttelse av ny lokaler på VBO Ta i bruk ny velferds – og omsorgsteknologi både på VBO og der folk bor	Ikke overbelegg på VBO Bedre kvalitet til lavere pris i nytt bygg Ny teknologi tatt i bruk Ingen reinnleggelser på sykehus Flere pasienter Økonomiske gevinster	Kontinuerlig i 2017 Våren 2017 31.12.17	
--------------	---	--	--	--	---	--

ORGANISASJON OG MEDARBEIDER

Perspektiv	Mål 2017	Suksesskriterier	Tiltak	Måleparameter og resultatmål	Tid / oppnådd innen	Resultat
Mål 1	Vegårshei kommunes organisasjon er fremtidsrettet effektiv og tilpasset oppgavene	Tilstrekkelig og riktig kompetanse til å løse oppgavene Redusere sykefravær ytterligere Være en aktiv IA bedrift Evne og vilje til nytenking og endring i organisasjonen Redusere antall deltidsstillinger Etablere løsning for digital flyt og kommunikasjon for ansatte	Vurdere interkommunale samarbeids-løsninger på flere felt Sterkt fokus på å øke nærværet ved å sette inn tiltak basert på fakta og analyser Lederutviklingsprogram med fokus på nytenking og innovasjon Iverksette innovative tjenester i alle enheter Øke stillingsstørrelser ved å teste ut ulike turnuser Være en fleksibel arbeidsgiver og tilby tiltaksplasser Endre praksis fra manuelle til digitale arbeidsmetoder	Nye interkommunale samarbeids-løsninger Sykefravær < 6 % Minst to prosjekter i gjennomført i organisasjonen Gjennomført Endret organisering med færre små stillinger Iverksatt på minst to områder	I løpet 2017 Juni 2017 Våren 2017	

ØKONOMI

Perspektiv	Mål 2017	Suksesskriterier	Tiltak	Måleparameter og resultatmål	Tid / oppnådd innen	Resultat
Mål 1	Vegårshei kommune må etablere en økonomisk situasjon, som er tilstrekkelig robust, til å takle uforutsette hendelser	Opparbeide buffer Fortsatt fokus på økonomistyring og rapportering	Tilpasse tjenestenivå og oppgaver i forhold til den økonomiske realitet Økt interkommunalt samarbeid der dette er hensiktsmessig Avklare fremtidig bruk og planer for Mauråsen	Politisk vedtak Regnskap 2017 Positivt netto driftsresultat minimum 1,5 %	2017	

10.2. Oversikt over konsekvenser på de største investeringsprosjektene

Oversikt konsekvenser på de største investeringsprosjektene.

1.000 KR.	2016	2017	2018	2019	2020
<u>LEGE-HELSESENTER</u>		15 000			
MOMSKOMPENSASJON		-1 000			
LÅNEBEHOV		14 000			
RENTER 2,0 %		140	275	266	257
AVDRAG 30 år		233	467	467	467
STRØM		61	81	81	81
NETTO DRIFT-VEDLIKEHOLD INKL. RENGJ.		0	85	163	163
LEIEINNTEKTER		-116	-233	-233	-233
SUM DRIFT	<u>0</u>	<u>318</u>	<u>675</u>	<u>744</u>	<u>735</u>

	2016	2017	2018	2019	2020
<u>UTBYGGING SKULEN</u>	5 000	15 000	21 000		
MOMSKOMPENSASJON	-1 000	-3 000	-4 200		
BRUK AV INV. FOND		-5 000	-10 000		
TILSKUDD BIBLIOTEK			-3 000		
LÅNEBEHOV	4 000	7 000	3 800		
RENTER 2,0 %	39	149	253	285	278
AVDRAG 40 år	50	188	323	370	370
STRØM		0	83	142	142
NETTO DRIFT-VEDLIKEHOLD INKL. RENGJ.		0	330	793	793
TAPTE RENTEINNTEKTER FOND 1,65		41	165	248	248
SUM DRIFT	<u>89</u>	<u>378</u>	<u>989</u>	<u>1 838</u>	<u>1 831</u>

10.3. Om kostander til nytt helsesenter

JFR. K- SAK 83/16

Første budsjettall: kr 10 millioner

Etter dette har det vært en prosess med mer detaljplanlegging for å løse behovene på en tilfredsstillende måte. Her har alt berørt helsepersonell medvirket.

Denne mer detaljerte prosessen har medført et tilbygg i én etasje mot nord for å gjøre helsestasjonen tilstrekkelig stor nok. Videre har tilbygget i inngangspartiet blitt noe større for å få plass til større venterom for helsestasjonen, plass til plassering av barnevogner etc. i gangen i første etasje og egen ambulanseinngang / utgang for å slippe å trille pasient på bære gjennom legekontolets venteværelse. Dette har øket arealet og dermed også prisen noe.

Denne løsningen ble presentert for formannskapet i møte den 05.04.16 sammen med fire andre alternativer. Formannskapet signaliserte da at en burde gå for alternativ 1, dvs. kjøp av- og ombygging av Solbergbygget. Prisanslaget på dette tidspunktet for dette alternativet var 13,6 millioner og med forbehold om at det var usikkerhet knyttet til ombyggingskostnadene. Det er derfor en har ønsket å kvalitetssikre disse kostnadene, noe som i ettertid er gjort og som viser en kalkyle på 14,7 millioner, avrundet i forslag til investeringsbudsjett 2017 til 15 millioner.

Leieinntektene på bygget er kr 233.000,- per år. Dette kan finansiere en investering på ca. 4 millioner Dette var lagt til grunn da tallet 10 mill. ble oppført i økonomiplanen, tallet anga altså den lånebelastningen som ville belaste driftsbudsjettet.

10.4. Oversikt for beregnet kostnadsdekning i VA sektoren

Note Kostnadsdekning i vann, avløps og avfallsektoren.(i hele tusen kr.)

Vannsektoren	R.2014	R.2015	B.2016	B.2017	B.2018	B.2019	B.2020
Direkte driftsutgifter	913	972	996	1047	1067	1087	1107
Kalk.rentekostnader	235	218	212	207	147	183	251
Kalk.avskrivinger	311	308	315	375	396	497	598
Andre inntekter	0	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	1459	1498	1523	1629	1610	1767	1956
Gebyrinntekter	1446	1537	1501	1555	1585	1615	1640
Overskudd/underskudd	-13	39	-22	-74	-25	-152	-316
Dekningsgrad i %	99,11	102,60	98,56	95,46	98,45	91,40	83,84
Avsetning b.dr.f.							
Saldo pr.31.12.							

Det foreslås å øke årsavgift vann med 5%. I 2017

Avløpssektoren	R.2014	R.2015	B.2016	B.2017	B.2018	B.2019	B.2020
Direkte driftsutgifter	1683	1593	1637	1601	1633	1666	1699
Kalk.rentekostnader	135	128	129	427	534	488	556
Kalk.avskrivinger	427	418	460	921	1115	1116	1217
Andre inntekter	0	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	2245	2139	2226	2949	3282	3270	3472
Gebyrinntekter	2676	2804	2854	2895	2936	2977	3018
Overskudd/underskudd	431	665	628	-54	-346	-293	-454
Dekningsgrad i %	119,20	131,09	128,21	98,17	89,46	91,04	86,92
Avsetning b.dr.f.	431	665	628	-54	-346	-293	-454
Saldo pr.31.12.	631	1296	1924	1870	1524	1231	777

Kan ikke øke avgiften i 2016-2019, må vurdere på nytt i 2020 budsjettet.

NB: gebyrinntekter er
lagt inn med 2016
avgiftssatser

10.5. Gebyrregulativ for forvaltningsoppgaver etter Matrikkelloven

Forslag til gebyrregulativ for forvaltningsoppgaver etter Matrikkelloven i Vegårshei kommune 2017

Gebyr for arbeider etter matrikkelloven (lovens § 32, forskriftene § 16) fastsettes som følger:

2016	2017 (2 % økning, avrundet)
------	-----------------------------------

1. ETABLERING AV MATRIKKELENHET

A. Etablering av grunneiendom og festegrunn, areal som skal benyttes til tilleggsareal, garasjetomt, parkeringsanlegg

areal fra 0 – 100 m ² (inkludert punktfeste)	kr 11.450	kr 11.700
areal fra 101 – 500 m ²	kr 15.500	kr 15.800
areal fra 501 – 2000 m ²	kr 18.400	kr 18.800
areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt dekar.	kr 1.500	kr 1.500

Ved fradeling av flere tilgrensende tomter samtidig, betales 90 % av satsene for den 4. t.o.m. den 10. tomten, og 80 % av satsene f.o.m. den 11. tomten.

B. Etablering av grunneiendom uten oppmåling (registreringsbrev)

Kan brukes på hele selvstendige frittliggende teiger. kr 4.050 **kr 4.100**

(Gebyret gjelder også for matrikulering av umatrikulert grunn uten merking og oppmåling. Jfr. Matr.l. §34 og forskriftens § 40)

C. Oppmåling av uteareal på eierseksjon brukes punkt 1A

Beløpet er pr eierseksjon som har tilleggsareal.

D. Festegrunn som skal bli grunneiendom

Der målebrev foreligger, brukes gebyr for 2 dekar tomt med 75 % reduksjon. Der det er punktfeste eller ikke er målebrev brukes pkt. 1A. Ved overgang fra punktfeste til festegrunn med definert areal brukes 1A.

E. Etablering av anleggseiendom

Gebyr som for opprettelse av grunneiendom. Gebyret beregnes ut fra anleggseiendommens grunnflate.

areal fra 0 – 2000 m ²	kr 37.700	kr 38.500
areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt dekar	kr 4.500	kr 4.600

F. Registrering av jordsameie (lite aktuell i Vegårshei)

Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid. Minstegebyr: kr 6.600 **kr 6.600**

G. Opprettelse av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning

Gebyr etter henholdsvis 1.a, 1.b, 1.e eller 1.f. + kr 3.000 **kr 3.100**
(tidligere midlertidig forretning der måling kommer senere)

H. Større landbrukseiendommer og liknende

Større landbrukseiendommer og liknende (over 100 da) som ikke skal utbygges kan slippe oppmåling og merking. Det er en forutsetning at grensene er klare i marka og på kart. Det kan også være mulig å merke og måle bare det som er uklart. (forskr. § 42). Arbeidet faktureres etter medgått tid. Minstegebyr: gebyr for en tomt på 2 dekar etter 1.A.

2. AVBRUDD I OPPMÅLINGSFORRETNING ELLER MATRIKULERING

Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før saken er fullført, saken må avvises eller saken ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold settes til 1/3 av gebyrsatsene etter 1. A-H.

3. GRENSEJUSTERING

A. Grunneiendom, festegrunn og jordsameie

Ved grensejustering er reglen at netto avgitt eller tilført areal til involverte matrikkelenheter ikke kan overstige 5 prosent, eller maksimalt 0,5 dekar. I tillegg kan ingen enhet avgi brutto areal som i sum overstiger 20 prosent av enhetens areal før justering.

areal fra 0 – 250 m²

kr 5.100

kr 5.200

areal fra 251 – 500 m²

kr 9.100

kr 9.300

B. Anleggseiendom

For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5 % av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1000 m³. Gebyret beregnes ut fra endringen i anleggseiendommens grunnflate.

kr 15.100 + 50 kr/m²

kr 15.400 + 50 kr/m²

4. AREALOVERFØRING

A. Grunneiendom, festegrunn og jordsameie

Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke arealoverføring til vei- og jernbaneformål. **Satser som i 1A.**

Partene får her en oppgave å ordne erklæring om frafall av pant, heftelser og andre gjøremål som vedrører den aktuelle parsellen.

B. Anleggseiendom

For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum. Gebyret beregnes ut fra endringen i anleggseiendommens grunnflate.

Ved areal opp til 500 m²

kr 24.200 + 50 kr/m²

kr 24.700 + 50 kr/m²

For areal over dette settes gebyret tilsvarende pkt 1.E. med et påslag på 30 %.

5. KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN TIDLIGERE ER KOORDINATBESTEMT VED OPPMÅLINGSFORRETNING ELLER KARTFORRETNING

For inntil 2 punkt	kr 4.200	kr 4.300
For overskytende grensepunkt, pr. punkt	kr 650	kr 650

Maksimalt gebyr ikke høyere enn fullt gebyr etter pkt. 1.

6. KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN IKKE TIDLIGERE ER KOORDINATBESTEMT / ELLER KLARLEGGING AV RETTIGHETER

For inntil 2 punkt	kr 7.300	kr 7.500
For overskytende grensepunkt, pr. punkt	kr 1.800	kr 1.800

Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid.

Når hele tomten måles opp settes gebyret ikke høyere enn etter pkt. 1.

7. REGISTRERING AV PRIVAT GRENSEAVTALE

Gebyr fastsettes etter medgått tid.

8. MATRIKKELFØRING FOR ANDRE.

Matrikkelføring for vegvesenet, jordskifteretten, domstolene og andre faktureres etter medgått tid. Minimumsgebyr er på 25 % av tomt på 2 dekar etter 1.A.

9. URIMELIG GEBYR

Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan enhetssjefen eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr.

Fullmaktshaver kan under samme forutsetninger og med bakgrunn i grunnlagt søknad fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.

10. UTSTEDELSE AV MATRIKKELBREV

Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen (Satsene endres etter at Statens Kartverk har kunngjort nye maksimalsatser).

Matrikkelbrev inntil 10 sider	kr 175	kr 175
Matrikkelbrev over 10 sider	kr 350	kr 350

11. TIMEPRIS

For arbeider hvor det ikke passer å bruke faste satser, er timeprisen
kr 1050

kr 1150

12. BETALINGSTIDSPUNKT

Som hovedregel kreves gebyret etterskuddsvis.

13. FORANDRINGER I GRUNNLAGET FOR MATRIKKELFØRING AV SAKEN

Gjør rekvirenten under sakens gang forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken, opprettholdes likevel gebyret.

Andre gebyr og priser:

14. SEKSJONERING

- Der befaring ikke er nødvendig 3 x rettsgebyr
- Der befaring er nødvendig 5 x rettsgebyr
- Prisene er lovbestemt gjennom lov om Eierseksjonering
- Rettsgebyret er pr 01.11.16 kr 1025
- Endres for 2017 dersom rettsgebyret endres

15. KARTDATAPRISER

Prisene følger priskalkulatoren som er vedtatt i Geovekst-samarbeidet der kommunen er part.

16. TINGLYSINGSGEBYR

Tinglysingsgebyr kommer i tillegg til oppmålingsgebyret.

- Gebyret er pr 01.11.2016 kr 525
- **Endres for 2017 dersom rettsgebyret endres**

Klageadgang og klagebehandling:

17. KLAGEADGANG OG KLAGEBEHANDLING

Fastsatt gebyr etter matrikkelloven kan påklages, etter bestemmelser om klage/omgjøring av enkeltvedtak i forvaltningslovens kap. VI. Kommunens særskilte klageutvalg sluttbehandler eventuelle klager i Vegårshei kommune.

Annet:

Det gjøres oppmerksom på at Vegårshei kommune har fastsatt Forskrift om unntak fra tidsfrister i saker som krever oppmålingsforretning, Vegårshei kommune, Aust-Agder. Det henvises til Lovdata <http://www.lovdata.no/for/lf/ov/xv-20091208-1778.html> for nærmere info om denne.

10.6. Renovasjon- og slamgebyr 2017

Risør- og Tvedestrandregionens Avfallsselskap AS

Gjerstad kommune v/ Rådmannen, 4980 GJERSTAD
Risør kommune v/ Rådmannen, 4950 RISØR
Tvedestrand kommune v/Rådmannen, 4900 TVEDESTRAND
Vegårshei kommune v/ Rådmannen, 4985 VEGÅRSHEI

Vår ref.:tgh

Reg.nr.: 073-16

Dato: 31.10.2016

Renovasjon- og slamgebyr for 2017

Styret i RTA har i sak 2016-027 vedtatt satser som ut fra selvkost vil gi kostnadsdekning for innsamling og behandling av slam og renovasjon fra husholdningene. Selvkostkalkylen for 2017 er gjennomført etter gjeldene veileders etablerte prinsipper, med grunnlag i godkjent årsregnskap for 2015.

Avgift for slam holdes uendret fra 2016 med kr 1080,- eks mva for et helårsabonment.

Renovasjonsavgiften holdes uendret fra 2016 med kr 2900,- pr helårsabonment. For hytterrenovasjonen innføres det fra 2017 en differensiering av avgiften, med unntak av Tvedestrand som innføringen er utsatt 1 år, fordi utbyggingen av tilbudet ikke er ferdig

Årsaken til at hytterrenovasjonen legges om, er at den gamle ordningen ikke lenger er tilpasset dagens bruk og behov. Det gis nå tilbud om tilgjengelighet hele året, og det innføres kildesortering, samt en bedre kostnadsfordeling mellom abonnentene.

I Risør og Tvedestrand er det et påslag på henholdsvis kr 6,- og kr 20,- til dekning av kostnader med sivevann fra deponi.

Renovasjon- og slamgebyret er uendret på 3. året, uten kompensasjon for lønns- og prisvekst.

Med vennlig hilsen

Tor Georg Hågane
Daglig leder

Kopi til: Enhetsleder Ole A. Løite
Enhetsleder Jon Frydenborg
Enhetsleder Anton Thomassen
Enhetsleder Tore Smeland

Gjerstad kommune
Risør kommune
Tvedestrand kommune
Vegårshei kommune

Vedlegg: Detaljert gebyrregulativ for slam og renovasjon

Foretaksregisteret
NO 877 540 332 MVA

Postadresse:
Hestemyrveien 21
4950 Risør

Telefon:
37 14 36 00

Internett:
Epost: rta@rta.no
Hjemmeside: www.rta.no

Bankgiro konto nr.:
2907.68.05731

RTA

Gebyrregulativ for renovasjon

Vegårshei kommune 2017

Renovasjon Helårs

Type abonnement	Antall ab.	volum dunk	Tømme frekvens	Fast del kr	Volum del kr	Sum årsgebyr	Sum årsgebyr inkl. mva
140 - normal	1	140	2. Uke	1 450	1 450	2 900	3 625,00
140 - lite	1	140	4. Uke	1 450	725	2 175	2 718,75
240 - stort	1	240	2. Uke	1 450	2 710	4 160	5 200,00
370 - x stort	1	370	2. Uke	1 450	4 130	5 580	6 975,00
660 - xx stort	1	660	2. Uke	1 450	8 155	9 605	12 006,25
Delt abonnement							
140	2	140	2. Uke	1 450	725	2 175	2 718,75
240	2	240	2. Uke	1 450	1 355	2 805	3 506,25
240	3	240	2. Uke	1 450	904	2 354	2 942,50
370	2	370	2. Uke	1 450	2 065	3 515	4 393,75
370	3	370	2. Uke	1 450	1 377	2 827	3 533,75
370	4	370	2. Uke	1 450	1 033	2 483	3 103,75
660	2	660	2. Uke	1 450	4 078	5 528	6 910,00
660	3	660	2. Uke	1 450	2 719	4 169	5 211,25
660	4	660	2. Uke	1 450	2 039	3 489	4 361,25
660	5	660	2. Uke	1 450	1 631	3 081	3 851,25
660	6	660	2. Uke	1 450	1 359	2 809	3 511,25
660	7	660	2. Uke	1 450	1 165	2 615	3 268,75

Kompostfradrag Kr 276 + mva = Kr 345

Hytterenovasjon Vegårshei

Kategori	Fast del	Volum del	Sum årsgebyr	Sum årsgebyr inkl mva
A	725	800	1525	1906,25
B	725	500	1225	1531,25
C	725	150	875	1093,75
Leie sorteringsbu			400	500,00

10.7. Forklaring til Kostrarapportering

Gjennomgang av presenterte KOSTRA tall kommunestyret 13. sept. 2016

I fylkesmannens presentasjon av KOSTRA tall for pleie og omsorg 2015, viser tallene at Vegårshei bruker kr 2 738 – kr mer pr innbygger enn landsgjennomsnittet.

Dette utgjør kr 5,5 mill.

Dette beløpet er hensyntatt forskjeller i inntekter og utgiftsbehov. (dvs korrigert for ulik alderssammensetning mellom kommunene)

Etter en gjennomgang av våre KOSTRA tall finner vi følgende forklaringer på disse tallene.

Indikatorene har i seg tjenester levert av:

- Støttekontakter, ansvar 34, (NAV, oppfølging, BV)
- Avlasting sosial tjenester, (34)
- Psykiatri, (34)
- Frivillighetssentralen, ansvar 12 (Tilskuddsordninger)
- Pleie og omsorg i institusjon, ansvar 35 (VBO)
- Kjøkken, vaskeri og renhold på sykehjemmet, (35)
- Mat til hjemmene, (35)
- Vaktmester sykehjem (35)
- Hjemmehjelp, ansvar 36 (Åpen omsorg/helse)
- Hjemmesykepleie, (36)
- Funksjonshemmede, inklusiv dagtilbud (36)
- Brukerstyrt personlig assistanse (36)
- Omsorgslønn (36)
- Ambulerende vaktmester, (36)
- Driftsutgifter bygg sykehjem og Klokkartun inkl, ansvar 62 (Teknisk enhet)

Ved en gjennomgang av tallene har vi sett to hovedforklaringer på hvorfor KOSTRA tallene for Vegårshei Pleie og omsorg, viser ca 5,5 mill over landsgjennomsnittet.

- Enhetsledere i enhet 35 og 36, skal på funksjon 120 (administrasjon), kr 1,7 mill
- Resurskrevende brukere, regnskap 2015 inntektsført ca 3,6 mill inntektsført på feil funksjon. Skulle vært ført som inntekt / reduksjon av netto driftsutgift på funksjonen 254.

Konklusjon:

- Dette tilsvarer at netto driftsutgifter «pleie og omsorg» ville ha vært ca 200 000,- over landsgjennomsnittet, eller ca 100,- kr pr innbygger.
- I følge KOSTRA tall og Telemarksforskning tall for 2015, ligger Vegårshei under i sammenligning med kommunegruppen. (Her er det ikke korrigert for alderssammensetning)

Vegårshei 21.10.16

Ole Tom Kroken
Økonomisjef

Unni Johansen
Enhetsleder

Anne Marie Isaksen
Enhetsleder

10.8. Stipulerte inntekter til eiendomsskatt med ulike promillesatser og ulike bunnfradrag

Viser inntekt med gitte verdier for bunnfradrag og promille (fritak er									
Bunnfradrag	Skatt2pp	Skatt25pp	Skatt3pp	Skatt35pp	Skatt4pp	Skatt45pp	Skatt5pp	Skatt55pp	Sk
►	3 004 168	3 755 210	4 506 252	5 257 294	6 008 336	6 759 378	7 510 420	8 261 462	
50 000	2 840 102	3 550 128	4 260 153	4 970 179	5 680 204	6 390 230	7 100 255	7 810 281	
100 000	2 676 214	3 345 268	4 014 321	4 683 375	5 352 428	6 021 482	6 690 535	7 359 589	
150 000	2 512 492	3 140 615	3 768 738	4 396 861	5 024 984	5 653 107	6 281 230	6 909 353	
200 000	2 349 548	2 936 935	3 524 322	4 111 709	4 699 096	5 286 483	5 873 870	6 461 257	
250 000	2 187 960	2 734 950	3 281 940	3 828 930	4 375 920	4 922 910	5 469 900	6 016 890	
300 000	2 027 780	2 534 725	3 041 670	3 548 615	4 055 560	4 562 505	5 069 450	5 576 395	
350 000	1 869 588	2 336 985	2 804 382	3 271 779	3 739 176	4 206 573	4 673 970	5 141 367	
400 000	1 714 598	2 143 248	2 571 897	3 000 547	3 429 196	3 857 846	4 286 495	4 715 145	
450 000	1 564 580	1 955 725	2 346 870	2 738 015	3 129 160	3 520 305	3 911 450	4 302 595	
500 000	1 419 575	1 774 470	2 129 364	2 484 258	2 839 152	3 194 046	3 548 940	3 903 834	
550 000	1 281 256	1 601 570	1 921 884	2 242 198	2 562 512	2 882 826	3 203 140	3 523 454	
600 000	1 150 212	1 437 765	1 725 318	2 012 871	2 300 424	2 587 977	2 875 530	3 163 083	